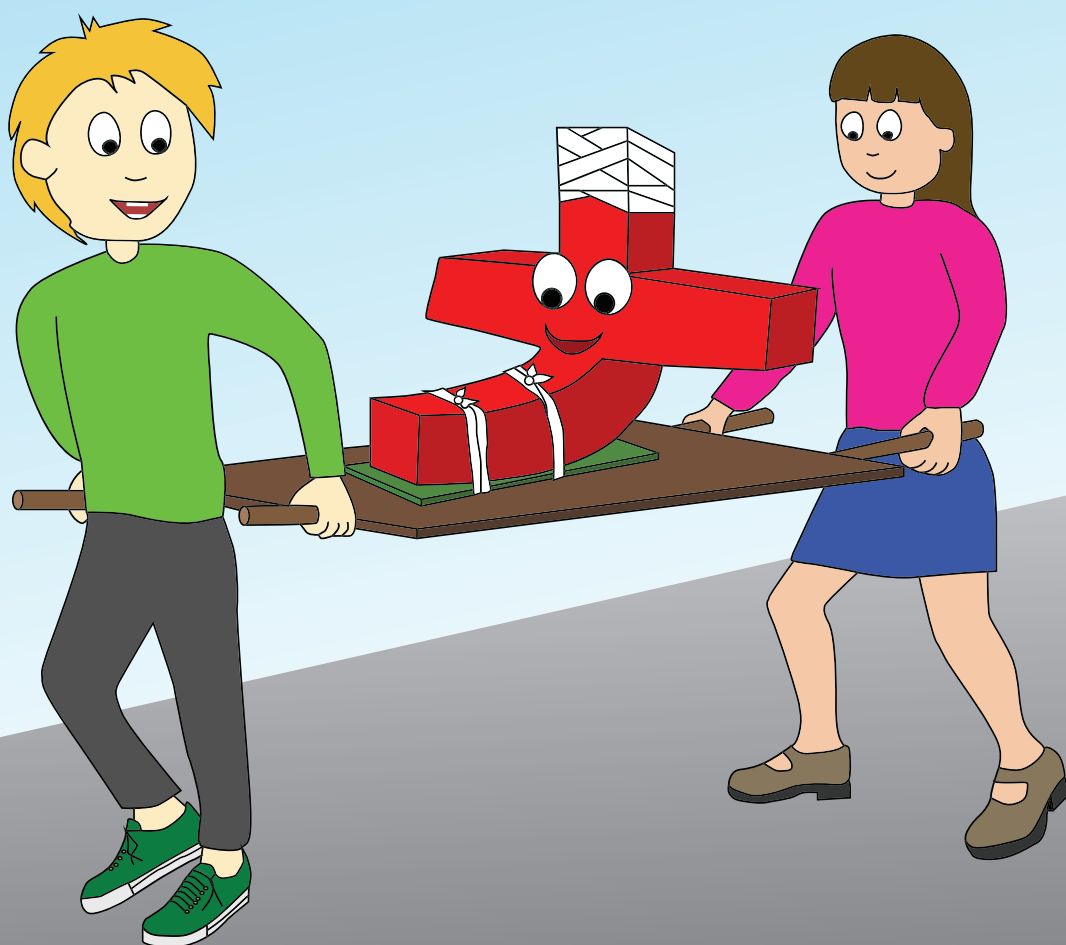

Sandra Svetina

Prva pomoč za najmlajše

Priročnik za mentorje prve pomoči
v 2. in 3. razredu osnovne šole

Ilustrirala Suzana Bajc

SANDRA SVETINA

PRVA POMOČ ZA NAJMLAJŠE

Priročnik za mentorje prve pomoči v 2. in 3. razredu osnovne šole

Ljubljana, 2022

Sandra Svetina:

PRVA POMOČ ZA NAJMLAJŠE: PRIROČNIK ZA MENTORJE PRVE POMOČI V 2. IN 3. RAZREDU OSNOVNE ŠOLE

Ilustracije: Suzana Bajc

Odobril Strokovni center za prvo pomoč pri Rdečem križu Slovenije.

Strokovna recenzija: Brigita Jazbar, dr. med. in Milena Senica Verbič, dr. med.

Jezikovni pregled: Katarina Fekonja

Avtorske pravice: Rdeči križ Slovenije – Območno združenje Ljubljana

Izdal in založil: Rdeči križ Slovenije – Območno združenje Ljubljana, Ljubljana 2022

Javni sofinancer: Mestna občina Ljubljana (projekt Samo eno življenje imaš)

Oblikovanje, prelom: Srednja medijska in grafična šola Ljubljana, Ljubljana 2022

1. elektronska izdaja

PRIROČNIKU NA POT

Znanje prve pomoči je znanje za življenje, je znanje, ki življenja rešuje. Sem prostovoljna gasilka v vaškem društvu, kjer so me prosili, naj opravim tečaj za bolničarja. Po opravljenem tečaju je moja pozornost pritegnilo delovanje RKS OZ Ljubljana, ki učitelje osnovnih in srednjih šol spodbuja k mentorstvu prve pomoči za učence in dijake. Kot profesorica razrednega pouka in učiteljica v Osnovni šoli Majde Vrhovnik sem se izobraževanja za mentorico udeležila. Njihov odlično pripravljen program za poučevanje učencev od 6. razreda naprej pa me je spodbudil, da sem začela razmišljati o širjenju znanja prve pomoči med mlajšimi učenci. V sodelovanju s kolegico Suzano Bajc, profesorico likovne umetnosti, ki mi je bila pripravljena priskočiti na pomoč z ilustracijami, sem poskusno izpeljala interesno dejavnost Prva pomoč za najmlajše najprej v 2. in nato še v 3. razredu. Dejavnost je bila pozitivno sprejeta tako s strani otrok kot tudi staršev, zato sem se ob podpori in spodbudi ge. Eme Verbnik, univerzitetne diplomirane komunikologinje in sekretarke RKS OZ Ljubljana, odločila, da bom najino delo združila v priročnik, ki je pred vami.

V priročniku so natančno opredeljene učne teme in učne priprave, gradivo za delo z učenci pa je dosegljivo na spletni strani RKS OZ Ljubljana (<http://www.ljubljana.ozrk.si/>). Eno od gradiv je tudi delovni zvezek, ki ga lahko mentorji razmnožite za skupino učencev, ki jo poučujete. V okviru vsake teme so zbrane priloge, ki spadajo k učni pripravi in izvedbi učne ure. V učnih pripravah je navedeno, kje je predlagana uporaba posamezne priloge. Rešitve delovnega zvezka so pripravljene kot predstavitve PowerPoint. Delovni zvezek je izdelan v obliki pobarvanke, kar vam bo prišlo prav, če imate bolj raznoliko skupino. Hitrejši učenci lahko ilustracije v svojem delovnem zvezku tudi pobarvajo.

Učne priprave so napisane zelo izčrpno, saj verjamem, da priročnik lahko uporabljajo vsi, ki se odločijo postati mentorji prve pomoči učencem prve triade. Vsebina je sicer prilagojena za 2. in 3. razred, kljub temu pa vam lahko pride prav tudi pri delu z drugimi starostnimi skupinami. Z njim si lahko pomagata vzgojitelja v vrtcih, na šolah ga lahko uporabljata v okviru interesne dejavnosti, posamezno temo je mogoče uporabiti tudi v okviru pouka, in sicer za popestritev učnih vsebin. Kot mentorji se lahko preizkusite tudi prostovoljci, gasilci, skavti, taborniki ...

Namen priročnika je, da bi vsem, ki se odločite širiti znanje iz prve pomoči med našimi najmlajšimi, delo olajšal in da bi v njem našli ideje, oporo ali pomoč pri poučevanju.

Prvo pomoč nudimo z odprtim srcem in tako jo tudi poučujmo. Za otroke je to najboljša motivacija.

Avtorica priročnika

KAZALO**2. RAZRED**

1. PRVA POMOČ (UVODNA URA)	11
2. KLIC NA 112	13
3. REGIJSKI CENTER ZA OBVEŠČANJE	16
4. PREVENTIVA – KO SEM SAM/-A DOMA ...	19
5. SEM NEKAJ POSEBNEGA – SEM PROSTOVOLJEC/-KA (5. december)	21
6. POŽAR IN JAZ	26
7. EVAKUACIJA IN EVAKUACIJSKI NAČRT	30
8. KAKO NAJ VEM? (PRISTOP K POŠKODOVANCU ALI NENADNO OBOLELEMU)	32
9. MOJA KOŽA NORI ... (ALERGIJE)	36
10. POZOR, PIKI!	39
11. LAŽJE OPEKLINE	44
12. PONOVI MO	49
13. RANE, TAKŠNE IN DRUGAČNE	50
14. AU, MOJA GLAVA!	54
15. KOLIKO ZNAM?	59
16. OGLED PREVERJANJA ZNANJA OSNOVNOŠOLSKIH EKIP PRVE POMOČI	61
17. OGLED GASILSKE POSTAJE	64

3. RAZRED

1. VSE TO ŽE VEM	69
2. ČE SE IZGUBIM ...	72
3. ZEMLJA SE TRESE (POTRES)	77
4. KAJ POMENI VSA TA VODA?	81
5. NA RANO LE ČISTE ROKE!	84
6. JOJ, MOJ ZOB JE POŠKODOVAN!	89
7. POZOR, STRUPENO!	93
8. UTRJUJEMO SVOJE ZNANJE	97
9. IMOBILIZACIJA IN ZVIN GLEŽNJA	100
10. (ZAPRTI) ZLOM GOLENI	104
11. (ZAPRTI) ZLOM PODLAKTI	108
12. VAJA DELA MOJSTRA	111
13. NEZAVEST – HITRO NA BOK!	114
14. VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE!	125
15. OGLED REŠEVALNE POSTAJE	129
16. OGLED POLICIJSKE POSTAJE	131

SEZNAM GRADIV, DOSTOPNIH NA SPLETNEM NASLOVU www.ljubljana.ozrk.si:

2. RAZRED

ŠKATLA PRVE POMOČI – 2. RAZRED (PPT)

1 PRVA POMOČ (UVODNA URA)

- 1.1 PRVA POMOČ NA KRAJU NESREČE – primer (PPT 2.1)
- 1.2 KDO MI LAHKO POMAGA – rešitve s str. 1 in 2 (PPT 2.2)
- 1.3 Delovni zvezek MOJ PRIROČNIK PRVE POMOČI – 1. del (PRILOGA 2.1)

2 KLIC NA 112

- 2.1 KLIC NA 112 – rešitve s str. 3 (PPT 2.3)

3 REGIJSKI CENTER ZA OBVEŠČANJE

- 3.1 ŽIVA IN ZDRAVKO O REGIJSKEM CENTRU ZA OBVEŠČANJE (PPT 2.4)
- 3.2 IGRA TRDO IN MEHKO (PRILOGA 2.2)
- 3.3 NESREČA – tabelska slika (PRILOGA 2.3)

4 PREVENTIVA – KO SEM SAM/-A DOMA ...

- 4.1 ALI JE VARNO – kviz (PPT 2.5)
- 4.2 VEDNO SEM PREVIDEN/-A IN PAZIM NASE – rešitve s str. 6–8 (PPT 2.6)
- 4.3 ALI JE VARNO – tablice za kviz (PRILOGA 2.4)

5 SEM NEKAJ POSEBNEGA – SEM PROSTOVOLJEC/-KA (5. december)

- 5.1 PRIMER PLAKATA ZA PROSTOVOLJSTVO (PRILOGA 2.5)

6 POŽAR IN JAZ

7 EVAKUACIJA IN EVAKUACIJSKI NAČRT

- 7.1 EVAKUACIJSKI NAČRT SOBE – primer za otroke (PRILOGA 2.6)
- 7.2 ZNAK ZA ZBIRNO MESTO (PRILOGA 2.7)

8 KAKO NAJ VEM? (PRISTOP K POŠKODOVANCU)

- 8.1 KAKO NAJ VEM – rešitve s str. 13–15 (PPT 2.7)
- 8.2 KAKO NAJ VEM – NEUSTREZNO UKREPANJE (PRILOGA 2.8)
- 8.3 KAKO NAJ VEM – USTREZNO UKREPANJE (PRILOGA 2.9)
- 8.4 PRIMERI POŠKODB ZA IGRO VLOG (PRILOGA 2.10)

9 MOJA KOŽA NORI ... (ALERGIJE)

- 9.1 PESEM ALERGIJA (PPT 2.8)
- 9.2 ALERGIJE – rešitve s str. 16 in 17 (PPT 2.9)

10 POZOR, PIKI!

- 10.1 PIKI IN ALERGIJA NA PIK – rešitve s str. 18 in 19 (PPT 2.10)
- 10.2 IZDELAJMO HLADILNO BLAZINICO (PPT 2.11)
- 10.3 OSJE GNEZDO (PPT 2.12)
- 10.4 Slike OSE, ČMRLJA, SRŠENA, ČEBELE (PRILOGA 2.11)
- 10.5 PRIMERI ZA IGRO VLOG – PIKI ŽUŽELK (PRILOGA 2.12)

11 LAŽJE OPEKLINE

- 11.1 OPEKLINE – rešitve s str. 20 in 21 (PPT 2.13)
- 11.2 KRIŽANKA z rešitvami (PRILOGA 2.13)
- 11.3 OSKRBA OPEKLINE – OCENJEVALNI LISTIČ (PRILOGA 2.14)

12 PONOVI MO

- 12.1 PONOVI MO (PPT 2.14)
- 12.2 OCENJEVALNI LISTIČI (PRILOGA 2.15)

13 RANE, TAKŠNE IN DRUGAČNE

- 13.1 ODRGNINA, UREZNINA, UGRIZ – rešitve s str. 22–25 (PPT 2.15)
- 13.2 RANE (PRILOGA 2.16)

14 AU, MOJA GLAVA!

- 14.1 POŠKODBE GLAVE – rešitve s str. 25–27 (PPT 2.16)
- 14.2 POKRIVALO IZ TRIKOTNE RUTE (PRILOGA 2.17)

15 KOLIKO ZNAM?

- 15.1 PREVERJAM SVOJE ZNANJE – rešitve s str. 28 (PPT 2.17)
- 15.2 KOLIKO ZNAM (PRILOGA 2.18)
- 15.3 OCENJEVALNI LISTIČ (PRILOGA 2.19)

3. RAZRED

ŠKATLA PRVE POMOČI – 3. RAZRED (PPT)

1 VSE TO ŽE VEM

- 1.1 VSE TO ŽE VEMO (PPT 3.1)
- 1.2 UKREPAM, KER ZNAM (PRILOGA 3.1)
- 1.3 Priprava na uro NA RANO LE ČISTE ROKE (PRILOGA 3.2)

2 ČE SE IZGUBIM ...

- 2.1 ČE SE IZGUBIM V GOZDU – NASVETI (PPT 3.2)
- 2.2 MOJ NAHRBTNIK ZA POHAJKOVANJE PO GOZDU – rešitve s str. 1 (PPT 3.3)
- 2.3 LAHKO SE IZGUBIM (PPT 3.4)
- 2.4 KO SE IZGUBIM – rešitve primerov – rešitve s str. 2 (PPT 3.5)
- 2.5 VARNO, NEVARNO – rešitve s str. 3 (PPT 3.6)
- 2.6 Delovni zvezek MOJ PRIROČNIK PRVE POMOČI – 2. del (PRILOGA 3.3)
- 2.7 IZGUBLJENI OTROK (PRILOGA 3.4)
- 2.8 KO SE IZGUBIM – primeri (PRILOGA 3.5)
- 2.9 VARNO, NEVARNO (PRILOGA 3.6)

3 ZEMLJA SE TRESE (POTRES)

- 3.1 EPICENTER (PPT 3.7)
- 3.2 POTRES – dani primeri (PPT 3.8)
- 3.3 POTRES – rešitve s str. 4 (PPT 3.9)

4 KAJ POMENI VSA TA VODA?

- 4.1 POPLAVE – rešitve s str. 5 (PPT 3.10)
- 4.2 BAZEN, REKA, MORJE, POPLAVA (PRILOGA 3.7)
- 4.3 OSNOVA ZA MISELNE VZORCE (PRILOGA 3.8)

5 NA RANO LE ČISTE ROKE!

- 5.1 TEMELJITO UMIVANJE ROK (PPT 3.11)

6 JOJ, MOJ ZOB JE POŠKODOVAN!

- 6.1 ZOBKOVA ZGODBA (PPT 3.12)
- 6.2 NAŠI ZOBJE (PPT 3.13)
- 6.3 POŠKODBA ZOB – rešitve s str. 7–10 (PPT 3.14)

7 POZOR, STRUPENO!

- 7.1 NEVARNE SNOVI – PIKTOGRAMI (PPT 3.15)
- 7.2 DETERGENT IN JEDKA SNOV (PPT 3.16)
- 7.3 POZOR, STRUPENO! – rešitve s str. 11–15 (PPT 3.17)

8 UTRJUJEMO SVOJE ZNANJE

- 8.1 PRIMERI ZA UTRJEVANJE (PRILOGA 3.9)
- 8.2 PRIMER IMITACIJE IZBITIH IN ODLOMLJENIH ZOB (PRILOGA 3.10)

9 IMOBILIZACIJA IN ZVIN GLEŽNJA

- 9.1 ZVIN GLEŽNJA – rešitve s str. 16–18 (PPT 3.18)
- 9.2 TELOVADBA SKLEPOV (PRILOGA 3.11)
- 9.3 IMOBILIZACIJA KOLENA (PRILOGA 3.12)

10 (ZAPRTI) ZLOM GOLENI

- 10.1 ZAPRTI ZLOM GOLENI – rešitve s str. 19–21 (PPT 3.19)
- 10.2 Slika ZAPRTEGA ZLOMA GOLENI (PPT 3.20)
- 10.3 DEFORMACIJA KOSTI – primer (PRILOGA 3.13)

11 (ZAPRTI) ZLOM PODLAKTI

- 11.1 IZDELAJMO RUTO PESTOVALNICO IN IMOBILIZIRAJMO PODLAKET (PPT 3.21)
- 11.2 ZAPRTI ZLOM PODLAKTI – rešitve s str. 22–24 (PPT 3.22)
- 11.3 Slika ZAPRTEGA ZLOMA PODLAKTI (PPT 3.23)
- 11.4 KOSTI ROKE (PRILOGA 3.14)

12 VAJA DELA MOJSTRA

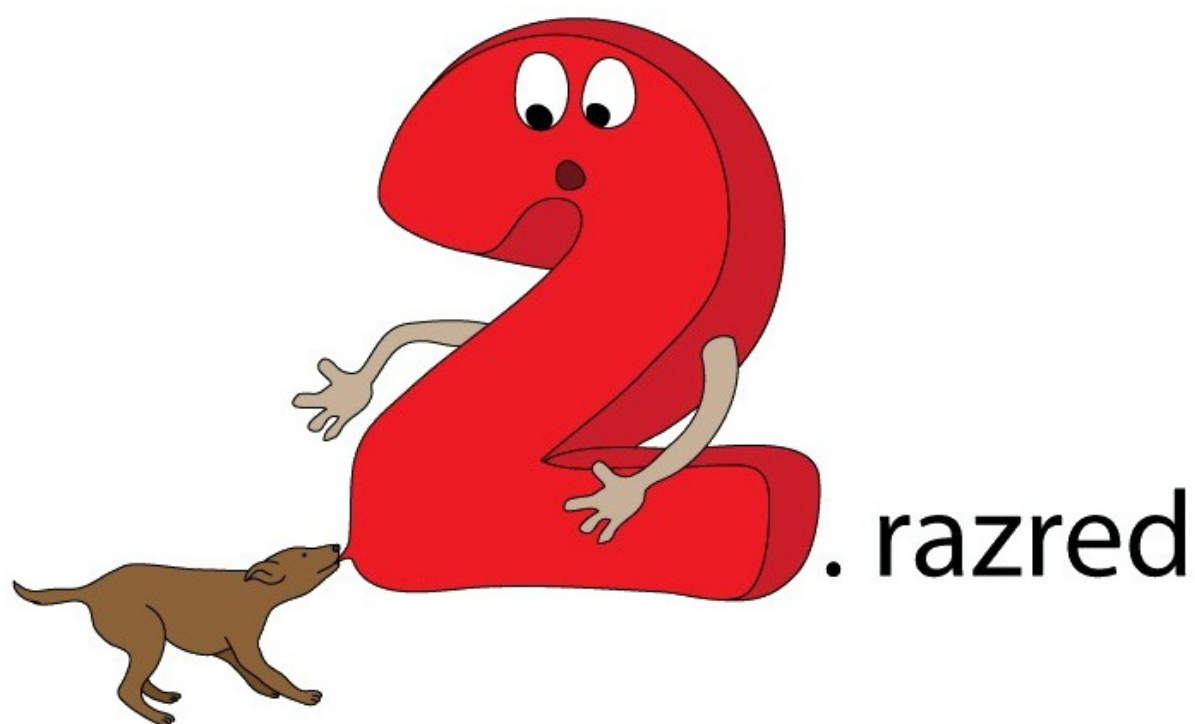
- 12.1 POŠKODBE – kviz (PPT 3.24)
- 12.2 VAJA DELA MOJSTRA – primeri (PRILOGA 3.15)
- 12.3 OCENJEVALNI LISTI (PRILOGA 3.16)

13 NEZAVEST – HITRO NA BOK!

- 13.1 NEZAVEST 1 – rešitve s str. 26–29 (PPT 3.25)
- 13.2 NEZAVEST 2 – rešitve s str. 30–32 (PPT 3.26)
- 13.3 SOCIALNE IGRE ZAUPANJA (PRILOGA 3.17)

14 VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE!

- 14.1 VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE – primeri (PRILOGA 3.18)
- 14.2 OCENJEVALNI LISTI (PRILOGA 3.19)

1. PRVA POMOČ (UVODNA URA)

Prva pomoč je zdravstvena oskrba, ki jo nudimo poškodovancu ali obolelemu na kraju dogodka oz. nesreče. Pomagamo si s preprostimi pripomočki, ki jih imamo na voljo (robčki, krpe, šali, časopis, veje, oblačila ...). Če imamo pri roki ravno material za zdravstveno oskrbo, pa toliko bolje. Prva pomoč traja do trenutka, ko poškodovanec ali oboleli dobi zdravstveno oskrbo. Drugi člen Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (2006) med drugim pravi: »Vsakdo je dolžan poškodovanemu ali bolnemu v nujnem primeru po svojih močeh in sposobnostih nuditi prvo pomoč in mu omogočiti dostop do nujne medicinske pomoči.«

Tudi otroci se lahko znajdejo v položaju, ko so priča nesreči. Zato je najbolje, da jih čim prej naučimo, kako v taki situaciji ukrepati. Tako mi kot otroci v primeru nesreče najprej poiščemo pomoč v okolici. Glasno zakličemo: »NA POMOČ!« Če nas bo kdo iz okolice slišal, bo prišel k nam in nam pomagal. Otroke usmerimo, naj pokličejo soseda, dedka, babico ... Če ni nikogar od nam poznanih oseb v bližini, pa lahko tudi naključno mimoidočo osebo. Če ne najdemo nikogar in nam uspe priti do telefona, pokličemo številko 112. Tudi njim povemo, da smo sami. Ko imamo sogovornika po telefonu, nam bo lažje, saj se v nesrečnem trenutku ne bomo počutili več tako osamljeni in nemočni. Otroci včasih težko presodijo, kdaj je potrebna nujna medicinska pomoč in kdaj je treba poklicati 112. Dobro je, da jim s primeri čim bolj nazorno predstavimo, kdaj pokličemo 112 in kdaj ne:

- Soseda leži na tleh. Ko jo pokličem, nič ne odgovori. (KLIČEMO 112)
- Kuža je zgrizel mojo novo igračko. (NE KLIČEMO 112)
- Gori hiša v bližini mojega bloka. (KLIČEMO 112)
- Deklica v parku je padla in si opraskala koleno. (OBVESTIMO DEKLIČINE STARŠE)
- Sošolcu je v glavo priletela žoga. Iz nosu mu teče kri. (OBVESTIMO UČITELJICO)
- Z bratcem sva sama doma. Bratec se je polil z vročo vodo po celi roki. (KLIČEMO 112)
- Žoga mi je padla na sosedovo dvorišče. Ker se s sosedi ne razumemo najbolje, si ne upam ponjo. (NE KLIČEMO 112)
- Ravno ko sem šel mimo, je avto zbil kolesarja. (KLIČEMO 112)

Pomembno je, da ustrezno presodimo, kdaj je potrebna nujna medicinska pomoč. Otroke opozorimo, da **številko 112 kličemo le takrat, ko nujno potrebujemo pomoč**. Če npr. naš sošolec pade in si opraska koleno, najbrž ne bomo klicali 112, ampak bomo obvestili učiteljico. Če bratcu iz nosu teče kri, ker se je po nesreči udaril, bomo o tem obvestili odraslo osebo, ki je z nami. Če smo doma prijeli vročo posodo in nas pečeta dva prsta, bomo povedali staršem. Prav pa je, da se tudi otroci zavedajo, da v nekaterih situacijah lahko življenje rešimo le s klicem na 112.

Kdaj klicati 112 lahko otrokom povzroča dodatno skrb, zato jih pomirimo. Povejmo jim, da v primeru, ko v bližini ni odrasle osebe, ki bi jim priskočila na pomoč, kar naj pokličejo 112. Četudi poškodba ne bo tako huda, bo vsakdo razumel, da so ukrepali po svojih najboljših močeh.

- * Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ-UPB3). (2006). *Uradni list RS*, št. 72/2006, 114/2006 – ZUTPG, 91/2007, 76/2008, 62/2010 – ZUPJS, 87/2011, 40/2012 – ZUJF, 21/2013 – ZUTD-A, 91/2013, 99/2013 – ZUPJS-C, 99/2013 – ZSVarPre-C, 111/2013 – ZMEPIZ-1, 95/2014 – ZUJF-C, 47/2015 – ZZSDT, 61/2017 – ZUPŠ, 64/2017 – ZZDej-K, 36/2019, 189/2020 – ZFRO in 51/2021.
- * Ahčan, U. (ur.). (2007). *Prva pomoč: priročnik s praktičnimi primeri* (1. izd., 1. ponatis). Rdeči križ Slovenije.

Učitelj/učiteljica:		Datum:	
Osnovna šola:	Razred: 2.	Zaporedna številka ure: 1.	
UČNA TEMA: UVODNA URA – KAJ JE PRVA POMOČ?			
VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI: Učenci: * se spoznajo z vrstniki, ki bodo interesno dejavnost obiskovali; * spoznajo način dela v okviru interesne dejavnosti; * dobijo v izpolnjevanje vsak svoj osebni priročnik prve pomoči; * spoznajo, kaj je prva pomoč in kdo vse jo lahko nudi; * se zavedajo, da se nesreča lahko zgodi kjerkoli in da tudi sami lahko pomagajo; * vedo, na koga se sami lahko obrnejo, če potrebujejo prvo pomoč; * izdelajo uvodno stran svojega priročnika.			
METODE DELA: ☐ didaktična igra ☒ pogovor ☒ reševanje nalog/vaje ☒ delo z besedilom ☐ branje ☒ pisanje ☒ delo s slikovnim gradivom ☐ delo z računalnikom ☐ drugo OBLIKE DELA: ☒ frontalno delo ☒ individualno delo ☐ delo v parih ☐ skupinsko delo		PRIPOMOČKI: * računalnik in LCD-projektor * delovni zvezek MOJ PRIROČNIK PRVE POMOČI (1. del), uvodna stran ter vaje na str. 1 in 2 (PRILOGA 2.1) * PRVA POMOČ NA KRAJU NESREČE – primer (PPT 2.1) * KDO MI LAHKO POMAGA – rešitve s str. 1 in 2 (PPT 2.2) LITERATURA: * Ahčan, U. (ur.). (2007). <i>Prva pomoč: priročnik s praktičnimi primeri</i> (1. izd., 1. ponatis). Rdeči križ Slovenije. * Zapiski s predavanj in vaj (Tečaj za bolničarja, 2011).	

DEJAVNOSTI UČITELJA	DEJAVNOSTI UČENCA
<u>UVODNA MOTIVACIJA</u> Učencem se predstavimo in povemo nekaj o sebi. Lahko povemo tudi, kako smo se mi odločili, da bomo izvajali interesno dejavnost <i>Prva pomoč za najmlajše</i>. Predamo besedo tudi njim. <u>OSREDNJI DEL</u> Učence vprašamo: ◇ Kaj po vašem mnenju pomeni prva pomoč? ◇ Čemu je namenjena? ◇ Ali lahko tudi vi nudite prvo pomoč? ◇ Kaj pa jaz (učitelj)? Učencem pokažemo konkreten primer (PPT 2.1 (PRVA POMOČ NA KRAJU NESREČE – primer)).	Učenci se predstavijo. Kdor želi, lahko pove kaj o sebi. Lahko povedo tudi, kakšna so njihova pričakovanja in zakaj so se odločili, da bodo obiskovali ravno to interesno dejavnost. Učenci sodelujejo v pogovoru in izrazijo svoje mnenje. Razmišljajo, kdo vse lahko nudi prvo pomoč.

Ali tudi vi poznate kakšen primer, ko je treba osebi nuditi prvo pomoč? Primere, ki jih povedo učenci, zapišemo na tablo in jih razvrstimo v dve skupini: NUJNI PRIMERI in NENUJNI PRIMERI. Tudi učitelj doda kak primer. Ker smo otroke nekoliko seznanili s tem, kaj je prva pomoč in v katerih primerih jo nudimo ter komu, jim razdelimo priročnike (PRILOGA 2.1), ki jih bodo med letom izpolnjevali in dopolnjevali. Skupaj zapišemo na uvodno stran naslov ter priimek in ime. Razložimo, kaj pomeni priročnik (zbirka praktičnih nasvetov). Vsak svojemu priročniku dopolni uvodno stran, in sicer z ilustracijo. Učence vprašamo, kako menijo, da bi lahko oni nudili prvo pomoč, glede na to, da še ne vedo ničesar o prvi pomoči. Prvo pomoč smo dolžni nuditi vsi, in sicer po svojih najboljših močeh. Če ne znamo pomagati ali sploh ne vemo, kaj storiti, glasno zakličemo: »NA POMOČ!«, da nas sliši nekdo iz okolice. Kaj pa če nas nihče ne sliši? Kaj bi naredili v takšnem primeru? <u>ZAKLJUČNI DEL</u> Z učenci rešimo nalogi na strani 1 in 2 (PPT 2.2). Pogovorimo se o tem, zakaj, ko kličemo 112, povemo tistemu, ki se oglasi, da smo sami.	Učenci naštejejo primere. Izhajajo iz svojih izkušenj. Na prvo črto napišejo: MOJ PRIROČNIK PRVE POMOČI Pod naslov pa zapišejo ime in priimek in naslovno stran dopolnijo z ilustracijo. Lahko povedo odrasli osebi, ki je v bližini. Klicali bi številko 112. Učenci rešujejo naloge. Razmišljajo, zakaj povemo, da smo sami. Kako nam to lahko pomaga?
--	---

2. KLIC NA 112

Prva in najpomembnejša stvar pri prvi pomoči je, **da znamo najprej poskrbeti za svojo varnost**. Če je oseba ujeta v goreči stavbi, je ne rešujemo sami, ampak pokličemo gasilce; če se je oseba izgubila v jami, pokličemo jamarje; če se je oseba poškodovala v gorah in je na težko dostopnem mestu, kjer tvegamo, da bi se tudi mi poškodovali, pokličemo gorsko reševalno službo ... Če sami ogrozimo svojo varnost, se lahko zgodi, da komu, ki nujno potrebuje našo pomoč, ne bomo mogli pomagati. S tem lahko tvegamo najprej njegovo življenje, nato pa še svoje. Šele ko se prepričamo, da je za nas varno, lahko pristopimo k poškodovancu ali nenadno obolelemu.

Kako pa se prepričamo, da je varno? Dobro si moramo ogledati kraj dogodka. V bližini ne sme biti nevarne električne napeljave, pretrganih žic, deroče reke, ognja, dima, politih nevarnih snovi, ostrih predmetov, na katerih se lahko porežemo, prometa, snovi, ki lahko zagorijo ... Vedno pristopimo od

spredaj, da poškodovanca ali nenadno obolelega ne prestrašimo ali da se še bolj ne poškoduje, ko se ozre za nami. Govorimo dovolj glasno, da nas sliši, in se mu predstavimo. Vprašamo ga, ali mu lahko pomagamo. Najprej moramo ugotoviti, kaj se je sploh zgodilo. Osebo vprašamo po dogodku. Zanima nas tudi, ali osebo kaj boli in kje jo boli. Če so otroci tisti, ki pridejo na kraj dogodka ali nesreče, je pomembno, da vedo, kako ukrepati. Oni sicer niso dolžni nuditi prve pomoči, dobro pa je, da vedo, kakose v takem položaju odzvati. Za začetek je dovolj, da o nesreči hitro obvestijo starše, sosedo, stare starše, mimoidoče odrasle osebe, učiteljico, policista, gasilca ... skratka nekoga, ki ima telefon, če ga saminihajo, da bo lahko o nesreči obvestil reševalno službo. Vsi moramo poznati tel. številko 112. Dobro je, da vemo tudi, kaj jim moramo sporočiti. Ko pokličemo številko 112, se nam oglasi operater v centru za obveščanje. Smiselno je, da prej pridobimo podatke, da ne izgublamo časa. Operaterju povemo: **Kdo kliče** (se predstavimo), **kaj se je zgodilo** (povemo, kar smo izvedeli od poškodovanca ali nenadno obolelega, ali kar smo videli, ali kar so nam povedali tisti, ki so zraven; če se oseba ne odziva in ne vemo, kaj se ji je zgodilo, povemo, kar vidimo: oseba se ne odziva, ima poškodovano koleno in glavo na čelu; zraven je pes, ki laja in je videti nevaren ...), **kje se je zgodilo** (poskusimo povedati čim bolj točen naslov; pogledamo na kakšno stavbo v bližini; če ne gre, povemo vsaj okvirno, kje smo, kaj je zraven, kaj vidimo, da nas bodo lahko našli), **kdaj se je zgodilo** (povemo, če smo videli, npr. pred 5 minutami, ob 15.30, pred nekaj minutami ...), **koliko je ponesrečenih ali nenadno obolelih** (povemo število) in **kakšno pomoč potrebujemo** (povemo, ali potrebujemo gasilce, policiste, druge reševalce ... če nismo prepričani, nam bo operater povedal; pomembno je, da natančno opišemo situacijo na kraju dogodka). Dobro je poudariti, da moramo v takšnih trenutkih ostati mirni.

- * Ahčan, U. (ur.). (2007). *Prva pomoč: priročnik s praktičnimi primeri* (1. izd., 1. ponatis). Rdeči križ Slovenije.
- * Novak, T. in Škerl, P. (2008). *Ježek Snežek in 112: Kdaj in kako pokličemo na številko za klic v sili*. Ministrstvo za obrambo RS, Uprava RS za zaščito in reševanje.

Učitelj/učiteljica:		Datum:	
Osnovna šola:		Razred: 2.	Zaporedna številka ure: 2.
UČNA TEMA: KLIC NA 112			
VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI: Učenci: * ponovijo, kaj je prva pomoč in kdo vse jo lahko nudi; * se zavedajo, da se nesreča lahko zgodi kjerkoli in da tudi sami lahko pomagajo; * vedo, na koga se sami lahko obrnejo, če potrebujejo prvo pomoč; * poznajo tel. številko 112; * spoznajo, kdo se oglasi in kje, ko kličemo tel. številko 112; * se seznani s podatki, ki jih sporočimo operaterju v centru za obveščanje in razmišljajo o pomembnosti teh podatkov; * razmišljajo o primerih, ko je treba poklicati 112; * se navajajo na delo v skupini; * razvijajo spretnosti komunikacije in sposobnosti govornega nastopanja.			
METODE DELA: ☐ didaktična igra ☒ pogovor ☒ reševanje nalog/vaje ☒ delo z besedilom ☒ branje ☒ pisanje		PRIPOMOČKI: * računalnik, LCD-projektor * SLIKANICA: Novak, T. in Škerl, P. (2008). <i>Ježek Snežek in 112: Kdaj in kako pokličemo na številko za klic v sili</i>. Ministrstvo za obrambo RS, Uprava RS za zaščito in reševanje. * KLIC NA 112 – rešitve s str. 3 (PPT 2.3)	

☐ delo s slikovnim gradivom ☐ delo z računalnikom ☒ drugo OBLIKE DELA: ☒ frontalno delo ☐ individualno delo ☐ delo v parih ☒ skupinsko delo	* delovni zvezek MOJ PRIROČNIK PRVE POMOČI (1. del), vaja na str. 3 (PRILOGA 2.1) LITERATURA: * Ahčan, U. (ur.). (2007). <i>Prva pomoč: priročnik s praktičnimi primeri</i> (1. izd., 1. ponatis). Rdeči križ Slovenije. * Novak, T. in Škerl, P. (2008). <i>Ježek Snežek in 112: Kdaj in kako pokličemo na številko za klic v sili</i> . Ministrstvo za obrambo RS, Uprava RS za zaščito in reševanje.
---	---

DEJAVNOSTI UČITELJA	DEJAVNOSTI UČENCA
<u>UVODNA MOTIVACIJA</u> Učence vprašamo, ali so že kdaj slišali za ježka Snežka. Povemo, da je to zelo pameten ježek, ki je prijatelj vseh otrok. Svetuje jim, kako ravnati v primeru, ko izbruhne požar, ko nas presenetijo poplave ali ko nas strese potres. Ena od njegovih knjig ima naslov <i>JEŽEK SNEŽEK IN 112</i>. V njej piše vse o klicu na 112. Učence vprašamo, ali jih zanima, kaj vse jim bo povedal ježek Snežek. <u>OSREDNJI DEL</u> Učencem preberemo knjigo. Kratko jo obnovimo skozi vprašanja: Katero številko pokličemo, ko se zgodi nesreča? Kdo se nam oglasi in kje se nahaja? Kako nam pomaga operater? Katere reševalce poznamo? Kakšna nesreča se je zgodila? Kako se je počutil deček, ko je videl nesrečo?	Učenci odgovorijo na vprašanja. Številko 112. Operater v centru za obveščanje. Vpraša nas po vseh podatkih, ki so povezani z nesrečo. O nesreči obvesti reševalce, ki kar najhitreje pridejo na pomoč. Gasilce, gorske reševalce, reševalce jamarje, reševalce potapljače, nujno medicinsko pomoč ... Fant je z avtomobilom povozil gospo na prehodu za pešce. Bil je prestrašen. Bilo mu je hudo, ker je sam. Ni vedel, ali bo zmogel poklicati 112.

Dečku je uspelo poklicati na 112. Pomagal mu je ježek Snežek. Kaj vse je deček povedal, ko je poklical? Kaj povesta starša dečku, ko se vrneta? Kaj je pomembno v trenutku, ko naletiš na nesrečo? Ali smemo klicati 112, če se igramo ali če nimamo kaj početi? Ponovimo še enkrat, kaj povemo, ko kličemo na 112. Učencem klic na 112 predstavimo s predstavitvijo PowerPoint, in sicer na konkretnih primerih in po korakih, da si dobro zapomnijo (PPT 2.3). <u>ZAKLJUČNI DEL</u> Učence razdelimo v skupine po 3. Razdelimo jim njihove priročnike. Odprejo jih na strani 3 in rešijo nalogo. Skupaj si izmislijo nesrečo ter narišejo in/ali napišejo, kako so poklicali 112.	Povedal je svoje ime in da je sosedo pred nekaj trenutki povozil avto ter da nujno potrebuje zdravnika. Ježek Snežek ga je opomnil, da mora povedati tudi natančen naslov, saj drugače ne bodo vedeli, kam morajo priti pomagati. Da je zelo pomembno, da v takšnih trenutkih ostaneš miren in da hitro in pravilno ukrepaš. Včasih s tem komu rešiš življenje. Ne, številko 112 kličemo samo takrat, ko se zgodi nesreča ali kaj hudega in nujno potrebujemo pomoč. KDO KLIČE? KAJ SE JE ZGODILO? KJE SE JE ZGODILO? KDAJ SE JE ZGODILO? KOLIKO JE PONESREČENIH? KAKŠNO POMOČ POTREBUJEMO? Učenci rešijo nalogo. Pripravijo se in sošolcem predstavijo dogodek. Pri predstavitvi naj sodelujejo vsi.
---	--

3. REGIJSKI CENTER ZA OBVEŠČANJE

Ko se znajdemo na kraju nesreče ali potrebujemo pomoč, ki presega naše zmožnosti, pokličemo številko 112, to pa je številka Regijskega centra za obveščanje (ReCO). Gre za številko za klic v sili, ki je enotna v vseh državah Evropske unije. V Sloveniji je 1 državni in 13 regijskih centrov za obveščanje. Ko pokličemo na številko 112, se nam oglasi operater ali dispečer, ki nam bo ponudil vse ustrezne informacije, navodila, nasvete ... ali pa bo naš klic preusmeril v zdravstveni dom (urgenco), na najbližjo policijsko postajo, na najbližjo gasilsko postajo ... Center za obveščanje deluje 24 ur na dan, vsak dan. Klic na 112 je brezplačen, tako da v center lahko pokličemo tudi po mobitelu, pa čeprav smo že porabili ves denar. Pri klicu z mobilnim telefonom moramo paziti le, da smo na območju, ki je pokrito s signalom. Kličemo lahko tudi z zaklenjenim telefonom. Center za obveščanje ima omogočen prikaz, kje se oseba, ki kliče, nahaja, kar je še posebej dobrodošlo v primerih, ko ne znamo pojasniti, kje se nahajamo. Ob avtocestah so na 2 kilometra razvrščeni klicni stebrički, po katerih lahko vzpostavimo zvezo z nadzornim centrom. Če pa se znajdemo kje, kjer ni signala ali smo brez telefona (npr. v gorah, v jami ...), pa klic na 112 ni mogoč. V takšnem primeru poiščemo najbližjo obveščevalno točko: planinske postojanke, visokogorske kmetije, policijske postaje v dolini ... Obveščevalne točke so označene z znakom gorske reševalne službe (GRS). Ker je v zimskem času večina postojank zaprtih, so na nekaterih bolj obiskanih lokacijah nameščene kar samodejne radijske postaje za klic v sili (naprave SAPOGO). Preden se odpravimo v neznano, je dobro, da preverimo, kje se vse te postojanke oz. obveščevalne točke nahajajo. Če se odpravljamo v tujino (v državo izven EU), pa je smiselno tudi, da se predhodno seznanimo s številko centra za obveščanje v državi, v kateri smo nastanjeni.

Če imamo možnost, lahko za učence organiziramo tudi ogled centra za obveščanje.

- * Ahčan, U. (ur.). (2007). *Prva pomoč: priročnik s praktičnimi primeri* (1. izd., 1. ponatis). Rdeči križ Slovenije.
- * Republika Slovenija, Ministrstvo za obrambo, Uprava RS za zaščito in reševanje. (2014). *Enotna evropska številka za klic v sili 112*. Uprava RS za zaščito in reševanje. <http://www.sos112.si/slo/page.php?src=ks15.htm>

Učitelj/učiteljica:		Datum:	
Osnovna šola:		Razred: 2.	Zaporedna številka ure: 3.
UČNA TEMA: CENTER ZA OBVEŠČANJE – 112			
VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI: Učenci: * poznajo podatke, ki jih moramo povedati, ko kličemo na 112; * vedo, kdo se v klicnem centru oglasi; * se zavedajo, da je ob klicu pomembno ostati miren; * se zavedajo, kaj se zgodi, če postanemo panični; * iščejo načine, kako se lahko pomirimo (drug drugega ali sami sebe); * poslušajo pesem, ki jim lahko pomaga, da se spomnijo na številko 112, in se naučijo refren; * po svoji domišljiji ilustrirajo pesem; * se navajajo na delo v skupini; * razvijajo spretnosti komunikacije in sposobnosti govornega nastopanja.			
METODE DELA: ■ didaktična igra ■ delo z besedilom ■ pogovor ■ reševanje nalog/vaje ■ pripevanje □ branje □ pisanje ■ delo s slikovnim gradivom □ delo z računalnikom ■ drugo OBLIKE DELA: ■ frontalno delo ■ individualno delo □ delo v parih ■ skupinsko delo		PRIPOMOČKI: * računalnik, LCD-projektor * SLIKANICA: Novak, T. in Škerl, P. (2008). <i>Ježek Snežek in 112: Kdaj in kako pokličemo na številko za klic v sili</i>. Ministrstvo za obrambo RS, Uprava RS za zaščito in reševanje. * delovni zvezek MOJ PRIROČNIK PRVE POMOČI (1.del), vaji na str. 4 in 5 (PRILOGA 2.1) * ŽIVA IN ZDRAVKO O REGIJSKEM CENTRU ZA OBVEŠČANJE (PPT 2.4) * IGRA »TRDO IN MEHKO« (PRILOGA 2.2) * NESREČA – tabelska slika (PRILOGA 2.3) LITERATURA: * Senker, C. (2006). <i>Skrb za varnost</i>. Grlica. * Ahčan, U. (ur.). (2007). <i>Prva pomoč: priročnik s praktičnimi primeri</i> (1. izd., 1. ponatis). Rdeči križ Slovenije. * Novak, T. in Škerl, P. (2008). <i>Ježek Snežek in 112: Kdaj in kako pokličemo na številko za klic v sili</i>. Ministrstvo za obrambo RS, Uprava RS za zaščito in reševanje. * URSZRSOS112 (6. 12. 2021). 112 [Audio]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=ciOmB6pJi7c * Zapiski s predavanj in vaj (Tečaj za bolničarja, 2011). * Uranjek, A. (1995). <i>Sprostitvene igre za vrtec in šolo</i>. Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše.	

DEJAVNOSTI UČITELJA	DEJAVNOSTI UČENCA
<u>UVODNA MOTIVACIJA</u> Učenci že vedo, da številko 112 pokličemo, ko potrebujemo pomoč v situaciji, ki ji sami nismo kos. Vprašamo jih, ali se spomnijo, kdo se nam na tej številki oglasi. S predstavitvijo PowerPoint jim prikažemo pogovor med Živo in Zdravkom in ga dopolnimo (PPT 2.4). Lahko določimo tudi dva učenca. Prvi prebere Živin del, drugi pa Zdravkov del. <u>OSREDNJI DEL</u> Učence razdelimo v skupine po 3. Glede na to, da Živa postane čisto panična, ko se kaj zgodi, morajo učenci skupaj poiskati načine, kako jo lahko pomirijo in ji svetujejo, kako naj ostane mirna. Če opazimo, da imajo težave, jim lahko tudi mi ponudimo kakšno rešitev (str. 4): ◇ globoko vdihne in izdihne; ◇ umiri dihanje in se sprosti; ◇ si pove kaj pomirjujočega: »Živa, zmogla boš. Vse bo v redu.«; ◇ lahko si glasno govori navodila, kaj narediti; ◇ ... Učence vprašamo, ali nam lahko vsi ti nasveti pridejo prav še v kakšni drugi situaciji? Vzemimo si 5 minut časa in se z učenci igrjmo igro <i>Trdo in mehko</i> (PRILOGA 2.2). Ko igro končamo, jim povejmo, da je to še en način, s katerim lahko sprostijo svoje telo. Da napnejo vse mišice, nato pa napetost popustijo in si predstavljajo, da so lahki kot peresa. Učencem povemo: »Živa bo v prihodnje upoštevala vse to, kar smo ji svetovali, vsekakor pa bo ostala mirna. Dobro, da ste ji vse to povedali, ker sicer ne bi vedela kako ravnati, ko se ji je zgodilo tole ...« Dogodek je naslikan v več kora-kih. Slike premešamo in jih z magneti pritrdimo na tablo (PRILOGA 2.3).	Dva učenca prebereta ali zaigrata pogovor med Živo in Zdravkom. Preostali učenci poslušajo. Učenci razmislijo, se pogovorijo in nasvete Živi zapišejo v delovne zvezke na strani 4. Ko končajo, skupine predstavijo nasvete sošolcem. Učenci razmišljajo, ali so kdaj panični pred ocenjevanjem znanja v šoli, če so sami doma, če jih kaj skrbi ... Učenci se vživijo in sodelujejo pri igri sproščanja.

»... v bistvu moramo šele ugotoviti, kaj se je zgodilo naši Živi, in sicer tako, da postavimo zmešnjavo slik na tabli v ustrezen vrstni red.« Pogovorimo se o dogodku in o podatkih, ki jih povemo, ko kličemo številko 112: Ali je Živa ustrezno ravnala? Je povedala vse podatke, ki jih moramo povedati, ali je kaj izpustila? Ji je operater pri tem pomagal? <u>ZAKLJUČNI DEL</u> Učenci odprejo delovne zvezke na str. 5. Da jim bo lažje in da res nikoli ne bi pozabili na številko 112, jim predvajamo pesem Andreja Rozmana Roze iz lutkovne predstave Lutkovnega gledališča Fru-Fru (Pikec Ježek in Gasilko Jež). Naslov pesmi je 112.	Učenci si ogledajo slike in jih postavijo v pravilni vrstni red. Določimo tri učence, ki zaigrajo pogovor med Živo, Zdravkom in operaterjem v centru za obveščanje. Učenci sodelujejo pri pogovoru. Da. Povedala je vse podatke. Da, saj jo je vodil z vprašanji. Tako je bilo Živi lažje. Učenci poleg besedila pesmi na str. 5 ilustrirajo. Lahko ilustrirajo pesem ali primer, v katerem bi bil potreben klic na 112.
--	--

4. PREVENTIVA – KO SEM SAM/-A DOMA ...

Tudi mlajši otroci so kdaj sami doma. Z njimi je smiselno spregovoriti o tem, kaj se doma sme in česa ne, s čim se lahko igrajo in s čim ne, o čem se je bolje predhodno posvetovati s starši ... Učencem lahko predstavimo slikanico iz zbirke *Previdno* z naslovom *Doma*.

Učitelj/učiteljica:	Datum:	
Osnovna šola:	Razred: 2.	Zaporedna številka ure: 4.
UČNA TEMA: KO SEM SAM/-A DOMA ...		
VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI: Učenci: * spoznajo, da je doma veliko stvari, s katerimi se ne smemo igrati; * spoznajo, da je doma veliko stvari, s katerimi ravnamo previdno; * spoznajo, da so doma tudi stvari, ki jih moramo pustiti pri miru; * se navajajo na to, da preden kaj storimo, pomislimo, ali je to varno; * vedo, na koga se lahko obrnejo, ko so sami doma; * razumejo, zakaj je nekaj varno in zakaj ni varno; * razvrščajo predmete v več kategorij; * se zavedajo, da je pomembno tudi druge opozoriti na nevarnost (brata, sestro, mamo, očka, dedka, sosede ...); * se na primerih učijo ravnati varno; * razlikujejo med varnimi in nevarnimi situacijami, s katerimi se lahko srečajo.		

METODE DELA: ■ didaktična igra ■ pogovor ■ reševanje nalog/vaje □ delo z besedilom ■ branje ■ pisanje □ delo s slikovnim gradivom □ delo z računalnikom ■ drugo: praktično delo OBLIKE DELA: □ delo v parih ■ skupinsko delo ■ frontalno delo ■ individualno delo	PRIPOMOČKI: * LCD-projektor, računalnik * različna čistila ali embalaža čistil, bonboni in tablete, likalnik, pretrgan kabel in vtičnica (brez pretoka elektrike), velik nož, škarje in otroške škarje * ALI JE VARNO – kviz (PPT 2.5) * ALI JE VARNO – tablice za kviz (PRILOGA 2.4) * delovni zvezek MOJ PRIROČNIK PRVE POMOČI (1. del), vaje na str. 6, 7 in 8 (PRILOGA 2.1) * VEDNO SEM PREVIDEN/-A IN PAZIM NASE – rešitve s str. 6–8 (PPT 2.6) * knjiga <i>DOMA</i> (zbirka <i>Previdno</i>) LITERATURA: * Llewellyn, C. in Gordon, M. (2006). <i>Previdno: Doma</i>. Grlica.
--	---

DEJAVNOSTI UČITELJA	DEJAVNOSTI UČENCA
<u>UVODNA MOTIVACIJA</u> Učence vprašamo, kakšne nezgode se jim lahko pripetijo doma. Doma se ljudje običajno počutimo najbolj varno. Ali je doma res varno? <u>OSREDNJI DEL</u> Učence usmerimo k razmišljanju. Razdelimo jih v 5 skupin po 2 ali 3 učence. Pripravimo 5 postaj: ◇ 1. POSTAJA: likalnik ◇ 2. POSTAJA: čistila oz. embalaže čistil z različnimi oznakami ◇ 3. POSTAJA: tablete in bonboni, podobni tabletam ◇ 4. POSTAJA: pretrgan kabel »vtaknjen« v vtičnico (pretrgan kabel vtaknemo v vtičnico, ki ni na steni; ni stika z el. tokom) ◇ 5. POSTAJA: velik nož, ostre škarje, manjše škarje, otroške škarje Učencem povemo, da bodo na vsaki postaji 3 minute. Ko so na postaji, naj razmišljajo, kaj morajo narediti, če naletijo na takšno situacijo doma; kako preverijo, ali je varno; kaj lahko vzamejo, ne da bi vprašali starše; česa se ne dotikajo ...	Vsi učenci dobijo možnost, da povedo svoje mnenje ali izkušnje. Učence spodbudimo, da pridejo do teh ugotovitev sami. Predvsem je pomembno, da so dobri opazovalci. Pogovorijo se s svojo skupino in ustno oblikujejo sklepe.

Ko končamo, učencem razdelimo tablice, ki jih predhodno pripravimo (na eni strani je kljukica, na drugi pa križec). Lahko jih prilepimo na lesene paličice (PRILOGA 2.4). Rešujemo kviz <i>Ali je varno</i>. Učencem glasno beremo vprašanja o posamezni temi, učenci pa odgovarjajo (PPT 2.5). Če je odgovor pravilen, dvignejo zeleno kljukico, če je napačen, pa rdeč križec. Če opazimo, da so učenci kje v dilemi, pojasnimo, zakaj je nekaj prav oz. narobe. Kviz izkoristimo za razlago in pojasnila. <u>ZAKLJUČNI DEL</u> Učencem damo navodila za reševanje nalog v delovnem zvezku na straneh 6, 7 in 8 (PRILOGA 2.1). Če imamo čas, lahko otrokom preberemo knjigo iz zbirke <i>Previdno</i> z naslovom <i>DOMA</i>. Lahko pa jim jo le priporočimo v branje.	Učenci rešujejo kviz. Lahko jih razdelimo tudi v skupine in si beležimo točke. Tako je za učence še bolj motivacijsko. Učenci rešujejo naloge v delovnem zvezku. Tako preverimo, kaj so se naučili pri tej uri. Rešitve tudi glasno preberemo in pregledamo (PPT 2.6). Učenci odgovorijo na vprašanja, ki se pojavijo v knjigi.
---	--

5. SEM NEKAJ POSEBNEGA – SEM PROSTOVOLJEC/-KA (5. december)

»Prostovoljsko delo je delo, ki ga posameznik po svoji svobodni volji in brez pričakovanja plačila ali neposrednih ali posrednih materialnih koristi zase opravlja v dobro drugih ali v splošno korist« (ZProst, 5. člen).

Prostovoljec lahko postane vsak od nas, ne glede na raso, spol, starost, versko pripadnost ... Vsi lahko opravljamo prostovoljna dela, tudi otroci, in sicer v okviru svojih zmožnosti. Otrokom je smiselno predstaviti predvsem prostovoljna dela, ki jih sami lahko prispevajo. Takšna dela so: pomoč sošolcu pri branju ali učenju, pomoč starejšim osebam (branje časopisa, nošenje vrečk z živili iz trgovine, zlaganje drv, sprehajanje njihovih hišnih ljubljencev, pospravljanje ...), aktivno sodelovanje pri čistilnih akcijah, sodelovanje pri akcijah zbiranja zamaškov za določeno osebo, sodelovanje in pomoč pri organizaciji prireditev z dobrodelnim namenom itd.

Prostovoljstvo deluje na različnih področjih, in sicer na socialnem, športnem, izobraževalnem, zdravstvenem, kulturnem, okoljskem, turističnem ... Deluje pa tudi v posameznih kriznih situacijah (potresi, poplave, vojne, množične nesreče ...). Zametki prostovoljstva in tudi društva, namenjena prostovoljstvu, so obstajala že v 19. stoletju.

»V začetku devetdesetih let 20. stoletja je bila ustanovljena Slovenska filantropija (filantrop pomeni človekoljub), Združenje za promocijo prostovoljstva, kot društvo, katerega osnovno poslanstvo je razvoj in promocija prostovoljstva v Sloveniji na nacionalni ravni. Na podlagi sodelovanja se je ustanovila tudi Slovenska mreža prostovoljskih organizacij, ki danes šteje že več kot 1000 prostovoljskih organizacij« (<http://www.prostovoljstvo.org/o-prostovoljstvu/zgodovina>, b. d.).

Od leta 1985, ko je Organizacija Združenih narodov razglasila mednarodni dan prostovoljstva, obeležujemo ta dan vsak **5. december v letu**. Na ta dan lahko organizacije, ki sodelujejo s prostovoljci,

pokažejo, kaj vse je bilo z njihove strani narejeno v dobrobit sočloveka. Ravno tako je to dan, ki je namenjen prostovoljcem, ki se vsak dan spomnijo na ljudi v stiski, ki vsak dan iščejo nove načine, oblike, metode za pomoč drugim in za izvajanje dobrih del ter si vsak dan skušajo odgovoriti na vprašanje: »Kako še lahko pomagam?«.

- * Zakon o prostovoljstvu (ZProst). (2011). *Uradni list RS*, št. 10/2011, 16/2011 – popr. in 82/2015).
- * Slovenska filantropija: prostovoljstvo. (b. d.). <https://www.prostovoljstvo.org/>

Učitelj/učiteljica:		Datum:	
Osnovna šola:	Razred: 2.	Zaporedna številka ure: 5.	
UČNA TEMA: SEM NEKAJ POSEBNEGA – SEM PROSTOVOLJEC/-KA (5. DECEMBER)			
VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI:			
Učenci:			
* spoznajo, da je 5. december dan prostovoljstva; * spoznajo, kdo je prostovoljec/prostovoljka; * spoznajo, kaj je prostovoljno delo; * se zavedajo, da so prostovoljna dela lahko tudi manjša, a kljub temu zelo veliko pomenijo; * razmišljajo, kdaj so sami naredili kaj prostovoljno; * razmišljajo, kdaj sami potrebujejo pomoč; * spoznavajo pomen medsebojne pomoči; * razmišljajo, kako lahko pomagamo mi in komu; * razmišljajo o občutkih, ki nas prevzamejo, ko naredimo dobro delo; * sodelujejo s starejšimi učenci ali prostovoljci.			
METODE DELA:		PRIPOMOČKI:	
☐ didaktična igra ☐ igra vlog ☒ pogovor ☒ reševanje nalog/vaje ☐ delo z besedilom ☒ branje ☒ pisanje ☐ delo s slikovnim gradivom ☐ delo z računalnikom ☒ praktično delo ☒ drugo (izdelava plakata, druženje s starejšimi učenci)		* SLIKANICA: <i>Paglavčki, prostovoljčki</i> * delovni zvezek MOJ PRIROČNIK PRVE POMOČI (1. del), vaje na str. 9 (PRILOGA 2.1) * PRIMER PLAKATA ZA PROSTOVOLJSTVO (PRILOGA 2.5) * barvni flomastri in pisala, listi različnih oblik, šelešamer	
OBLIKE DELA:		LITERATURA:	
☒ delo v parih ☒ skupinsko delo ☒ frontalno delo ☒ individualno delo		* <i>Mednarodni dan prostovoljstva</i>. (b. d.). Prostovoljstvo.org. https://www.prostovoljstvo.org/aktivnosti/mednarodni-dan-prostovoljstva * <i>Prostovoljstvo v vzgoji in izobraževanju</i> (b. d.). Prostovoljstvo.org. https://www.prostovoljstvo.org/aktivnosti/prostovoljstvo-v-vzgoji-in-izobrazevanju * Llewellyn, C. in Gordon, M. (2001). <i>Zakaj naj pomagam?</i> Grlica. * Ross, G. in Rupel, N. (2011). <i>Paglavčki, prostovoljčki</i>. Alba.	

DEJAVNOSTI UČITELJA	DEJAVNOSTI UČENCA
<u>UVODNA MOTIVACIJA</u> Učencem preberemo knjigo <i>PAGLAVČKI, PROSTOVOLJČKI</i>. Po poslušanju jih vprašamo, zakaj menijo, da smo brali to knjigo. Učencem povemo, da bomo danes podrobneje spoznali prostovoljstvo in prostovoljna dela, v katera se lahko vključimo. Razmišljali bomo, zakaj bi sploh pomagali in kakšne občutke vzbujajo v nas dobra dela. <u>OSREDNJI DEL</u> Učencem povemo, da je 5. december dan, ko se posebej posvetimo takšnemu delu. Vprašamo jih, kako bi oni poimenovali ta dan. To je mednarodni dan prostovoljstva. Dan, ko lahko svojo celoletno dobrodelnost predstavimo drugim. Ali vsi lahko opravljamo prostovoljno delo? Zakaj se odločimo za prostovoljno delo? Kaj pričakujemo v zameno? Ste tudi vi že kdaj opravili kakšno prostovoljno delo? Na primer takšno kot paglavčki v slikanici? Kako pa so se počutili paglavčki v naši slikanici? Kako ste se počutili vi, ko ste opravili kakšno dobro delo? Ali tudi vi kdaj potrebujete pomoč? Kdaj? Nadaljujemo z eno od naslednjih <u>dveh dejavnosti</u>: 1. <i>Učencem povemo, da bomo na šoli obeležili 5. december tako, da bomo pripravili plakat ob dnevu prostovoljstva.</i> Povemo, da je to nekoliko drugačna ura. K sodelovanju smo namreč povabili starejše učence (lahko so iz skupine nadarjenih), ki nam bodo danes pomagali pri našem delu.	Učenci zbrano poslušajo in si ogledajo slikanico. Razmišljajo o prostovoljnih dejanjih, ki so predstavljena v slikanici. Prostovoljno delo lahko opravljamo vsi. Ker si želimo pomagati nekomu, ki pomoč potrebuje. V zameno ne pričakujemo ničesar. Učenci odgovorijo na vprašanja. Starejši učenci se predstavijo mlajšim učencem in jim povedo, da bodo skupaj z njimi pripravili plakat.

Najmlajši bodo zadolženi za en del plakata, starejši učenci pa lahko poskrbijo za drugi del. Ena možnost je še, da mlajši učenci narišejo, starejši pa narisano ubesedijo. Pomembno je, da razdelimo delo. Ne želimo, da bi vsi delali isto. Plakat naslovimo: SMO NEKAJ POSEBNEGA – SMO PROSTOVOLJCI 5. DECEMBER: DAN PROSTOVOLJSTVA Učence razdelimo v pare ali trojice in pripravimo plakat, ki ga razdelimo v 2 rubriki: 1. KAKO LAHKO OTROCI POMAGAMO? Učence usmerimo v razmišljanje, kako lahko pomagajo drugim ljudem. Lahko pomagajo tudi živalim. Povežejo naj se s starejšimi učenci in skupaj poiščejo čim več možnosti. Če ne gre, jim lahko malo svetujemo. Eden od starejših učencev na šeleshamer napiše naslov, in sicer diagonalno, iz levega zgornjega kota v desni spodnji kot. Učencem razdelimo liste, ki so različnih oblik. Učenci nanje narišejo primer pomoči in sliko ubesedijo. 2. ZAKAJ BI POMAGALI? Učenci razmišljajo, katere so prednosti njihove odločitve, da bodo pomagali tistim, ki njihovo pomoč potrebujejo. Svoje ugotovitve zapišejo na liste različnih oblik.	1. Učenci narišejo, kako lahko pomagajo drugim: ◇ s starostniki v domu za ostarele igrajo družabne igre in jih kratkočasijo; ◇ berejo časopis dedkom in babicam; ◇ gredo v trgovino in pomagajo nesti živila starejšim ljudem; ◇ pomagajo sošolcu pri branju; ◇ pomagajo prijatelju pri učenju, pisanju naloge; ◇ zbirajo zamaške za posameznike, ki potrebujejo pomoč; ◇ zbirajo šolske potrebščine za otroke v stiski; ◇ sodelujejo v čistilni akciji; ◇ nastopajo na prireditvi z dobrodelnim namenom ... 2. Učenci narišejo ali napišejo: ◇ Zato, ker si to želimo in smo se sami tako odločili. ◇ Mogoče bomo tudi sami kdaj potrebovali pomoč. ◇ Za plačilo dobimo objem, nasmeh, veselje, zadovoljstvo ljudi, ki smo jim pomagali. ◇ Ko pomagam, se počutim enkratno, posebno, pomembno ... ◇ Ko pomagam, se počutim koristnega, nekdo me potrebuje, pridobivam nove izkušnje, se učim, moja osebnost raste.
--	---

Delo učencev spremljamo. Po potrebi pomagamo in jih usmerjamo. Koordiniramo delo. Ko imamo slike in zapise o prostovoljstvu pripravljene, lahko starejše učence prosimo, naj vse skupaj povežejo na večjem plakatu. Plakat ob dnevu prostovoljstva razstavimo v avli šole. OPOMBA: Plakat je lahko oblikovan na različne načine. To je le ena od možnosti (PRILOGA 2.5). 2. <i>Z učenci se pogovorimo o vsem, kar je opisano v 1. točki, torej o temah:</i> ◇ <i>kako lahko pomagamo otroci in</i> ◇ <i>zakaj bi pomagali.</i> <u>ZAKLJUČNI DEL</u> Poiščemo eno od aktualnih dejavnosti v okviru prostovoljstva, v katero se z učenci lahko vključimo: ◇ obisk doma za starostnike in nastop; ◇ zbiralna akcija za otroke iz socialno šibkih družin; ◇ zbiranje pripomočkov za živali v zavetišču; ◇ čistilna akcija ... in jim jo predstavimo. Povabimo jih k sodelovanju.	Učenci si izberejo eno od navedenih tem in jo prepišejo v delovni zvezek na str. 9. Iz izbrane teme izberejo en primer in ga ilustrirajo ter opišejo. <u>Primer 1:</u> Izbrana tema: KAKO LAHKO POMAGAMO OTROCI? Otrok lahko nariše sebe in starejšo osebo, s katero igra šah. Spodaj napiše: Lahko igram družabne igre s starejšimi, se z njimi družim in jih kratkočasim. <u>Primer 2:</u> Izbrana tema: ZAKAJ BI POMAGALI? Otrok nariše sebe kot kralja. Spodaj napiše: Ko pomagam drugim, se počutim kot najpomembnejša oseba na svetu. Učenci poslušajo predstavitev dobrodelne dejavnosti in sodelujejo pri organizaciji. Vsak zase poda predlog, kako se sam želi vključiti.
---	---

ALI	
Učence povabimo, naj vodijo dnevnik svojih dobrodelnosti.	Kdor želi, lahko en teden (lahko tudi en mesec) vodi dnevnik svojih dobrodelnosti in nam jih ob drugi priložnosti predstavi.

6. POŽAR IN JAZ

Požar je ena od pogostejših nesreč. Gre za nenadzorovano širjenje ognja, pri katerem nastajajo vročina, dim in strupeni plini. Vse to ogroža naše zdravje in življenje. Lahko zagori v naravi, lahko pa nas preseneti doma. V trenutku nepazljivosti ali pri okvari električnih in grelnih naprav se utegnemo znajti v smrtni nevarnosti. Požar lahko povzroči več dejavnikov: igra otrok z ognjem, neprevidno shranjevanje cigaretnih ogorkov, vžig vnetljivih tekočin ali hlapov, okvare v električni napeljavi, samovžig saj v dimniku, prižgane sveče brez nadzora, strela ...

Če je le mogoče, se potrudimo, **da do požara ne bo prišlo**: če so električni vodniki in žice poškodovani, so zelo nevarni, zato jih čim prej odstranimo iz svojega doma; oblek, brisač in drugih krp ne odlagamo na električne grelce, saj lahko zagorijo; kakršnekoli vnetljive predmete (iz lesa, papirja ...) hranimo čim dlje od kaminov in peči; če imamo na štedilniku vroče olje, nikoli ne pustimo prostora brez nadzora; sveče uporabljamo zelo previdno, ne postavljamo jih na gorljivo podlago in v bližino vnetljivih predmetov; prazne embalaže čistil in dezodorantov ne mečemo v ogenj, saj lahko eksplodirajo; otrokom preprečimo dostop do vžigalic in vžigalnikov; ravnamo previdno s cigaretnimi ogorki; okvare v električnih napravah ali pečeh naj čim prej odpravijo strokovnjaki; redno očistimo peči, kurišča in dimnike; vnetljive snovi shranjujmo na varnem, naj ne bodo izpostavljene visokim temperaturam in naj bodo daleč stran od otrok itd.

Kaj pa če kljub naši previdnosti zagori? Dobra osveščenost odraslih in otrok bo v takšnem primeru zelo koristna. Najpomembneje je, da ostanemo mirni. Če nas zgrabi panika, bomo težko ukrepali hitro in pravilno. Če nismo v nevarnosti, lahko poskusimo požar omejiti kar sami. Otroci tega ne počnejo, odrasli pa lahko. Pomagamo si z vodo, mokro krpo ... Požar v ponvi lahko npr. zadušimo s pokrovko, saj razgretih maščob in elektrike nikoli ne gasimo z vodo. Če imamo gasilni aparat, ga vsekakor uporabimo. Če pa ugotovimo, da požara ne bomo mogli pogasiti sami, se moramo čim prej umakniti na varno. Za umik ne bomo uporabljali dvigala. Tudi stopnišču, ki ga je zajel dim, se bomo raje izognili. Lahko se zgodi, da ostanemo ujeti v prostoru. S hrbtno stranjo dlani otipajmo kljuko vrat. Če je vroča, pomeni, da je na drugi strani požar. Vrat zato ne odpiramo, ampak se potrudimo, da preprečimo dotok dima v sobo. Vrata lahko podložimo z vlažno krpo, posteljnino ali oblačili. Čisto malo pripremo okno in zavpijemo: »Na pomoč!«, da nas slišijo drugi. Okno nujno zapremo nazaj. Če bo požar dobil kisik od zunaj, se bo še bolj razplamtel. Zato je pomembno, da okna ostanejo zaprta. Na usta si lahko damo vlažno krpo in si tako zaščitimo dihala. Dim se običajno dviga proti stropu, zato se premikamo po kolenih, tako da smo čim bližje tlam. Če nam uspe stavbo zapustiti, odidemo na **zbirno mesto**. Če nas ovira dim, se najlažje orientiramo tako, da se pomikamo ob stenah. Umiku iz stavbe na varno pravimo **evakuacija**. Ta običajno poteka po najkrajši možni poti. Zbirno mesto doma določimo skupaj s svojo družino. V večjih ustanovah so zbirna mesta že določena. Označena so z zeleno tablo, na kateri je narisanih več oseb. Vse večje ustanove morajo imeti tudi evakuacijski načrt, kjer je točno določeno, kako naj bi evakuacija potekala v primeru požara ali kakšne druge nesreče. Na zbirnem mestu hitro pokličemo 112, če tega nismo storili že prej, in povemo najnujnejše podatke o požaru (glej poglavje KLIC NA 112). Čas je v tem primeru zelo dragocen. Tam počakamo na gasilce.

V gorečo stavbo se nikoli ne vračamo, saj bi s tem ogrožali svoje življenje. Gasilce ob prihodu hitro usmerimo h kraju požara.

- * Urad RS za zaščito in reševanje. (2007, 2015). *Evakuacija iz objekta v primeru požara*. <http://www.sos112.si/slo/page.php?src=sv1187.htm>
- * Urad RS za zaščito in reševanje. (2010). *ABC požara za otroke*. <http://www.sos112.si/slo/page.php?src=np38.htm>

Učitelj/učiteljica:		Datum:	
Osnovna šola:	Razred: 2.	Zaporedna številka ure: 6.	
UČNA TEMA: POŽAR IN JAZ			
VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI:			
Učenci:			
* spoznajo, kako morajo ravnati ob požaru; * razmišljajo, kako ravnati v konkretnih situacijah; * vedo, kako ravnati preventivno, da do požara ne pride; * spoznajo, kaj morajo narediti, če jim zagori obleka; * razmišljajo, kaj storiti, da bodo čim uspešnejši pri umiku pred požarom; * spoznajo, kako si sledijo koraki, ko zapuščamo gorečo stavbo; * poznajo varnostne ukrepe; * vedo, kam moramo poklicati v primeru požara; * spoznajo, kaj je EVAKUACIJSKI NAČRT in zakaj je pomemben; * spoznajo temeljne vsebine evakuacijskega načrta; * razmišljajo o tem, katere možnosti za izhod imajo v svojem domu.			
METODE DELA:		PRIPOMOČKI:	
☒ didaktična igra ☐ igra vlog ☒ pogovor ☐ reševanje nalog/vaje ☐ delo z besedilom ☒ branje ☐ pisanje ☐ delo s slikovnim gradivom ☒ delo z računalnikom ☒ praktično delo ☒ drugo (prepevanje)		* računalnik, LCD-projektor (ali delo v računalniški učilnici) * delovni zvezek MOJ PRIROČNIK PRVE POMOČI (1. del), pesem na str. 10 in 11 (PRILOGA 2.1)	
OBLIKE DELA:		LITERATURA:	
☐ delo v parih ☐ skupinsko delo ☒ frontalno delo ☒ individualno delo		* Novak, T. in Škerl, P. (2006). <i>Ježek Snežek in požar: kako poučiti otroke o pravilnem ravnanju med požarom</i>. Ministrstvo za obrambo RS, Uprava RS za zaščito in reševanje. * Novak, T. in Škerl, P. (2007). <i>Ježek Snežek in suša: požar v naravi</i>. Ministrstvo za obrambo RS, Uprava RS za zaščito in reševanje. * Do2Learn. (7. 5. 2016). <i>Fire Safety Song</i> [Video]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=ew-8geGIT4LO * Urad RS za zaščito in reševanje. (2007, 2015). <i>Eva-</i> <i>kuacija iz objekta v primeru požara</i>. http://www.sos112.si/slo/page.php?src=sv1187.htm	

	* Urad RS za zaščito in reševanje. (2010). <i>ABC požara za otroke</i>. http://www.sos112.si/slo/page.php?src=np38.htm * <i>Essex County Fire & Rescue Service and Pingala Media</i> (b. d.). Home Safety [Igra]. https://www.essex-fire.gov.uk/homesafety/
--	---

DEJAVNOSTI UČITELJA	DEJAVNOSTI UČENCA
<u>UVODNA MOTIVACIJA</u> Učence spomnimo na poučno knjigo z naslovom <i>JEŽEK SNEŽEK IN POŽAR</i>, ki so jo zagotovo že prebrali. Vprašamo jih, na kaj vse moramo paziti, da ne bi izbruhnil požar. Učencem pripravimo igro Home Safety (Igra o varnosti doma): https://www.essex-fire.gov.uk/homesafety/ Če je otrok manj, lahko damo vsem priložnost, da igrajo igro. Če je otrok več, lahko učitelj označuje nevarnosti, učenci pa jih narekujejo. <u>OSREDNJI DEL</u> Ko zmanjka časa ali pregledamo vse tri sobe (spalnica, kuhinja, dnevna soba), se z učenci tudi pogovorimo. Preverimo, ali vedo, zakaj posamezni predmeti pomenijo nevarnost. Lahko spregovorijo tudi o svojih izkušnjah. Pri igranju igre lahko vidimo kar nekaj stvari, na katere moramo biti pozorni. Še kakšno nevarnost pa navedemo skupaj. Učencem povemo, da je kljub naši previdnosti prišlo do požara. Predlagamo jim, naj si zamislijo, da je požar na šoli. Kako bomo ravnali? Z vprašanji vodimo učence do pravih odgovorov: Kaj najprej naredimo, ko zaslišimo alarm?	Učenci sami razmišljajo in navedejo nekaj primerov: ne igramo se z vžigalicami; smo previdni s svečami; pazimo, da nam ne zagori v kuhinji ... Učenci skušajo samostojno določiti čim več nevarnosti za požar v posameznem prostoru. Če ne gre, pomagamo. Učenci razmišljajo, zakaj so posamezni predmeti nevarni. Po potrebi razložimo: ◇ Igrače morajo biti pospravljene, saj bi se v primeru nesreče ob njih lahko spotaknili. Namesto da bi zbežali ven, bi lahko obležali poškodovani v hiši, kjer divja požar. ◇ Če je v sobi pretrgan kabel, lahko pride do požara. Takoj ga odstranimo. ◇ Ne zapuščamo kuhinje, če imamo karkoli na štedilniku. ◇ Krp ne puščamo v bližini štedilnika itd. Učenci se skušajo vživeti v situacijo. Razmišljajo o težavah, ovirah in možnostih, ki jih imajo na šoli. Ostanemo mirni. Če je mogoče, kar najhitreje zapustimo stavbo oz. šolo.

Zakaj menite, da moramo potipati kljuko vrat, preden zapustimo prostor, v katerem se nahajamo?	Če so vrata vroča, pomeni, da za vrati gori. To je za nas lahko zelo nevarno.
Ali kljub temu odpremo vrata?	Ne, v tem primeru vrat ne odpiramo.
Ujeti smo v naši učilnici. Kaj pa lahko naredimo sedaj? V učilnico se pod vrati širi dim.	Vrata zatesnimo z vlažnimi krpami, oblačili ..., da preprečimo širjenje dima.
Kako pa zaščitimo sebe pred vdihovanjem dima?	Na usta in nos si položimo vlažno krpo ali robec. Tako zaščitimo svoja dihala.
Kaj naredimo, če nam zagori obleka?	Hitro se povaljamo po tleh in tako zadušimo ogenj.
Kako bodo drugi vedeli, da smo ostali ujeti v učilnici? Kako sporočimo gasilcem?	Lahko zavpijemo skozi okno. Če smo v pritličju, lahko stavbo skozi okno tudi zapustimo.
Ali imamo okno odprto?	Če nam zmanjkuje zraka, okno odpremo in se nadihamo svežega zraka. Če pa ni tako hudo, pa je bolje, da oken ne odpiramo. Z odpiranjem oken se požar namreč širi.
Kaj pa, ko se prestrašimo? Je dobro, da se skrijemo?	Nikoli se ne skrivamo! Gasilci nas lahko spregledajo, saj ne morejo vedeti, da smo notri. To se lahko konča zelo slabo.
Kaj vse smemo postoriti, ko zagori šola, tik preden jo zapustimo?	Ne počnemo ničesar. Čim prej se umaknemo na varno.
Koliko igrač lahko vzamemo s seboj?	Nobene, čim prej zapustimo stavbo.
Zakaj morajo biti igrače in preostali predmeti pospravljeni?	Če imamo učilnico razmetano, se lahko ob igračah spotaknemo, ko hitimo na varno. Lahko se pri tem tudi poškodujemo in zato nam ne uspe pravočasno uiti pred požarom.
Kaj je to evakuacijski načrt?	To je načrt izhoda iz stavbe za umik pred požarom.
Je potreben še en izhod ali je dovolj, če imamo enega?	Najbolje je, da imamo dva izhoda. V primeru, da imamo samo enega, pa moramo nujno imeti tudi dostop do okna, da lahko pokličemo pomoč.
Kje počakamo, ko prispemo ven?	Počakamo na zbirnem mestu.

Po kaj se lahko vrnemo v šolo? Učencem predvajamo animirano pesem z naslovom Fire Safety Song: https://www.youtube.com/watch?v=ew-8geGIT4L0 Lahko jim jo sproti tudi prevajamo. Ko razumejo pomen pesmi, pa jo predvajamo še enkrat. Učencem naročimo, naj odprejo delovne zvezke na str. 10 in 11. <u>ZAKLJUČNI DEL</u> Učence povabimo, naj doma spregovorijo s starši o tem, ali imajo evakuacijski načrt.	Po nič. V gorečo stavbo se nikoli ne vračamo. Učenci sledijo vsebini pesmi, ki je tudi animirana. Vse korake za evakuacijo spremljajo v ustreznem vrstnem redu. Skupaj preberemo pesem v slovenščini. Učenci lahko narisano pesem pobarvajo. Učenci povprašajo starše po evakuacijskem načrtu. Skupaj s starši se tudi dogovorijo za zbirno mesto v primeru požara.
---	---

7. EVAKUACIJA IN EVAKUACIJSKI NAČRT

Glede na to, da se poglavje močno navezuje na temo *Požar in jaz*, je evakuacija podrobneje obrazložena v predhodnem poglavju.

Učitelj/učiteljica:	Datum:
Osnovna šola:	Razred: 2. Zaporedna številka ure: 7.
UČNA TEMA: EVAKUACIJA IN EVAKUACIJSKI NAČRT	
VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI: Učenci: * vedo, kako morajo ravnati ob požaru; * razmišljajo, kako ravnati v konkretnih situacijah; * razmišljajo, kaj storiti, da bodo čim uspešnejši pri umiku pred požarom; * vedo, kakšni so postopki, ko zapuščamo gorečo stavbo; * poznajo varnostne ukrepe; * vedo, kam moramo poklicati v primeru požara; * podrobneje spoznajo, kaj je EVAKUACIJSKI NAČRT in zakaj je pomemben; * se seznani s temeljno vsebino evakuacijskega načrta; * razmišljajo o tem, kakšne možnosti za izhod imajo v svojem domu; * si ogledajo evakuacijski načrt šole; * izdelajo svoj evakuacijski načrt (za umik iz svoje sobe).	
METODE DELA: ■ didaktična igra ■ igra vlog ■ pogovor ■ reševanje nalog/vaje	PRIPOMOČKI: * računalnik, LCD-projektor * evakuacijski načrt OŠ, na kateri se nahajamo z učenci * EVAKUACIJSKI NAČRT SOBE – primer za otroke (PRILOGA 2.6)

☐ delo z besedilom ☒ branje ☒ pisanje ☒ delo s slikovnim gradivom ☒ delo z računalnikom ☒ praktično delo ☐ drugo OBLIKE DELA: ☐ delo v parih ☒ skupinsko delo ☒ frontalno delo ☒ individualno delo	* ZNAK ZA ZBIRNO MESTO (PRILOGA 2.7) * delovni zvezek MOJ PRIROČNIK PRVE POMOČI (1. del), vaje na str. 12 (PRILOGA 2.1) LITERATURA: * Urad RS za zaščito in reševanje. (2007, 2015). <i>Eвакуacija iz objekta v primeru požara</i> . http://www.sos112.si/slo/page.php?src=sv1187.htm * Urad RS za zaščito in reševanje. (2010). <i>ABC požara za otroke</i> . http://www.sos112.si/slo/page.php?src=np38.htm
---	--

DEJAVNOSTI UČITELJA	DEJAVNOSTI UČENCA
<u>UVODNA MOTIVACIJA</u> Učence razdelimo v skupine. Vsaka skupina dobi eno od spodaj naštetih situacij: ◇ Gori na hodniku za vrati učilnice. Kako ukrepaš? ◇ Gori na šoli, vrata niso vroča. Kako ukrepaš? ◇ Gori v učilnici za gospodinjstvo v 2. nadstropju (učilnica naj bo na poti do izhoda, a oddaljena od stopnišča oz. evakuacijske poti). Sproži se alarm. Kako ukrepaš? ◇ Slišiš alarm. O ognju ne duha ne sluha. Kako ukrepaš? <u>OSREDNJI DEL</u> Učence vprašamo, ali še vedo, kaj je to evakuacijski načrt. Kaj pa mora vsebovati evakuacijski načrt? Kaj je to zbirno mesto? Učencem pokažemo evakuacijski načrt šole. Damo jim navodilo, naj nas odpeljejo ven po ustrezni poti.	Učenci se pogovorijo znotraj skupine in razmislijo, kako bi v dani situaciji ravnali. Lahko napišejo na list ali ustno odgovorijo. Svoje rešitve predstavijo tudi drugim. To je načrt izhoda iz prostora, ker naše življenje v prostoru ogroža požar ali kakšna druga nevarnost. Če je mogoče, dva izhoda, če ni mogoče, pa vsaj dostop do okna. Vsebovati mora tudi zbirno mesto. To je mesto, kjer se zberejo vse osebe, ki so bile ob požaru v goreči stavbi. Učenci si evakuacijski načrt ogledajo in skušajo iz njega razbrati, kako bi potekal umik iz učilnice, v kateri se nahajamo. Naj nas odpeljejo ven

Ko se vrnemo v učilnico, jim povemo tudi to, da je na šolah, kjer nas je veliko, pa tudi v drugih ustanovah, pomembno, da je nekdo zadolžen za evakuacijo in da skrbno pripravi načrt, v katerem je navedeno tudi, kako čim bolj varno zapustiti stavbo, kako se razporediti po stopnišču (ne vsi na kup, ampak vsak razred po svoji strani), kako si sledi vrstni red pri zapuščanju učilnic, kako preverimo, ali so zares vsi zapustili stavbo ... Učence vprašamo, ali so se doma pozanimali o evakuacijskem načrtu. Pozovemo jih, naj o njem spregovorijo. Učencem pokažemo načrt evakuacije za enega od prostorov, ki jih imamo doma, da si lažje predstavljajo (PRILOGA 2.6). Damo jim navodilo, naj tudi sami v delovnem zvezku na str. 12 narišejo evakuacijski načrt za umik pred požarom iz svoje sobe. Nujno morajo narisati tudi zbirno mesto, za katerega so se s starši dogovorili. <u>ZAKLJUČNI DEL</u> Učence povabimo, naj nam predstavijo evakuacijski načrt za umik iz sobe.	tako, kot je v načrtu navedeno. Zunaj jim pokažemo tudi znak za zbirno mesto, če ga imamo pred šolo. Če ga nimamo, jim ga pokažemo na sliki (PRILOGA 2.7). Svoje predloge in izkušnje lahko povedo tudi učenci. Učenci nam poročajo, kaj so izvedeli od staršev. Učenci odprejo delovne zvezke na str. 12 in narišejo svoj evakuacijski načrt. Če menimo, da je premalo prostora, naj načrt narišejo na format A4, ki ga, prepognjenega na 4 dele, naknadno prilepimo v delovni zvezek. Če jim tloris povzroča preglavice, lahko kratko spregovorimo o njem. Sicer pustimo otrokom, da načrt narišejo po svoji domišljiji. Uro končamo s predstavitvami evakuacijskih načrtov otrok. Vsak učenec predstavi svoj evakuacijski načrt. Pove, kako lahko zapusti svojo sobo po eni poti in kako po drugi. Če nima dveh izhodov, razloži, kam se lahko zateče, ko čaka na gasilce.
--	---

8. KAKO NAJ VEM? (PRISTOP K POŠKODOVANCU ALI NENADNO OBOLELEMU)

Pri pristopu k poškodovancu ali nenadno obolelemu moramo vedno upoštevati prvo in najpomembnejšo točko: VARNOST. O tem smo veliko napisali že v poglavju KLIC NA 112. Poškodovancu ali nenadno obolelemu ne moremo pomagati, če se sami poškodujemo ali zbolimo. Zato je izjemno pomembno, da se predhodno prepričamo, da je mesto, kjer se poškodovana ali nenadno obolela oseba nahaja, varno. V primerih, v katerih bi pri reševanju ogrozili svoje življenje, pokličemo 112 in to prepustimo pristojnim službam.

Če ugotovimo, da je varno, k poškodovancu ali nenadno obolelemu pristopimo od spredaj, da nas lahko vidi in da mu ni treba obračati glave. Ogovorimo ga glasno. To je potrebno predvsem takrat, ko presodimo, da bi lahko bil nezavesten. Če samo spi, ga bomo z glasnim govorjenjem in prijemom za ramena zbudili. Otroke naučimo, da je pomembno, da **se** poškodovancu ali nenadno obolelemu najprej **predstavimo** in ga vedno vprašamo, **ali mu lahko pomagamo**. Da bi lahko ugotovili, kakšno pomoč potrebuje, ga moramo vprašati tudi, **kaj se je zgodilo** in **kje ga boli**. Tako bomo lažje presodili, kako huda je poškodba. Otroke opozorimo na to, da se je treba s poškodovancem ali nenadno obolelim pogovarjati, ga poslušati in tudi pomiriti. Čim hitreje naj obvestijo odraslo osebo, ki bo prepoznala resnost poškodbe in se bo lahko smiselno odločila, ali v takšnem primeru pokličemo starše oz. sorodnike ali 112. **Lahko pa se zgodi, da se poškodovana ali nenadno obolela oseba, ko jo ogovorimo, ne odzove. V takšnem primeru moramo ukrepati takoj!** Odrasli presodimo, ali je poškodovana ali nenadno obolela oseba nezavestna, a diha, ali pa gre za zastoj srca in ne diha. Kličemo 112 in damo osebo v ustrezen položaj ali jo oživljamo. Če pa se v takšni situaciji znajde otrok, bo naredil največ, če bo takoj obvestil odraslo osebo (učiteljico, starše, stare starše, sosede, mimoidočega ...), ki bo presodila resnost situacije in ustrezno ukrepala. Otroci nas potem običajno vprašajo: »Kaj pa če v bližini ni odrasle osebe?« Potem jim svetujemo, naj kar sami pokličejo 112 in pojasnijo, kje so našli poškodovano ali nenadno obolelo osebo in v kakšnem stanju. Njihovo naslednje vprašanje pa je običajno: »In če nimamo telefona?« Povejmo jim, naj stečejo po pomoč do najbližje osebe: v najbližjo stavbo, v park, na glavno cesto, ob pot ... skratka nekam, kjer vedo, da jih bo nekdo opazil in jim priskočil na pomoč.

- * Ahčan, U. (ur.). (2007). *Prva pomoč: priročnik s praktičnimi primeri* (1. izd., 1. ponatis). Rdeči križ Slovenije.

Učitelj/učiteljica:		Datum:	
Osnovna šola:	Razred: 2.	Zaporedna številka ure: 8.	
UČNA TEMA: KAKO NAJ VEM?			
VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI:			
Učenci:			
* spoznajo, da je komunikacija zelo pomembna; * spoznajo, da se je treba s poškodovancem ali nenadno obolelim veliko pogovarjati; * spoznavajo, da je vsaka situacija drugačna; * ugotavljajo, da s podatki, ki jih dobimo od poškodovane ali nenadno obolele osebe, lahko ugotovimo, kaj se je zgodilo; * razvijajo spretnosti komunikacije; * igrajo igre vlog; * beležijo ugotovitve po končani igri vlog; * spoznavajo pomembnost poslušanja; * se navajajo na medsebojno sodelovanje; * vedo, da se morajo v tveganih situacijah vedno najprej vprašati, ali je varno; * se učijo ravnati v konkretnih situacijah.			
METODE DELA:		PRIPOMOČKI:	
☐ didaktična igra ☒ igra vlog ☒ pogovor ☒ reševanje nalog/vaje ☐ delo z besedilom		* računalnik, LCD-projektor * KAKO NAJ VEM – neustrezno ukrepanje (PRILOGA 2.8) * KAKO NAJ VEM – ustrezno ukrepanje (PRILOGA 2.9) * PRIMERI POŠKODB ZA IGRO VLOG (PRILOGA 2.10) * KAKO NAJ VEM – rešitve s str. 13, 14 in 15 (PPT 2.7)	

■ branje ■ pisanje □ delo s slikovnim gradivom □ delo z računalnikom ■ praktično delo ■ drugo OBLIKE DELA: □ delo v parih ■ skupinsko delo ■ frontalno delo ■ individualno delo	* delovni zvezek MOJ PRIROČNIK PRVE POMOČI (1. del), vaje na str. 13, 14 in 15 (PRILOGA 2.1) LITERATURA: * Ahčan, U. (ur.). (2007). <i>Prva pomoč: priročnik s praktičnimi primeri</i> (1. izd., 1. ponatis). Rdeči križ Slovenije. * Zapiski s predavanj in vaj (Tečaj za bolničarja, 2011).
--	---

DEJAVNOSTI UČITELJA	DEJAVNOSTI UČENCA
<u>UVODNA MOTIVACIJA</u> Izberemo enega od učencev in ga prosimo, naj nam pomaga zaigrati igro vlog (PRILOGA 2.8): Poškodovanec si je zlomil nogo. Nekaj ur pred tem je plezal na drevo in po glavi ga je oplazila veja drevesa. Odrgnina na glavi ne krvavi več, je zelo majhna in ne boli. Učencu oskrbimo rano in povijemo glavo, <u>noge sploh ne pregledamo</u>. Poškodovanec nam želi nekaj povedati, vendar ga ne poslušamo. Na koncu ugotovimo, da ima naš poškodovanec zlomljeno nogo in da je bila odrgnina na glavi že dve uri nazaj očiščena in pregledana, le povil je ni nihče. Učence vprašamo, ali je bilo pri pogovoru s poškodovancem kaj narobe in kako so sami doživeli zaigrani dogodek. Usmerjamo jih z vprašanji, saj želimo, da sami ugotovijo, kako pomembno je, da se s poškodovancem pogovarjamo in da ga poslušamo. <u>OSREDNJI DEL</u> Igro vlog zaigramo še enkrat, tokrat ravnamo pravilno (PRILOGA 2.9). S pogovorom nadaljujemo ob nalogah v delovnem zvezku in ob pomoči PPT 2.7. Učencem pomagamo z vprašanji: Kaj smo naredili na začetku? Kako smo začeli pogovor, ko smo se približali?	Učenci spremljajo igro vlog. Po končani igri vlog učenci podajo svoje mnenje. Preverili smo, ali je varno. Najprej smo se predstavili in vprašali, ali lahko pomagamo.

Smo poškodovanca ogovorili glasno ali tiho? Ali veste zakaj? Otrokom povemo, da osebo lahko tudi rahlo stisnemo za ramena, saj je lahko gluha in nas ne bo slišala, tudi če jo zelo glasno ogovorimo. Odpremo delovne zvezke. Učence posebej opozorimo: »ČE OSEBA LEŽI NA TLEH, SE NE PREMIKA IN SE NE ODZOVE, KO JO OGOVORITE ALI ČE OPAZITE, DA KRVAVI, MORATE TAKOJ POKLICATI NA POMOČ ODRASLO OSEBO. Če je ni v bližini, kar sami pokličete 112 in poveste: kje se nahajate in v kakšnem stanju je poškodovanec/nenadno oboleli.« Učence pripravimo na igro vlog v trojicah. Opozorimo jih, da je zelo pomembno, kako se s poškodovancem ali nenadno obolelim pogovarjamo. Še enkrat jih spomnimo na VARNOST. Nato pa jim predstavimo vprašanja, ki jih postavimo vsem poškodovancem ali nenadno obolelim, v prihodnjih urah pa dodajamo vprašanja glede na natančno določeno poškodbo ali obolenje: ◇ Živijo, jaz sem _____. Ti/Vam lahko pomagam? ◇ Kako ti/vam je ime? ◇ Kaj se je zgodilo? ◇ Ali te/vas kaj boli? Kje te/vas boli? ◇ Ali lahko koga obvestim? Pripravimo lističe z navedenimi poškodbami (PRILOGA 2.10). Učencem povemo, da je pomembno, da izvejo podatek, kaj je z osebo narobe, in da ustrezno ukrepajo, torej pokličejo pomoč. <u>Poškodb še ne oskrbujemo.</u> Skupaj opozorimo posamezno trojico na nepravilnosti, a pazimo, da ne kritiziramo.	Govorili smo glasno. Glasno govorimo, ker oseba lahko spi. Tako jo zbudimo. Učenci rešijo naloge na str. 13, 14 in 15. Učenci poskušajo sami oblikovati vprašanja v ustreznem vrstnem redu, kot jih postavljamo poškodovancu/nenadno obolelemu. Učenci se razdelijo v trojice. Po eden iz trojice izžreba listič s poškodbo/obolenjem. Učenci vadijo, kako k poškodovancu/obolelemu pristopimo in kako se z njim pogovarjamo. Ko vajo končajo, predstavijo igro vlog pred drugimi trojicami.
---	--

<u>ZAKLJUČNI DEL</u> Izberemo eno trojico, ki nam predstavi še primer, ko se poškodovanec/oboleli ne odziva. Otroka, ki skrbita za »poškodovanca oz. obolelega«, morata sama poklicati 112. ALI Učencem pokažemo, kako naj bi ukrepala odrasla oseba v primeru, ko naleti na poškodovanca/nenadno obolelega. Informativno jim pokažemo, kako opravimo prvi pregled, in zraven tudi pojasnimo. Če gre za npr. poškodbo roke, izvajamo tudi PGO. Lahko tudi oskrbimo poškodbo in opravimo klic na 112. <u>(Za ta primer se odločimo, če smo v kratkem opravili tečaj prve pomoči in dobro poznamo postopek pristopanja k poškodovancu ali nenadno obolelemu.)</u>	Učenci zaigrajo igro vlog. Pomemben je klic na 112, da ponovimo, kaj moramo povedati. Učenci si ogledajo, kako ukrepamo, ko smo že odrasle in odgovorne osebe.
---	--

9. MOJA KOŽA NORI ... (ALERGIJE)

Stik s snovjo, ki ji pravimo alergen, lahko pri posameznikih sproži reakcijo. Alergija pomeni preobčutljivost na neko snov, ki sama po sebi ni škodljiva. Ob prvem srečanju z njo jo naše telo najprej spozna. Nato začne proizvajati protitelesa, ki jih bo ob naslednjem srečanju s to snovjo uporabilo za obrambo. Običajno so alergeni beljakovine, ki vzdražijo imunski sistem. V telo pridejo skozi dihala (npr. pelod, plesni, perje, mačja dlaka ...), skozi prebavila (npr. sadje, jajca, začimbe, oreščki, raki ...) ali skozi kožo (piki žuželke ...), lahko pa izzovejo reakcijo že po stiku s kožo. Ko smo temu alergenu ponovno izpostavljeni, to našemu organizmu škoduje, kar se pokaže v obliki alergije. Poznamo različne tipe alergij. Nujna stanja pri alergijah so življenjsko ogrožajoča. O nujnem stanju govorimo takrat, ko gre za alergijsko reakcijo takojšnje preobčutljivosti. Znaki, po katerih prepoznamo alergijsko reakcijo, so: kihanje, voden izcedek iz nosu, solzenje, dražeči kašelj ali dušenje, hitrejši srčni utrip, izpuščaji ali rdeče lise na koži, vrtoglavica, bruhanje, driska, bolečine v trebuhu, otekanje okrog oči in ust, pordela koža in otečeni prsti ali celo motnja zavesti.

Če je to le mogoče, poskusimo najprej odstraniti alergen. Če je alergen pelod ali kaj podobnega, poskrbimo, da si nenadno obolela oseba čim prej umije roke (najprej), nato pa obraz. Če nam oseba pove, da ne ve, ali je na kaj alergična, ne odlašamo! Takoj pokličemo pomoč. Ne smemo čakati na poslabšanje, saj ne vemo, ali se bodo simptomi še stopnjevali. Če nenadno obolela oseba ve, kaj je pri njej sprožilo alergijsko reakcijo, jo takoj vprašamo po zdravilih. Če ima oseba zdravila pri sebi, ji pomagamo do njih.

- * Ahčan, U. (ur.). (2007). *Prva pomoč: priročnik s praktičnimi primeri* (1. izd., 1. ponatis). Rdeči križ Slovenije.

Učitelj/učiteljica:		Datum:	
Osnovna šola:	Razred: 2.	Zaporedna številka ure: 9.	
UČNA TEMA: MOJA KOŽA NORI ...			
VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI: Učenci: * povedo, ali so na kaj alergični; * spoznajo, kaj je alergija in kako nastane; * spoznajo, kaj pomeni biti alergičen; * spoznajo, kaj je seneni nahod in zakaj se tako imenuje; * spoznajo simptome, ki nakazujejo na alergijo; * spoznajo, na kaj vse smo lahko alergični; * spoznajo, kako nudimo prvo pomoč alergiku; * igrajo igro vlog in poskrbijo za nenadno obolelega; * beležijo ugotovitve po končani igri vlog; * si osvežijo spomin o tem, da je komunikacija zelo pomembna; * vedo, da se je treba s poškodovancem ali nenadno obolelim veliko pogovarjati; * spoznavajo, da je vsaka situacija drugačna; * ugotavljajo, da s podatki, ki jih dobijo od poškodovane/nenadno obolele osebe, lahko ugotovijo, kaj se je zgodilo in tudi kako lahko osebi pomagajo; * razvijajo spretnosti komunikacije; * se navajajo na pomembnost poslušanja; * se navajajo na medsebojno sodelovanje.			
METODE DELA: ☐ didaktična igra ☒ igra vlog ☒ pogovor ☒ reševanje nalog/vaje ☒ delo z besedilom ☒ branje ☒ pisanje ☐ delo s slikovnim gradivom ☐ delo z računalnikom ☒ praktično delo ☐ drugo OBLIKE DELA: ☒ delo v parih ☒ frontalno delo ☒ individualno delo ☐ skupinsko delo		PRIPOMOČKI: * računalnik, LCD-projektor * pesem ALERGIJA (PPT 2.8) * ALERGIJE – rešitve s str. 16 in 17 (PPT 2.9) * delovni zvezek MOJ PRIROČNIK PRVE POMOČI (1. del), vaje na str. 16 in 17 (PRILOGA 2.1) * SLIKANICA Uh, kako srbi!, zgodba Ačih!, odlomek <i>Kaj je alergija?</i> (str. 32) * SLIKANICA Uh, kako srbi!, zgodba Ačih!, odlomek <i>Kaj je seneni nahod in zakaj se tako imenuje?</i> (str. 29) LITERATURA: * Ahčan, U. (ur.). (2007). <i>Prva pomoč: priročnik s praktičnimi primeri</i> (1. izd., 1. ponatis). Rdeči križ Slovenije. * Zapiski s predavanj in vaj (Tečaj za bolničarja, 2011). * Društvo pljučnih in alergijskih bolnikov Slovenije. (b. d.). <i>Alergije</i>. http://www.dpbs.si/Alergije.htm * Hilgendorff, A. (2007). <i>Uh, kako srbi!</i> Tehniška založba Slovenije.	

DEJAVNOSTI UČITELJA	DEJAVNOSTI UČENCA
<u>UVODNA MOTIVACIJA</u> Učencem preberemo pesem <i>ALERGIJA</i> (PPT 2.8). Naslov izpustimo. Učence vprašamo, o čem govori pesem. Učence vprašamo, ali je kdo od njih na kaj alergičen. Če je, ga prosimo, naj nam pove, na kaj in kaj se zgodi, če pride v stik z dotično snovjo. <u>OSREDNJI DEL</u> Učencem povemo, da je v pesmi zajetih veliko simptomov, ki so zelo tipični za alergijo. Najprej jih vprašajmo, ali vedo, kaj so to simptomi. Po potrebi razložimo besedo simptom: to je znak oz. znamenje, sprememba, ki kaže na določeno bolezen ali je značilna zanjo; bolezensko znamenje. Katere znake, ki so kazali na alergijo, je imel fantič? Po potrebi pesem še enkrat preberemo. Vprašajmo jih, ali kdo ve, kaj je to alergija in kako alergija sploh nastane. V knjigi <i>Uh, kako srbi!</i> v okviru zgodbe, z naslovom <i>AČIH!</i>, učencem preberemo ali povzamemo, kaj je to alergija (str. 32) in kaj je to seneni nahod, ki je le ena oblika alergije (str. 29). Učenci naj nato odprejo delovne zvezke in rešijo naloge na str. 16 in 17. Čim več naj poskusijo rešiti sami, mi pa jih lahko usmerjamo z vprašanji: ◇ Kako se pri stiku s snovjo, na katero smo alergični, počutijo naše oči? ◇ Kaj se dogaja z našim nosom? ◇ Kako to doživlja naša ustna votlina? ◇ Kaj pa naša koža? ◇ Kaj bi vi najprej svetovali nekomu, ki je prišel v stik s snovjo, na katero je alergičen? ◇ Zakaj je dobro, da ga usmerimo v zaprt prostor, ki je bil zračen le kratkotrajno? ◇ Predlagamo mu, da si umije najprej roke, nato pa še obraz. Zakaj? ◇ ... V pomoč nam je tudi PPT 2.9.	Učenci povedo, da pesem govori o alergiji. Učenci odgovorijo na vprašanje in s sošolci delijo izkušnje o svoji izkušnji z alergijo. Učenci naštejejo simptome, ki so navedeni v pesmi (solzenje oči, oči pečejo in srbi, vroč, zabuhel obraz, težave pri dihanju, kihanje in kašljanje, utrujenost, teče iz nosu). Učenci pozorno poslušajo. Pri pojasnilih lahko sodelujejo. Učenci rešujejo naloge v delovnem zvezku na str. 16 in 17. Simptomi pri ALERGIJAH: ◇ Oči srbi, pečejo in se solzijo; ◇ teče ti iz nosu; ◇ kihaš ali težko dihaš; ◇ lahko tudi kašljaš; ◇ lahko te srbi koža. Prva pomoč: ◇ Čim prej stran od snovi, na katero si alergičen; ◇ pojdi v zaprt prostor, ki je bil zračen le kratkotrajno; ◇ dobro si umij roke in NATO ŠE obraz (da z rokami ne raznašaš, če je ostalo kaj na koži).

Z učenci ponovimo temo prejšnje učne ure. Še enkrat se spomnimo na pristop k poškodovancu: SE PREPRIČAMO, DA JE VARNO → SE PREDSTAVIMO → VPRAŠAMO, ALI LAHKO POMAGAMO → VPRAŠAMO, KAJ SE JE ZGODILO → OCENIMO, KAKŠNA POMOČ BO POTREBNA: NEKDO IZ OKOLICE ALI 112 Predstavimo jim tudi, kako pristopimo k alergiku in kako poskrbimo zanj (PPT 2.9): ◇ Preverimo VARNOST. ◇ Živijo, jaz sem _____. Ti/Vam lahko pomagam? ◇ Kako ti/vam je ime? ◇ Kaj se je zgodilo? ◇ Ali te/vas kaj boli? Kje te/vas boli? ◇ Ali si/ste na kaj alergičen/alergični? Imaš/Imate zdravila za alergijo? ◇ Ali se ti/vam je to že kdaj zgodilo? ◇ Ali lahko koga obvestim? ZAKLJUČNI DEL Učence razdelimo v pare. V parih zaigrajo igro vlog in oskrbijo osebo, ki ima alergijo na mačjo dlako in na cvetni prah. Učencem naročimo, naj prihodnji teden prinesejo s seboj manjšo škatlo. Med letom jo bomo dopolnili s pripomočki. Z njimi bomo vadili oskrbo poškodovancev oz. nenadno obolelih (ŠKATLA PRVE POMOČI – 2. RAZRED). Za v škatlo pripravijo naslednje: - stekleničko (voda) in - manjšo krpo.	Če je le mogoče, naj nam učenci sami povedo zaporedje dogodkov. Mi jim pri tem pomagamo. Učenci sledijo pristopu. Če imajo kakšno vprašanje, jim nanj odgovorimo. Učenci igrajo igro vlog in vadijo: ◇ pristop k poškodovancu, ◇ način komunikacije z nenadno obolelim ter ◇ oskrbo v primeru alergije. Učenca v paru vlogo tudi zamenjata. Enkrat je oboleli eden, drugič pa drugi.
--	--

10. POZOR, PIKI!

Žuželke (ose, čebele, sršeni, čmrliji ...) nas običajno pičijo takrat, ko se počutijo ogrožene. Ko nam zapičijo želo v kožo, v naše telo izločijo nekaj strupa. Na ta strup se naše telo odzove, in sicer tako, da nas na mestu, kjer je pik, močno boli, običajno je vidna tudi oteklina in pordelost kože. Prvo pomoč nudimo tako, da najprej odstranimo želo, nato pa mesto pika hladimo s hladnimi obkladki. Žuželko ali njene ostanke shranimo. Če bo potrebna kakšna nujna medicinska pomoč, bodo zdravstveni uslužbenci natančno vedeli, za pik katere žuželke gre.

Strup čebele ali ose tudi po več pikih ni smrtno nevaren. Nekateri ljudje pa se ob drugem piku lahko odzovejo alergično. Alergijo prepoznamo po teh znakih: pordelost kože vsega telesa, srbenje po vsem telesu, otekanje obraza, težko dihanje, omotičnost, nezavest. Če je oseba alergična na pik žuželke, je smiselno, da medtem ko čakamo na nujno medicinsko pomoč, previdno odstranimo želo. Paziti moramo, da ne stisnemo mešička, ki se žela drži, saj bi tako iztisnili v telo še več alergena. Mesto pika hladimo s hladnimi obkladki, saj tako zmanjšamo oteklino in upočasnimo vpijanje strupa. Zelo nevarno je tudi, če nas žuželka piči v vrat. Otekanje bi nam lahko zaprlo dihalno pot. Vrat osebe zato hitro ovijemo v hladne obkladke in takoj pokličemo 112!

- * Ahčan, U. (ur.). (2007). *Prva pomoč: priročnik s praktičnimi primeri* (1. izd., 1. ponatis). Rdeči križ Slovenije.
- * Liu, D. (2014). *Manual of Security Sensitive Microbes and Toxins*. CRC Press.

Učitelj/učiteljica:		Datum:	
Osnovna šola:		Razred: 2.	Zaporedna številka ure: 10.
UČNA TEMA: POZOR, PIK ŽUŽELKE!			
VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI: Učenci: * razmišljajo, katere žuželke nas lahko pičijo; * se spomnijo, kaj je alergija in kaj pomeni biti alergičen; * spoznajo, kaj pomeni, biti alergičen na pik npr. čebele; * razmišljajo o tem, koga je že pičila kakšna žuželka in kako so ravnali; * spoznajo, kako nudimo prvo pomoč v primeru pika; * spoznajo, kako nudimo prvo pomoč v primeru alergijske reakcije na pik; * vedo, da je komunikacija zelo pomembna; * vedo, da se je potrebno s poškodovancem ali nenadno obolelim veliko pogovarjati; * spoznavajo, da je vsaka situacija drugačna; * po navodilih izdelajo »blazinico za hlajenje«.			
METODE DELA: ☐ didaktična igra ☐ igra vlog ☒ pogovor ☒ reševanje nalog/vaje ☐ delo z besedilom ☒ branje ☒ pisanje ☒ delo s slikovnim gradivom ☐ delo z računalnikom ☒ praktično delo ☒ drugo (OGLED RISANKE) OBLIKE DELA: ☐ delo v parih ☐ skupinsko delo ☒ frontalno delo ☒ individualno delo		PRIPOMOČKI: * računalnik, LCD-projektor * Slike OSE, ČMRLJA, SRŠENA, ČEBELE (PRILOGA 2.11) * blazinica za hlajenje (imitacija), manjša krpa, voda (steklenička) (PPT ŠKATLA PRVE POMOČI – 2. RAZRED) * PIKI IN ALERGIJA NA PIK – rešitve s str. 18 in 19 (PPT 2.10) * delovni zvezek MOJ PRIROČNIK PRVE POMOČI (1. del), vaje na str. 18 in 19 (PRILOGA 2.1) * IZDELAJMO HLADILNO BLAZINICO (PPT 2.11) * beli listi A4, prozorne vrečke za živila (2 kg), lepilni trak, modre barvice ali flomastri ali voščenke * Chief of Knots. (15. 2. 2018). <i>Medved BOJAN risanka - Čebele / Bojan the Bear cartoon – Bees</i> [Video]. You Tube. https://www.youtube.com/watch?v=R-r8cQEV7hTQ	

	LITERATURA: * Ahčan, U. (ur.). (2007). <i>Prva pomoč: priročnik s praktičnimi primeri</i> (1. izd., 1. ponatis). Rdeči križ Slovenije. * Zapiski s predavanj in vaj (Tečaj za bolničarja, 2011). * Društvo pljučnih in alergijskih bolnikov Slovenije. (b. d.). <i>Alergije</i>. http://www.dpbs.si/Alergije.htm * Liu, D. (2014). <i>Manual of Security Sensitive Microbes and Toxins</i>. CRC Press. * Hilgendorff, A. (2007). <i>Uh, kako srbi!</i> Tehniška založba Slovenije.
--	---

DEJAVNOSTI UČITELJA	DEJAVNOSTI UČENCA
<u>UVODNA MOTIVACIJA</u> Na tablo z magneti pritrdimo večje slike štirih žuželk: čmrlja, ose, čebele in sršena (PRILOGA 2.11). Učencem ne povemo, za katere žuželke gre. Pozovemo jih, naj nam to povedo oni. Povabimo jih, naj poiščejo čim več podobnosti in razlik med njimi. Učence vprašamo, o čem menijo, da bomo danes govorili. <u>OSREDNJI DEL</u> Pogovorimo se o tem, ali so že doživeli pik žuželke. Prosimo jih, naj nam povedo, katere žuželke so jih pičile in kako so ukrepali. Vprašamo jih tudi, ali je kdo na pik čebele, ose ... alergičen in kakšne nasvete so alergiki dobili pri zdravniku. Učenci naj odprejo delovne zvezke na str. 18 in 19. Rešimo naloge in se pogovorimo o oskrbi pika ob PPT 2.10.	Učenci si slike natančno ogledajo. Poimenujejo posamezne žuželke in jih primerjajo med seboj. Poiščejo čim več podobnosti in čim več razlik. Učenci povedo odgovor. Učenci odgovorijo na vprašanja, svoje izkušnje delijo z drugimi učenci. Učenci pri pogovoru sodelujejo. Za izhodišče pri reševanju nalog vzamemo njihove izkušnje. Simptomi in znaki pri PIKU: ◇ bolečina; ◇ srbenje; ◇ oteklina, široka okrog 2 cm; ◇ pri alergiji na pik žuželke (oteklina, široka 10 cm). Prva pomoč pri PIKU: ◇ osebo odstranimo iz nevarnega okolja;

Učence vprašamo, kateri pripomoček manjka v naših škatlah prve pomoči. Povemo jim, da bomo hladilno blazinico danes izdelali. Učenci izdelajo imitacijo hladilne blazinice (PPT 2.11). Lahko jih pozovemo, naj od doma prinesejo tudi stare povoje in gaze. Če imamo kaj takšnega na šoli, lahko učencem razdelimo v škatle. <u>ZAKLJUČNI DEL</u> Učencem predvajamo kratko 4-minutno risanko z naslovom <i>Medved Bojan: Čebele</i>: https://www.youtube.com/watch?v=Rr8cQEV7hTQ Lahko najdemo tudi kakšno drugo primerno risanko. Učence vprašamo, kakšno mnenje imajo sami o teh žuželkah in zakaj menijo, da nas čebela piči. OPOMBA: Učenci imajo svoje škatle za prvo pomoč. V njih so steklenička z vodo, blazinica za hlajenje (imitacija), čista krpica, gaza in povoj (ŠKATLA PRVE POMOČI – 2. RAZRED).	◇ če je želo ostalo v koži, ga previdno odstranimo (lahko z nohti); ◇ prizadeto mesto hladimo z obkladki; ◇ če oso spijemo, vrat ovijemo v hladne obkladke in kličemo 112. Hladilna blazinica. Imitacija hladilne blazinice: ◇ Učencem razdelimo liste A4, ki jih modro pobarvajo z obeh strani. ◇ Liste zmečkajo in prepognejo na 4 dele. ◇ Vstavijo jih v vrečke za živila. ◇ Z lepilnim trakom jih zalepijo, da so vrečke dobro zaprte. ◇ »Hladilne blazinice« vložijo v svoje škatle. Učenci povedo svoje mnenje. Povedo tudi, da nas čebele pičijo takrat, ko se počutijo ogrožene. Zato so napadle tudi medveda Bojana.
---	--

Učitelj/učiteljica:	Datum:	
Osnovna šola:	Razred: 2.	Zaporedna številka ure: 11.
UČNA TEMA: POZOR, PIK ŽUŽELKE!		
VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI: Učenci: * spremljajo oskrbo pika žuželke; * se naučijo oskrbeti pik žuželke; * se naučijo oskrbeti pik žuželke ob alergijski reakciji;		

* se naučijo oskrbeti osebo, ki jo je žuželka pičila v vrat; * igrajo igro vlog in poskrbijo za osebo, ki jo je pičila žuželka; * beležijo ugotovitve po končani igri vlog; * vedo, da je komunikacija zelo pomembna; * vedo, da se je treba s poškodovancem ali nenadno obolelim veliko pogovarjati, in to upoštevajo; * spoznavajo, da je vsaka situacija drugačna; * razvijajo spretnosti komunikacije; * se navajajo na pomembnost poslušanja; * se navajajo na medsebojno sodelovanje.	
METODE DELA: ☐ didaktična igra ☒ igra vlog ☒ pogovor ☒ reševanje nalog/vaje ☐ delo z besedilom ☐ branje ☐ pisanje ☐ delo s slikovnim gradivom ☐ delo z računalnikom ☒ praktično delo ☐ drugo OBLIKE DELA: ☒ delo v parih ☒ frontalno delo ☒ skupinsko delo ☐ individualno delo	PRIPOMOČKI: * računalnik, LCD-projektor * škatla prve pomoči (PPT ŠKATLA PRVE POMOČI – 2. RAZRED) * PIKI IN ALERGIJA NA PIK – rešitve s str. 18 in 19, PRIMERI ZA DEMONSTRACIJO (PPT 2.10) * delovni zvezek MOJ PRIROČNIK PRVE POMOČI (1. del), vaje na str. 18 in 19 (PRILOGA 2.1) * PRIMERI ZA IGRO VLOG – PIKI ŽUŽELK (PRILOGA 2.12) * OSJE GNEZDO (PPT 2.12) LITERATURA: * Ahčan, U. (ur.). (2007). <i>Prva pomoč: priročnik s praktičnimi primeri</i> (1. izd., 1. ponatis). Rdeči križ Slovenije. * Zapiski s predavanj in vaj (Tečaj za bolničarja, 2011). * Društvo pljučnih in alergijskih bolnikov Slovenije. (b. d.). <i>Alergije</i>. http://www.dpbs.si/Alergije.htm * Liu, D. (2014). <i>Manual of Security Sensitive Microbes and Toxins</i>. CRC Press. * Hilgendorff, A. (2007). <i>Uh, kako srbi!</i> Tehniška založba Slovenije.

DEJAVNOSTI UČITELJA	DEJAVNOSTI UČENCA
<u>UVODNA MOTIVACIJA</u> Z učenci ponovimo, kako si sledijo postopki pri oskrbi pika (PPT 2.10, 8–13). <u>OSREDNJI DEL</u> Učencem demonstriramo vse štiri primere: pik ose v vrat, pik brez alergije, alergična reakcija na pik čebele, huda alergična reakcija (PPT 2.10, 14–18). Učencem v škatle razdelimo gaze in povoje (če jih še nimajo).	Učenci pri pogovoru sodelujejo. Naj čim več povedo sami. Pri tem si lahko pomagajo z delovnim zvezkom str. 18 in 19.

Učence razdelimo v pare. Vsak par dobi en primer zgoraj naštetih reakcij na pik, ki ga mora ustrezno oskrbeti. Če potrebujejo pomoč tretje osebe, pomagamo učitelji (PRILOGA 2.12). Ko končajo vajo, učence pozovemo, naj oskrbo zaigrajo pred sošolci. Če je parov več, razdelimo več parom oskrbo istega primera pika, določimo le drugo mesto na telesu. Po koncu vsake igre vlog učenci povedo, kaj je bilo dobro in kaj bi lahko bilo bolje. Pazimo, da ne kritiziramo. Analiziramo v obliki nasvetov. Na analizo učence predhodno pripravimo. <u>ZAKLJUČNI DEL</u> Povabimo 4 prostovoljce. Eden bo oboleli, preostali trije pa mu bodo nudili prvo pomoč. Učencem predstavimo nalogo OSJE GNEZDO (PPT 2.12, 1–2): Enega od otrok so pičile 3 ose. Na telesu določimo, kje so piki. Lahko jih narišemo ali prilepimo. Tako bodo učenci videli, kje se piki nahajajo. Eden naj bo tudi na vratu. Opozorimo jih, da morajo poskrbeti za vse 3 pike. Naj pred oskrbo premislijo, ali ima kateri od pikov prednost. Vprašajmo jih, ali lahko eden od učencev oskrbi en pik, drugi pa sočasno drugega. Z vprašanji jim bomo pomagali, da bodo vedeli, kako naj začnejo oskrbo. Po potrebi učitelji demonstriramo oskrbo dotične poškodbe ob pomoči učencev (PPT 2.12, 3–6). OPOMBA: Učenci imajo svoje škatle za prvo pomoč. V njih so steklenička z vodo, blazinica za hlajenje (imitacija), čista krpicica, gaza in povoj (ŠKATLA PRVE POMOČI – 2. RAZRED).	Učenci igrajo igro vlog. Pri vaji se oba v paru preizkusita v oskrbi pika. Učenci spremljajo oskrbo posameznega primera pika. <u>Najprej povedo, kaj je bilo dobro</u>, nato pa, kaj je manjkalo, kaj bi lahko bilo bolje ... Učenci morajo obolelega oskrbeti. Najpomembnejši je pik v vrat, ki ga je treba najprej oskrbeti, in takoj moramo nekoga zadolžiti, naj kliče 112. Druga 2 lahko sočasno oskrbita preostala 2 pika. Učenci opazovalci spremljajo oskrbo. Z dvigom roke lahko oskrbovalcem tudi pomagajo z nasveti. Pazimo, da ne govorijo vsi hkrati.
--	--

11. LAŽJE OPEKLINE

Opekline je poškodba, ki jo otroci zelo dobro poznajo. Lahko se opečemo s hrano, ognjem, kislino, vrvjo, električnim tokom itd. Naša koža varuje notranje organe v našem telesu pred zunanjim okoljem. Je naš največji organ, ki je sestavljen iz več plasti, podobno kot čebula. Ko pride koža v stik z npr. vročo tekočino, se poškoduje. Pri tem je zelo pomembno, katera plast kože je poškodovana. Če je poškodovana najbolj zunanja plast kože (povrhnjica), na poškodovanem mestu koža pordeči in zelo boli. Čutne celice v koži nam tako sporočajo, da se nas je dotaknilo nekaj zelo vročega. Koža pa

se lahko še huje poškoduje. To se zgodi v primeru, da se vroča tekočina na koži zadrži več časa. Ker se plasti kože ne držijo več tako dobro skupaj, na koži nastanejo mehurji, ki so napolnjeni s tekočino, podobno vodi. Pod njimi je plast, ki jo imenujemo usnjica. Če bi mehurček predrli, bi jo lahko videli. Ker pa je ta plast zelo občutljiva in se zlahka poškoduje ali vname, mehurjev ne prediramo, sicer lahko pride do okužbe. Opeklina je lahko tudi zelo huda, in sicer je to takrat, ko popolnoma uniči tako povrhnjico kot tudi usnjico. Koža postane belkasto rdeče barve, bolečina pa je blaga oz. je ni. Pri hudih opeklinah se lahko na opečeni predel oblačila prilepijo. Oblačil, ki so se prilepila na kožo, ne odstranjujemo, saj bi s tem poškodovancu povzročili bolečine in dodatne poškodbe. Opekline v takšnem primeru hladimo preko oblačil.

Otrokom povemo, da mora vse opekline rane pregledati zdravnik, še posebej če gre za globoko opekline. Pri določanju, kako huda je opekline, bo zdravnik uporabil različna merila, ki mu bodo glede na mesto, obseg in globino opekline rane pomagala pri odločitvi za zdravljenje. Najpomembnejše pa je, da pri opeklini začnemo z oskrbo takoj, že doma. Oskrbimo jo tako, da s čistimi rokami z opečene rane odstranimo oblačila. Kožo hladimo pod hladno vodo, ki pa naj ne bo prehladna ali celo ledena. Na opekline ne dajemo ledu, saj bi s tem lahko kožo še bolj poškodovali. Hladimo toliko časa, da opekline preneha boleti oz. vsaj 20 minut. Če so na koži mehurčki, jih ne prediramo! Na rano ne dajemo ničesar, samo sterilno jo povijemo.

- * Ahčan, U. (ur.). (2007). *Prva pomoč: priročnik s praktičnimi primeri* (1. izd., 1. ponatis). Rdeči križ Slovenije.

Učitelj/učiteljica:	Datum:	
Osnovna šola:	Razred: 2.	Zaporedna številka ure: 12.
UČNA TEMA: JOJ, KAKO PEČE!		
VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI: Učenci: * vedo, kaj je opekline; * vedo, na katerih vročih predmetih se lahko opečemo; * spoznajo, da opekline povzročijo tudi določene snovi; * spoznajo, kaj so to frikcijske opekline in kako nastanejo; * spoznajo, da na opekline ne dajemo ničesar; * spoznajo, da opekline rane samo hladimo; * spoznajo, da so večje opekline nevarne in zahtevajo obisk pri zdravniku; * spoznajo, kaj je aluplast in čemu je namenjen; * spoznajo pojme okužba, organizem in sterilno; * se zavedajo pomena čistih rok pri oskrbi rane; * spremljajo demonstracijo povijanja lažjih opeklin; * se preizkusijo v povijanju opeklin; * igrata igro vlog in poskrbijo za poškodovanca ali nenadno obolelega; * vedo, da se je treba s poškodovancem ali nenadno obolelim veliko pogovarjati; * razvijajo spretnosti komunikacije; * se navajajo na pomembnost poslušanja; * se navajajo na medsebojno sodelovanje.		

METODE DELA: ☐ didaktična igra ☒ igra vlog ☒ pogovor ☒ reševanje nalog/vaje ☐ delo z besedilom ☒ branje ☒ pisanje ☒ delo s slikovnim gradivom ☐ delo z računalnikom ☒ praktično delo ☒ drugo (delo s preglednicami) OBLIKE DELA: ☐ delo v parih ☒ skupinsko delo ☒ frontalno delo ☐ individualno delo	PRIPOMOČKI: * računalnik, LCD-projektor * škatla prve pomoči (PPT ŠKATLA PRVE POMOČI – 2. RAZRED) * KRIŽANKA z rešitvami (PRILOGA 2.13) * OPEKLINE – rešitve s str. 20 in 21 (PPT 2.13) * delovni zvezek MOJ PRIROČNIK PRVE POMOČI (1. del), vaje na str. 20 in 21 (PRILOGA 2.1) * OSKRBA OPEKLINE – OCENJEVALNI LISTIČ (PRILOGA 2.14) LITERATURA: * Ahčan, U. (ur.). (2007). <i>Prva pomoč: priročnik s praktičnimi primeri</i> (1. izd., 1. ponatis). Rdeči križ Slovenije. * Zapiski s predavanj in vaj (Tečaj za bolničarja, 2011). * Hilgendorff, A. (2007). <i>Au, kako boli!</i> Tehniška založba Slovenije.
---	--

DEJAVNOSTI UČITELJA	DEJAVNOSTI UČENCA
<u>UVODNA MOTIVACIJA</u> Na tablo projiciramo križanko (PRILOGA 2.13) in jo rešimo skupaj z učenci. Rešitve povedo učenci ob dviganju rok. Ko končamo, preberemo geslo križanke: OPEKLINE. Vprašamo jih, zakaj menijo, da je to skupno geslo. <u>OSREDNJI DEL</u> Učence vprašamo, ali poznajo še kaj, kar ni bilo omenjeno, pa nas lahko opeče? Po potrebi pojasnimo tudi, zakaj so v križanki narisane vrvi in kako nas lahko opečejo. Vrvi povzročijo tako imenovano frikcijsko opekline. Da jim bo bolj razumljivo, kaj je to frikcijska opekline, jim dajmo navodilo, naj za nekaj trenutkov drgnejo dlani skupaj. Začutili bodo, da so se jim dlani segrele. Podobno deluje npr. vrv v roki. Če jo zelo močno držimo, nekaj pa nam jo močno in hitro povleče skozi dlani, nas pri tem vrv opeče. Gre za trenje med kožo na dlani in vrvjo. Odprejo delovne zvezke na str. 20 in 21. Rešimo	Učenci sodelujejo pri reševanju križanke. Povedo, da je vsemu narisane skupno to, da nas lahko opeče. Učenci razmislijo in odgovorijo. Učenci podrgnejo dlan ob dlan in povedo, ali so začutili toploto. Učenci rešujejo naloge na str. 20 in 21. Ob slikah

◇ Preverimo VARNOST. ◇ Živijo, jaz sem _____. Ti/Vam lahko pomagam? ◇ Kako ti/vam je ime? ◇ Kaj se je zgodilo? ◇ Ali te/vas kaj boli? Kje te/vas boli? ◇ Odstraniva oblačila z opekline in jo shladiva pod hladno vodo. Hladiva do prenehanja bolečine. ◇ Zdaj pa samo še povijeva. Če bo treba, obišči/obiščite zdravnika. Pripravimo kriterije ocenjevanja (PRILOGA 2.14) in jih predstavimo učencem preden začnejo vajo. S tem učence spodbudimo, da se bolj potrudijo: PREVERI VARNOST: 1 točka SE PREDSTAVI: 1 točka VPRAŠA, ALI LAHKO POMAGA: 1 točka VPRAŠA, KAJ SE JE ZGODILO: 1 točka S SPRAŠEVANJEM NAJDE MESTO POŠKODBE: 1 točka USTREZNO OSKRBI POŠKODBO: Umije si roke: 1 točka Odstrani oblačila: 1 točka Hladi pod tekočo vodo: 1 točka Vpraša po bolečini: 1 točka Rano sterilno povije: 2 točki Po potrebi opečenca napoti k zdravniku: 1 točka Če imamo možnost, poskrbimo, da imajo učenci v svojih škatlah prve pomoči tudi aluplast kompreso oz. tkanino. Če te možnosti nimamo, si pripravimo nekaj teh kompres, da jih bomo učencem lahko izposodili pri praktičnem delu. <u>ZAKLJUČNI DEL</u> Izžrebamo eno skupino, ki oskrbo opekline demonstrira pred drugimi učenci. Njihovo delo analiziramo. OPOMBA: Učenci imajo svoje škatle za prvo pomoč. V njih so steklenička z vodo, blazinica za hlajenje (imitacija), čista krpica, aluplast, gaza, povoj (ŠKATLA PRVE POMOČI – 2. RAZRED).	Učenci se po analizi kriterijev za ocenjevanje oskrbe poškodovanca razdelijo v trojice. Igrajo igro vlog in se skušajo čim bolje pripraviti. Lahko jim ocenjevalne lističe razdelimo in se ocenjujejo med seboj znotraj skupine ali po dve skupini (ena ocenjuje drugo in obratno). Učenci demonstrirajo oskrbo opekline. Pri analizi oskrbe sodelujejo vsi.
--	---

12. PONOVI MO

Ker je praktično delo pri učenju prve pomoči zelo pomembno, moramo pripraviti tudi vaje za ponovitev. Poudarek naj bo na pristopu k poškodovancu ali nenadno obolelemu. Vadimo pa tudi oskrbo poškodb, s katerimi smo se že seznanili.

Učitelj/učiteljica:		Datum:	
Osnovna šola:		Razred: 2.	Zaporedna številka ure: 13.
UČNA TEMA: PONOVI MO			
VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI: Učenci: * ponovijo, kar smo se letos naučili o oskrbi poškodb/obolenj; * vadijo pristop k poškodovancu/nenadno obolelemu; * vadijo oskrbo alergijske reakcije na cvetni prah, mačjo dlako; * vadijo oskrbo pika žuželke; * vadijo oskrbo alergične reakcije na pik; * vadijo oskrbo pika žuželke v vrat; * vadijo oskrbo opekline; * igrajo igro vlog in poskrbijo za poškodovanca ali nenadno obolelega; * beležijo ugotovitve po končani igri vlog; * se navajajo na pomembnost poslušanja; * se navajajo na medsebojno sodelovanje; * kritično ovrednotijo svoje delo.			
METODE DELA: ☐ didaktična igra ☒ igra vlog ☒ pogovor ☐ reševanje nalog/vaje ☐ delo z besedilom ☐ branje ☐ pisanje ☐ delo s slikovnim gradivom ☐ delo z računalnikom ☒ praktično delo ☒ drugo OBLIKE DELA: ☐ delo v parih ☒ skupinsko delo ☒ frontalno delo ☐ individualno delo		PRIPOMOČKI: * računalnik, LCD-projektor * škatla prve pomoči (PPT ŠKATLA PRVE POMOČI – 2. RAZRED) * PONOVI MO (PPT 2.14) * OCENJEVALNI LISTIČI (PRILOGA 2.15) * delovni zvezek MOJ PRIROČNIK PRVE POMOČI (1. del), vaje na str. 13–21 (PRILOGA 2.1) LITERATURA: * Ahčan, U. (ur.). (2007). <i>Prva pomoč: priročnik s praktičnimi primeri</i> (1. izd., 1. ponatis). Rdeči križ Slovenije.	

DEJAVNOSTI UČITELJA	DEJAVNOSTI UČENCA
<u>UVODNA MOTIVACIJA</u> Učencem povemo, da bomo celotno uro namenili vaji. Odprijo naj delovne zvezke na str. 13. Mi jim postavljamo vprašanja, oni naj odgovarjajo, kako ukrepamo pri posamezni poškodbi/obolenju, kaj naredimo najprej, kako si sledijo koraki, kdaj kličemo 112 in kdaj ne ... Opozorimo jih, da je zelo pomembno, da najprej poskrbijo za svojo varnost. <u>OSREDNJI DEL</u> Na platnu predvajamo posamezne poškodbe/obolenja (PPT 2.14). Učenci delajo po skupinah vsi hkrati, in sicer najprej oskrbijo 1. poškodbo/obolenje. Nato skupaj analiziramo. Sledi 2. poškodba/obolenje in analiza, nato 3. poškodba/obolenje itd. Učitelji vsakokrat izberemo drugo skupino in tisto ocenimo po predhodno pripravljenih kriterijih (PRILOGA 2.15). Pazimo, da pride pri ocenjevanju vsaka skupina na vrsto vsaj enkrat. <u>ZAKLJUČNI DEL</u> V zaključnem delu povemo, katera skupina je zbrala največ točk. OPOMBA: Učenci imajo svoje škatle za prvo pomoč. V njih so steklenička z vodo, blazinica za hlajenje (imitacija), čista krpica, aluplast, gaza, povoj (ŠKATLA PRVE POMOČI – 2. RAZRED).	Učenci pripravijo svoje delovne zvezke. Če česa ne vedo na pamet, lahko pogledajo in nato povedo odgovor. Ponovimo oskrbo vseh poškodb/obolenj, ki smo jih že obravnavali. Učenci se razdelijo v skupine po 3. Pri vsaki vaji je poškodovanec drugi. Pazimo, da se učenci redno menjajo in da vsi pridejo na vrsto pri oskrbi poškodb. Učenci si ogledajo vsako poškodbo/obolenje posebej (PPT 2.14). Učencem, ki so določeni za poškodovance oz. obolele, lahko damo tudi kakšen nasvet. Za pripravo imajo učenci 2 minuti, za izvedbo vaje pa 4 minute. Za analizo si vzamemo približno 1 minuto. Učenci pospravijo in uredijo svoje škatle.

13. RANE, TAKŠNE IN DRUGAČNE

Ko se koža pretrga, na koži nastane rana. Ker so rane različnih velikosti in globlin in ker nastanejo iz različnih vzrokov, jih razdelimo v več skupin. Prva pomembna delitev ran je na površinske in globoke rane. V našem primeru se bomo osredotočili na tiste rane, ki otrokom v vsakdanjem življenju niso tuje. To so **praske in odrgnine, manjše ureznine** in tudi **ugriz živali**. Površinske rane spiramo z vodo, medtem ko globokih ran nikoli ne spiramo. Izjema je le ugriz živali (psa, mačke, hrčka, konja, zajca, ...). Tega spiramo celo z vodo in milom. S tem skušamo preprečiti okužbo, do katere pri ugrizu lahko

pride. Živali imajo namreč v svoji slini kužne klice, ki se naselijo na rano, preidejo v kri in po njej lahko potujejo tudi v druge dele človeškega telesa.

Praske in odrgnine spadajo med površinske rane. Poškodovani sta povrhnjica in del usnjice. Takšne rane ne krvavijo močno, krvavitev je kapilarna in se običajno hitro in spontano ustavi. Te rane se tudi hitro zacelijo. Prvo pomoč nudimo tako, da jih speremo z vodo in sterilno povijemo.

Ureznine so rane, ki jih povzročijo ostri predmeti. Lahko so hude, lahko pa tudi ne. Urežno rano prepoznamo po gladkih in ravnih robovih. Ureznine sodijo med globoke rane, zato teh ran ne spiramo, ampak jih le sterilno povijemo.

Rana, ki jo poznajo predvsem učenci, ki imajo hišne ljubljence, pa je **ugrizna rana**. Te rane moramo spirati z vodo in milom tudi v primeru, ko spadajo med globoke (ugriz je namreč lahko površinska ali globoka rana). To je edina globoka rana, ki jo spiramo. Dobro je vedeti, kdo je lastnik živali in kdaj je bila žival nazadnje cepljena. Ugrizno rano mora nujno pregledati zdravnik.

- * Ahčan, U. (ur.). (2007). *Prva pomoč: priročnik s praktičnimi primeri* (1. izd., 1. ponatis). Rdeči križ Slovenije.

Učitelj/učiteljica:		Datum:	
Osnovna šola:		Razred: 2.	Zaporedna številka ure: 14.
UČNA TEMA: RANE, TAKŠNE IN DRUGAČNE			
VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI: Učenci: * ponovijo, kaj velja za opekline; * na slikah prepoznajo odrgnino, ureznino in ugriz psa; * razlikujejo površinske in globoke rane; * vedo, da je odrgnina površinska rana, ureznina in ugriz pa sta globoki rani; * spoznajo, da je odrgnino in ugriz psa treba spirati in zakaj je to potrebno; * spoznajo, da globokih ran ne spiramo z vodo; * se zavedajo, da morajo pri ugrizu psa (ali druge živali) nujno k zdravniku; * se zavedajo pomena čistih rok pri oskrbi rane; * spoznajo, kako spiramo površinske rane in ugriz psa; * razmišljajo o vprašanih, ki jih postavimo poškodovancu (zaradi opeklin ali drugih ran); * spremljajo demonstracijo povijanja ran; * igrajo igro vlog in se učijo oskrbe posameznih ran; * beležijo ugotovitve po končani igri vlog; * razvijajo spretnosti komunikacije; * se navajajo na pomembnost poslušanja; * se navajajo na medsebojno sodelovanje.			
METODE DELA: ☐ didaktična igra ☒ igra vlog ☒ pogovor ☒ reševanje nalog/vaje ☐ delo z besedilom		PRIPOMOČKI: * računalnik, LCD-projektor * škatla prve pomoči (PPT ŠKATLA PRVE POMOČI – 2. RAZRED) * RANE (PRILOGA 2.16) * delovni zvezek MOJ PRIROČNIK PRVE POMOČI (1.	

■ branje ■ pisanje ■ delo s slikovnim gradivom □ delo z računalnikom ■ praktično delo □ drugo OBLIKE DELA: □ delo v parih ■ frontalno delo ■ individualno delo ■ skupinsko delo	del), vaje na str. 22–25 (PRILOGA 2.1) * ODRGNINA, UREZNINA, UGRIZ – rešitve s str. 22–25 (PPT 2.15) LITERATURA: * Ahčan, U. (ur.). (2007). <i>Prva pomoč: priročnik s praktičnimi primeri</i> (1. izd., 1. ponatis). Rdeči križ Slovenije. * Zapiski s predavanj in vaj (Tečaj za bolničarja, 2011). * Hilgendorff, A. (2007). <i>Au, kako boli!</i> Tehniška založba Slovenije. * Nicor. (26. 3. 2008). <i>Dog bite</i> [Fotografija]. Wikimedia Commons. http://commons.wikimedia.org/wiki/File:-Dog_bite.JPG * Flink, J. (17. 8. 2006): <i>Ooops</i> [Fotografija]. Flickr. https://www.flickr.com/photos/82758423@N00/219522659
--	--

DEJAVNOSTI UČITELJA	DEJAVNOSTI UČENCA
<u>UVODNA MOTIVACIJA</u> Učence vprašamo, kako bi nam razložili, kaj so to rane oz. kako rane nastanejo. Na tablo pritrdimo 3 slike, ki prikazujejo rane (PRILOGA 2.16). Učence vprašamo, ali prepoznajo te poškodbe in kako bi jih poimenovali. Učencem pomagamo tako, da jih spodbudimo k razmisleku, kako so rane nastale oz. kateri predmet bi jih lahko povzročil. Tako postopoma pridemo do poimenovanja posameznih ran: ◇ odrgnina – običajno nepravilnih oblik, hitro se opazi, da je koža poškodovana samo površinsko in ne v globino; ◇ manjša ureznina – opazni so ravni robovi, to nam pove, da je rano povzročil oster predmet; ◇ ugriz psa – opazimo manjše ranice, razporejene v obliki kroga. Učencem naročimo, naj odprejo delovne zvezke na str. 22 in poimenujejo rane, ki so narisane (PPT 2.15). <u>OSREDNJI DEL</u> Učencem povemo, da rane ločimo glede na to, ali je poškodovana le koža na površju, ali pa poškodba sega v globino kože. Nato jih vprašajmo,	Učenci razmišljajo. Skupaj pridemo do ugotovitve, in sicer da rana nastane takrat, ko se koža pretrga. Učenci si ogledajo slike in sodelujejo pri ugotavljanju, kakšne rane so na slikah. Sami skušajo ugotoviti, kako je poškodba nastala in kako bi jo, glede na nastanek, poimenovali. Učenci na str. 22 v delovnem zvezku rešijo prvo nalogo, in sicer prepoznajo odrgnino, ureznino in ugriz.

kako bi poimenovali rano, ki je nastala le na površju kože? Vprašajmo jih še, kako bi poimenovali rano, ki sega globlje v kožo? Torej poznamo površinske in globoke rane. Vprašamo jih, kam menijo, da spadajo odrgnina, ureznina in ugriz psa. Povemo, da je odrgnina površinska rana, ureznina in ugriz pa sta globoki rani. Učencem povemo, da površinske rane vedno spiramo in očistimo z vodo, globokih pa nikoli. Izjema je le ugriz živali. Vprašamo jih, zakaj menijo, da je tako. Učence pozovemo, naj v delovnem zvezku na str. 22, 23, 24 in 25 rešijo naloge na temo ran (PPT 2.15). Ob reševanju nalog se pogovorimo o oskrbi posameznih poškodb.	Učenci povedo, da je to POVRŠINSKA RANA. Učenci povedo, da je to GLOBOKA RANA. Učenci vse tri rane umestijo med površinske ali globoke rane. Učenci povedo, da je to potrebno zaradi okužbe. Učenci naj rešujejo naloge čim bolj samostojno. Damo jim besedo. Pustimo jih, da razmišljajo in da sami povedo, kako oskrbeti odrgnino, ureznino in ugriz psa. Prva pomoč pri oskrbi odrgnine in manjše ureznine: ◇ Dobro si umijemo roke, da ne bi prišlo do okužbe. ◇ Odrgnino, ki je površinska rana, dobro speremo in očistimo z vodo. Ureznina pa je globoka rana, zato je z vodo ne spiramo. ◇ Na te rane ne dajemo ničesar, le sterilno jih povijemo. Za to potrebujemo sterilno gazo in povoj. Manjšo rano lahko zaščitimo tudi z obližem. Prva pomoč pri oskrbi ugriza psa: ◇ Umijemo si roke. ◇ Četudi je rana globoka, jo spiramo, in sicer z vodo in milom. Ravnamo, kot da je rana močno okužena. ◇ Tudi ugriz sterilno povijemo. ◇ Poškodovanec mora NUJNO obiskati zdravnika. ◇ Dobro je, da pridobimo podatke o lastniku in psu. Poškodovanca pregleda zdravnik, psa pa veterinar.
---	--

Izberemo enega od učencev in demonstriramo prvo pomoč pri odrgnini, ureznini in ugrizu: ◊ Preverimo VARNOST, odstranimo psa. ◊ Živijo, jaz sem _____. Ti/Vam lahko pomagam? ◊ Kako ti/vam je ime? ◊ Kaj se je zgodilo? ◊ Ali te/vas kaj boli? Kje te/vas boli? ◊ 1. Odrgnina in ugriz psa: Rano morava očistiti in sterilno poviti. ◊ 2. Ureznina: Rano morava sterilno poviti. ◊ 1. Ker rana (odrgnina ali ureznina) ni tako velika, ti/vam ni treba k zdravniku. ◊ 2. Ker gre za ugriz, moraš/morate nujno k zdravniku na pregled. Kako je ime lastniku psa? Ali ga poznaš/poznate? Shrani/Shranite si vse podatke. Učence vprašamo, ali je oskrba površinskih ran podobna oskrbi katere druge poškodbe, ki jo že poznamo. Učence razdelimo v skupine po 3. Po 2 učenca oskrbita enega poškodovanca. ZAKLJUČNI DEL Učence povabimo, naj pred sošolci odigrajo igro vlog in oskrbijo odrgnino, ureznino ali ugriz psa. OPOMBA: Učenci imajo svoje škatle za prvo pomoč. V njih so steklenička z vodo, blazinica za hlajenje (imitacija), čista krpicica, aluplast, povoj, gaza (ŠKATLA PRVE POMOČI – 2. RAZRED).	Skupaj ugotovimo, da je oskrba površinskih ran zelo podobna oskrbi opeklin. Razlika je le v tem, da opekline hladimo, rano pa spiramo. Učenci v skupinah po 3 vadijo oskrbo odrgnine, ureznine in ugriza psa. Pomembno je, da se med seboj tudi zamenjajo in da se vsi preizkusijo v oskrbi. Učenci odigrajo igro vlog pred sošolci. Drug drugega opazujejo. Ob koncu dobijo gledalci možnost, da podajo svoje mnenje o oskrbi posamezne poškodbe.
--	---

14. AU, MOJA GLAVA!

Do poškodbe glave najpogosteje privedejo prometne nesreče, padci, napadi, športne dejavnosti in poškodbe pri delu. Glavo moramo še posebej varovati, saj ščiti najbolj občutljiv organ, ki ga premore naše telo, možgane.

Glava je del telesa, ki tudi pri otrocih večkrat utрпи poškodbe. Poškodbe glave so lahko zunanje ali notranje. Ob udarcu v glavo običajno nastane lažja poškodba, ki ji pravimo buška. Ta je pri otrocih zelo pogosta. Hladimo jo s hladnim obkladkom. Pri zunanji poškodbi glave lahko nastane odprta rana, ki je na prvi pogled videti grozljivo, ni pa nujno, da gre za hudo poškodbo. Včasih so tiste poškodbe glave, ki na prvi pogled niso vidne, najbolj nevarne. Zato je pomembno, da vedno pretipa-

mo lasišče poškodovanca. Če na glavi ne najdemo znakov poškodbe, si pomagamo z opazovanjem poškodovanca.

Znaki, ki nam povedo, da je oseba utrpela pretres možganov, so slabost, glavobol, bruhanje, zaspanost, zmedenost in izguba ali motnja zavesti. Najbolj zanesljiv pokazatelj lažje ali težje poškodbe možganov je ravno izguba zavesti. V takšnem primeru moramo poklicati 112 ali se takoj posvetovati z zdravnikom. Osebo, ki je pri poškodbi glave izgubila zavest, je treba še kar nekaj dni po poškodbi pozorno opazovati. Posledice lahko izbruhnejo tudi kasneje.

Poškodbe otrok v šoli se k sreči največkrat končajo le z buško. Včasih jih spremlja tudi lažji pretres možganov. Učence podučimo, kako naj se v takšnih situacijah odzovejo. Če učencu v glavo prileti žoga, če pade in se udari v glavo, če se kam zaleti, ko teče ... ga najprej vprašajmo po počutju. Pozorni smo na znake, ki smo jih našli v prejšnjem odstavku. Pomemben pokazatelj njegovega stanja je tudi, če nam zna opisati, kaj se je zgodilo. Če otrok ne ve, kako je do poškodbe prišlo, je lahko za trenutek tudi izgubil zavest. V takšnih primerih takoj kličemo 112. Če ugotovimo, da gre le za buško, jo hladimo z mrzlim obkladkom.

Če v lasišču najdemo manjšo rano, jo sterilno pokrijemo z gazo in iz trikotne rute naredimo pokrivalo, ki gazo obdrži na rani. S tem preprečimo okužbo rane. Oskrbe globljih ran na glavi z učenci še ne obravnavamo.

Otroke pogosto spremlja še ena poškodba, in sicer krvavitev iz nosu. Krvavitev iz nosu običajno nastane zaradi počene žilice, ki je posledica nahoda, nepravilnega čiščenja nosnic ali praskanja nosnic. Največkrat preneha sama od sebe. Otroku s krvavitvijo iz nosu nudimo prvo pomoč tako, da mu damo navodilo, naj s palcem in kazalcem stisne mehki del nosnic skupaj in glavo nagne rahlo naprej. Stisk nosu naj traja 10 minut. Na vrat mu lahko položimo tudi hladen obkladek. Če se krvavitev ne ustavi, postopek ponovimo še enkrat. Če se krvavitev tudi po drugem poskusu ne ustavi, otroka odpeljemo k zdravniku.

- * Ahčan, U. (ur.). (2007). *Prva pomoč: priročnik s praktičnimi primeri* (1. izd., 1. ponatis). Rdeči križ Slovenije.
- * Hilgendorff, A. (2007). *Au, kako boli!* Tehniška založba Slovenije.

Učitelj/učiteljica:	Datum:	
Osnovna šola:	Razred: 2.	Zaporedna številka ure: 15.
UČNA TEMA: AU, MOJA GLAVA!		
VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI: Učenci: * vedo, kako oskrbimo buško; * spoznajo, kaj pomeni pretres možganov in kako ga prepoznamo; * se zavedajo, da mora oseba s pretresom možganov takoj k zdravniku; * razmišljajo, kakšna vprašanja postavimo poškodovancu s poškodbo glave; * vedo, kako ukrepamo pri poškodovancu, za katerega sumimo, da ima pretres možganov; * spoznajo, zakaj nastane krvavitev iz nosu; * spoznajo, kako ravnamo pri krvavitvi iz nosu; * igrajo igro vlog in se navajajo na ravnanje v konkretnih situacijah; * vedo, da je komunikacija zelo pomembna;		

* razvijajo spretnosti komunikacije; * se navajajo na pomembnost poslušanja; * se navajajo na medsebojno sodelovanje.	
METODE DELA: ☒ didaktična igra ☒ igra vlog ☒ pogovor ☒ reševanje nalog/vaje ☐ delo z besedilom ☒ branje ☒ pisanje ☐ delo s slikovnim gradivom ☐ delo z računalnikom ☒ praktično delo ☐ drugo OBLIKE DELA: ☒ delo v parih ☐ skupinsko delo ☒ frontalno delo ☐ individualno delo	PRIPOMOČKI: * škatla prve pomoči (PPT ŠKATLA PRVE POMOČI – 2. RAZRED) * delovni zvezek MOJ PRIROČNIK PRVE POMOČI (1. del), vaje na str. 25–27 (PRILOGA 2.1) * POŠKODBE GLAVE – rešitve s str. 25–27 (PPT 2.16) * POKRIVALO IZ TRIKOTNE RUTE (PRILOGA 2.17) LITERATURA: * Ahčan, U. (ur.). (2007). <i>Prva pomoč: priročnik s praktičnimi primeri</i> (1. izd., 1. ponatis). Rdeči križ Slovenije. * Zapiski s predavanj in vaj (Tečaj za bolničarja, 2011). * Hilgendorff, A. (2007). <i>Au, kako boli!</i> Tehniška založba Slovenije.

DEJAVNOSTI UČITELJA	DEJAVNOSTI UČENCA
<u>UVODNA MOTIVACIJA</u> Z učenci se igramo igro <i>MOJA GLAVA</i> . Govorimo spodaj navedene trditve, oni pa se morajo odločiti, ali so pravilne ali napačne. 1. Na glavi imamo oči, nos, usta in <u>prste</u>. 2. Če se udarimo v glavo, tam nastane oteklina, ki ji pravimo <u>pik</u>. 3. V glavi imamo organ, ki mu pravimo možgani. 4. Možgani so zelo pomembni za premikanje nog in rok. 5. Če je zunaj zelo vroče in sonce pripeka, ne potrebujemo pokrivala. 6. Če ne pijemo dovolj vode, nas boli glava. 7. Če nas boli glava, moramo čim prej zaužiti	Učenci se igrajo igro <i>MOJA GLAVA</i> in poslušajo trditve. Če menijo, da je trditev pravilna, naredijo 5 poskokov. Če menijo, da je napačna, naredijo 5 počepov. 1. Nepravilna 2. Nepravilna (buška) 3. Pravilna 4. Pravilna (Vsak naš premik je določen v možganih. Možgani po celicah sporočijo roki, da se mora premakniti.) 5. Nepravilna (Če se ne zavarujemo pred močnim soncem, lahko dobimo sončarico, ki je smrtno nevarna. Nastane zaradi dolgotrajne izpostavljenosti soncu, predvsem glave in zatilja.) 6. Pravilna (Glavobol je včasih pokazatelj dehidracije. Dehidracija ali izsušitev pomeni, da v telo nismo vnesli dovolj tekočine.) 7. Nepravilna (Pred tem pazimo, da popi-

tableto proti glavobolu. 8. Če nas boli glava, se ne zadržujemo na soncu. 9. Ko si poškodujemo stalni zob, nam zraste nov. Poškodovanega nam zobozdravnica izpuli. Učencem med igro ničesar ne razlagamo. Razlago podamo po igri. <u>OSREDNJI DEL</u> Po igri povzamemo, zakaj vse je glava pomembna ter kako jo lahko zavarujemo. Učencem razložimo, če česa niso razumeli. Na svojo glavo moramo zelo paziti. Kaj pa če jo poškodujemo? Učence povabimo, naj odprejo delovne zvezke na str. 25 (PPT 2.16). Kaj naredimo, ko na glavi nastane buška? Po poškodbi pa se ne počutimo najbolje: ◇ lahko smo utrujeni in zaspani, ◇ lahko se nam vrti, ◇ lahko nam je slabo ali pa ◇ nas strašansko boli glava. Vse to so znaki, da je poškodba pretresla tudi možgane. Temu pravimo pretres možganov. Če prepoznamo te znake, moramo takoj k zdravniku. Po vsej verjetnosti ostanemo v bolnišnici na opazovanju. Učence vprašamo, ali je kdo od njih že utrpel pretres možganov. Spregovorili pa bomo še o enem delu telesa, ki se nahaja na glavi, in to je nos. Učencem povemo, da je to precej občutljiv del telesa. Če ga poškodujemo, nam iz nosu običajno teče kri. Povemo jim tudi, da ponavadi ne gre za nevarno poškodbo, ampak je krvavitev le posledica počene žilice v nosni votlini.	jemo dovolj tekočine, jemo zdravo, počivamo, se izogibamo močnemu soncu ...) 8. Pravilna (Glavobol lahko postane še močnejši zaradi vročine in močne svetlobe.) 9. Nepravilna (Mlečni zob nadomesti stalni zob. Poškodovani zob zobozdravnica zdravi.) Učenci podajo svoje predloge. Učenci odprejo delovne zvezke na str. 25 in pričnejo reševati naloge (PPT 2.16). Na buško damo hladno obkladek ali led. Tako se oteklina manjša in tudi manj boli. Učenci sami povedo, da je za to potreben pregled pri zdravniku. Učenci povedo svoje izkušnje.
--	---

In kaj naredimo, ko nam iz nosu teče kri? ◇ Se počasi in umirjeno usedemo, ◇ nosnici stisnemo med palec in kazalec, ◇ glavo sklonimo naprej, ◇ na vrat položimo hladen obkladek in ◇ nosnici tiščimo skupaj 10 do 15 minut. Demonstriramo prvo pomoč pri krvavitvi iz nosu. ◇ Preverimo VARNOST. ◇ Živijo, jaz sem _____. Ti/Vam lahko pomagam? ◇ Kaj se je zgodilo? ◇ Usedi/Usedite se počasi na stol, s tole papirnato brisačo stisni/stisnite nosnici skupaj. Držati moraš/morate vsaj 10 minut. ◇ Nagni/Nagnite se naprej. Na vrat ti/vam bom položil/položila še hladen obkladek, da se bo krvavitev prej ustavila. Učencem demonstriramo tudi, kako se pogovarjamo z nekom, ki ima poškodbo glave. ◇ Preverimo VARNOST. ◇ Živijo, jaz sem _____, ti/vam lahko pomagam? ◇ Kaj se je zgodilo? ◇ Kje te/vas boli? ◇ Kako se pa počutiš/počutite? ◇ Ti/Vam je slabo? ◇ Se ti/vam vrti? ◇ Se ti/vam spi? ◇ Mi lahko opišeš/opišete dogodek? ◇ Izvoli/Izvolite, dam ti/vam blazinico, da ti/vam bo dobro shladila buško. ◇ Čim prej te/vas mora pregledati zdravnik. Učence povabimo, naj se razdelijo v pare in oskrbijo buško ter krvavitev iz nosu. V primeru slabega počutja kličejo 112. Učence med delom opazujemo, jim pomagamo in svetujemo. Na nepravilnosti jih opozorimo čim prej, da se ne naučijo napačnih postopkov. <u>ZAKLJUČNI DEL</u> Učencem postavimo problemsko vprašanje:	Učenci ob pogovoru rešijo naloge v delovnem zvezku na str. 27 (PPT 2.16). Učenci spremljajo demonstracijo učitelja. Poškodovanec naj bo nekdo od učencev. Učenci v parih vadijo oskrbo obeh poškodb.
--	---

Kako bi oskrbeli buško na glavi, ki je hkrati tudi rana? Učencem pustimo nekaj časa, da razmislijo. Učence vprašamo, ali bi želel kdo demonstrirati, kako to naredimo. Povemo jim, da odprto rano pred okužbo zaščitimo z gazo. Otrokom lahko pokažemo tudi, kako se iz trikotne rute izdela pokrivalo, ki ga potrebujemo za poškodovanca (PRILOGA 2.17). OPOMBA: Učenci imajo svoje škatle za prvo pomoč. V njih so steklenička z vodo, blazinica za hlajenje (imitacija), čista krpicica, aluplast, povoj, gaza (ŠKATLA PRVE POMOČI – 2. RAZRED).	Učenci odgovorijo na vprašanje: Najprej oskrbimo odprto rano. Po potrebi hladimo, da ne nastane buška. Kdor želi, demonstrira oskrbo. Začne naj od začetka: najprej preveri, ali je varno.
--	--

15. KOLIKO ZNAM?

Celotno snov, ki smo jo z učenci obravnavali med šolskim letom, je dobro ob koncu ponoviti. Učencem uro za ponavljanje pripravimo v obliki kviza in dela po postajah. Vprašanja za kviz in ponovitev imajo napisana v delovnem zvezku na str. 28. Delo po postajah pa naj učenci izvajajo čim bolj samostojno. Pomembno je, da jim damo pred pričetkom dela na postajah jasna navodila. S kvizom in praktičnim delom bomo zajeli celotno učno snov. Pridobljeno znanje bodo učenci nadgrajevali v 3. razredu.

Učitelj/učiteljica:	Datum:	
Osnovna šola:	Razred: 2.	Zaporedna številka ure: 16.
UČNA TEMA: KOLIKO ZNAM?		
VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI:		
Učenci:		
* vedo, za kaj morajo vedno najprej poskrbeti; * znajo opraviti klic na 112; * vedo, kaj je prostovoljno delo; * vedo, kaj je evakuacijski načrt in zakaj ga potrebujemo; * znajo k poškodovancu/nenadno obolelemu ustrezno pristopiti; * vedo, kako prepoznamo alergijo; * znajo oskrbeti alergijske reakcije na cvetni prah; * znajo oskrbeti pik žuželke; * znajo oskrbeti alergično reakcijo na pik; * znajo oskrbeti pik žuželke v vrat; * znajo oskrbeti manjšo opekline; * vedo, koliko časa hladimo opekline; * znajo očistiti in oskrbeti odrgnino in ugrizno rano; * znajo oskrbeti krvavitev iz nosu in buško; * prepoznajo pretres možganov in znajo v dani situaciji ustrezno ukrepati; * igrajo igro vlog in poskrbijo za poškodovanca/nenadno obolelega; * obvladajo spretnosti komuniciranja s poškodovancem/nenadno obolelim;		

* vedo, da se je treba s poškodovancem/nenadno obolelim veliko pogovarjati; * vedo, da je vsaka situacija drugačna; * se navajajo na pomembnost poslušanja in pozorno poslušajo poškodovanca/nenadno obolelega; * prikažejo uspešno medsebojno sodelovanje in timsko delo; * kritično ovrednotijo svoje delo.	
METODE DELA: ☒ didaktična igra ☒ igra vlog ☒ pogovor ☒ reševanje nalog/vaje ☐ delo z besedilom ☐ branje ☐ pisanje ☐ delo s slikovnim gradivom ☐ delo z računalnikom ☒ praktično delo ☒ drugo OBLIKE DELA: ☐ delo v parih ☒ skupinsko delo ☒ frontalno delo ☐ individualno delo	PRIPOMOČKI: * računalnik, LCD-projektor * škatla prve pomoči (PPT ŠKATLA PRVE POMOČI – 2. RAZRED) * KOLIKO ZNAM (PRILOGA 2.18) * OCENJEVALNI LISTIČI (PRILOGA 2.19) * OCENJEVALNI LISTIČI (PRILOGA 2.15) * PREVERJAM SVOJE ZNANJE – rešitve s str. 28 (PPT 2.17) * delovni zvezek MOJ PRIROČNIK PRVE POMOČI (1. del), vaje na str. 28 (PRILOGA 2.1) LITERATURA: * Ahčan, U. (ur.). (2007). <i>Prva pomoč: priročnik s praktičnimi primeri</i> (1. izd., 1. ponatis). Rdeči križ Slovenije. * Bohinjec, M. (2016). <i>Kondicijska priprava prostovoljnih gasilcev</i> [Diplomsko delo]. Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport.

DEJAVNOSTI UČITELJA	DEJAVNOSTI UČENCA
<u>UVODNA MOTIVACIJA</u> Učencem povemo, da bo naša ura namenjena preverjanju znanja, ki smo si ga pridobili v okviru prve pomoči, namenjene najmlajšim. Učence razdelimo v skupine po 3. Damo jim nekaj minut časa. <u>OSREDNJI DEL</u> Na platnu predvajamo vprašanja, ki jih učenci lahko najdejo v delovnih zvezkih na str. 28 (PPT 2.16). Nato za učence pripravimo postaje. Postaje postavimo v krog. Naj bo razvidno, kako učenci krožijo po postajah, da ne bomo izgubljali časa. Primeri poškodb/obolenj so v prilogi KOLIKO ZNAM (PRILOGA 2.18).	V okviru skupin imajo učenci nekaj minut, da pregledajo svoje delovne zvezke in se spomnijo, kaj vse so se med tem šolskim letom naučili. Učenci na vprašanja sproti odgovarjajo kot skupina. Rezultate lahko beležimo na tabli. Ena točka pomeni en pravilen odgovor.

Na vsaki postaji imajo učenci 5 minut časa, da pomagajo poškodovancu/nenadno obolelemu (priprava, oskrba in menjava zadnjih 30 sekund). Poškodovanec/nenadno oboleli je nekdo iz skupine. Učenci v vlogi poškodovanca/nenadno obolelega se na vsaki postaji zamenjajo. Po 4 minutah in 30 sekundah najavimo menjavo. Vsaj na eni postaji spremljamo vsako skupino. Lahko si izberemo najtežjo in jih ob pomoči ocenjevalnega lista tudi ocenimo (PRILOGA 2.19). V prilogi 2.19 najdemo ocenjevalne lističe za zadnje obravnavane poškodbe/obolenja, lahko pa uporabimo ocenjevalne lističe iz priloge 2.15. <u>ZAKLJUČNI DEL</u> Učencem predstavimo rezultate ocenjevanja. Poudarimo, da jih pri delu ocenjujemo zato, da bodo posamezno oskrbo poškodbe izvedli vsakokrat bolje, in ne zato, da bi skupine med seboj primerjali. Učencem čestitamo za dobro opravljeno delo. Poprosimo jih za povratno informacijo, ali jim je bilo učenje prve pomoči všeč. OPOMBA: Učenci imajo svoje škatle za prvo pomoč. V njih so steklenička z vodo, blazinica za hlajenje (imitacija), čista krpicica, aluplast, povoj, gaza (ŠKATLA PRVE POMOČI – 2. RAZRED).	Učenci pričnejo delo po postajah. Na vsaki postaji imajo 4 minute in 30 sekund. Ko najavimo menjavo, se vse skupine pomaknejo za eno postajo naprej v smeri urinega kazalca. Pozorni smo na to, da se učenci redno menjajo in da vsi pridejo na vrsto pri oskrbi poškodb. Ko obidejo vse postaje, učenci pospravijo in uredijo svoje škatle. Učenci povedo svoje vtise, misli, želje in občutke.
---	--

16. OGLED PREVERJANJA ZNANJA OSNOVNOŠOLSKIH EKIP PRVE POMOČI

Če imamo možnost, lahko učence peljemo na ogled preverjanja znanja osnovnošolskih ekip prve pomoči. To je za mlajše učence pozitivna izkušnja in motivacija za nadaljnje delo.

Pred obiskom jim obvezno povejmo, da so vloge poškodovancev in nenadno obolelih odigrane in da so maskirani tako, da je poškodba videti čim bolj resnična. To je zelo pomembno! Ne želimo, da bi se otroci ob pogledu na paničnega, jokajočega, nezvestnega poškodovanca ali nenadno obolelega prestrašili, želimo pa, da vedo, da bi bila v resnici situacija videti zelo podobno. Ponovno **poudarimo, da naredimo največ takrat, ko ohranimo mirno kri**. Učencem se tako uspe osredotočiti na delo ekip in niso obremenjeni s tem, ali bo poškodovanec oz. nenadno oboleli preživel ali ne.

Učenci opazujejo in spremljajo usklajenost ekip, medsebojno sodelovanje, komunikacijo s poškodovancem oz. nenadno obolelim, delitev dela znotraj ekipe, oskrbo zahtevnejših poškodb oz. obolenj ...

Če je mogoče, naj bodo prisotni tudi pri analizi oz. ocenjevanju ekipe, katere delo so opazovali, saj bodo seznanjeni s tem, kaj je ekipa naredila pravilno in kaj bi lahko naredila bolje. Po ogledu oskrbe posameznih poškodb ali obolenj imajo otroci običajno kup vprašanj. Na njihova vprašanja lahko med menjavo ekip odgovorijo ocenjevalci, ki jim bodo ponudili pravilne in strokovno podprte odgovore.

Učitelj/učiteljica:		Datum:	
Osnovna šola:		Razred: 2.	Zaporedna številka ure: 17.
UČNA TEMA: OGLED PREVERJANJA ZNANJA OSNOVNOŠOLSKIH EKIP PRVE POMOČI			
VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI: Učenci: * si ogledajo preverjanje znanja osnovnošolskih ekip prve pomoči; * opazujejo delo starejših učencev; * spremljajo medsebojno sodelovanje znotraj ekipe; * opazujejo nudenje prve pomoči pri zahtevnejših poškodbah in obolenjih; * opazujejo delitev dela znotraj ekipe; * spoznajo starejše prostovoljce; * se udeležijo skupnega druženja s prostovoljci različnih starostnih skupin; * spoznavajo, koliko prostovoljcev se že izobražuje z namenom pomagati drugim; * razvijajo dobre medsebojne odnose, komunikacijo in povezovanje z drugimi prostovoljci.			
METODE DELA: ☐ didaktična igra ☐ igra vlog ☒ pogovor ☐ reševanje nalog/vaje ☐ delo z besedilom ☐ branje ☐ pisanje ☐ delo s slikovnim gradivom ☐ delo z računalnikom ☐ praktično delo ☒ terensko delo ☒ drugo (opazovanje) OBLIKE DELA: ☐ delo v parih ☐ skupinsko delo ☒ frontalno delo ☒ individualno delo		PRIPOMOČKI: * delovni zvezek MOJ PRIROČNIK PRVE POMOČI (1. del), vaja na str. 29 (PRILOGA 2.1) LITERATURA: * /	

DEJAVNOSTI UČITELJA	DEJAVNOSTI UČENCA
<u>UVODNA MOTIVACIJA</u> Učencem po posvetu s koordinatorji preverjanja znanja povemo, kako bo naš ogled potekal: ◇ Delo ekip lahko le tiho opazujemo, brez komentarjev.	

◇ Če imamo kakšno vprašanje, si ga zapomnimo in ga zastavimo pozneje, ko ekipa konča vajo. ◇ Če imamo kakšno vprašanje za ocenjevalce, ga postavimo takrat, ko so ocenjevalci prosti, torej med menjavo ekip na posameznih postajah. ◇ S prostovoljci se pogovorimo kasneje, in sicer po koncu preverjanja. Med preverjanjem jih skušamo čim manj motiti. Učencem povemo, da so poškodovanci oz. nenadno oboleli maskirani in v resnici niso poškodovani ali bolni, so jih pa pripravili, da bodo vlogo poškodovanca ali nenadno obolelega čim bolje odigrali. Če bo kdo jokal, vpil ali brez premikanja ležal na tleh, bo to zato, ker igra. Ves čas bomo vedeli, da je to igra. Kaj pa če bi se zgodilo zares? Spomnimo jih, da tudi sami jokajo in vpijejo, ko se jim kaj zgodi. Naj pomislijo, kako bi bilo videti, če bi učiteljica, ki naj bi učencu pomagala, zraven panično vpila in jokala. Kako bi bilo, če bi to počela ekipa, ki mora pomagati poškodovancu oz. nenadno obolelemu? Spomnimo jih, kako pomembno je, da se v takšnih situacijah znamo umiriti in naredimo, kar je prav. <u>OSREDNJI DEL</u> Z učenci si ogledamo preverjanje znanja osnovnošolskih ekip prve pomoči. Naj bodo pozorni na to, kako si člani ekipe razdelijo delo, kako se med seboj pogovarjajo, kako si pomagajo in sodelujejo, kako se pogovarjajo s poškodovancem ali nenadno obolelim ... Naj vprašajo ocenjevalce vse, kar jih zanima, saj jim bodo ravno oni znali najbolje odgovoriti. <u>ZAKLJUČNI DEL</u> Učence po ogledu preverjanja znanja osnovnošolskih ekip prve pomoči povprašamo po vtisih.	Učenci tudi sami ugotovijo, da bi bilo najbrž res tako ali celo huje. Učenci sodelujejo pri pogovoru. Učenci opazujejo delo ekip, njihovo medsebojno sodelovanje in usklajenost, komunikacijo s poškodovancem oz. nenadno obolelim, oskrbo zahtevnejših poškodb in obolenj, vedenje poškodovanca ali nenadno obolelega. Učenci vprašanja ocenjevalcem zastavijo po opravljeni vaji skupine. Učenci z učitelji in drugimi učenci delijo svoje vtise.
---	--

V delovnem zvezku na str. 29 lahko napišejo ali narišejo, kar jim je najbolj ostalo v spominu z našega oglada. Predlagamo jim, naj za organizatorje preverjanja kaj narišejo ali napišejo, in izdelke otrok pošljimo tistim, ki so nam omogočili nekoliko drugačno učno uro.	V delovnem zvezku na str. 29 svoje vtise zabeleži v obliki slike, risbe ali zapisa.
--	--

17. OGLED GASILSKE POSTAJE

Učence lahko odpeljemo na ogled najbližje gasilske postaje, lahko pa na obisk povabimo poklicnega gasilca.

Učenci se tako seznani s poklicem gasilec. Spoznajo, kaj gasilci počnejo, ko niso na terenu; kakšno zaščitno obleko uporabljajo; kako poteka intervencija; v kakšnih primerih vse pomagajo; kakšna vozila uporabljajo; kakšna oprema vozil je potrebna; kakšna znanja mora imeti gasilec; na kakšne načine lahko pogasimo ogenj ...

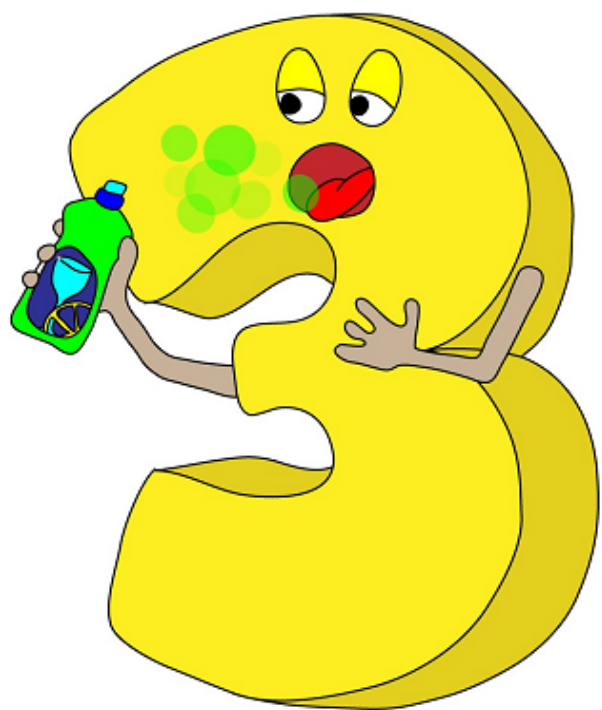
Če nimamo te možnosti, jih lahko odpeljemo tudi na ogled najbližjega gasilskega doma in za sodelovanje poprosimo aktivnega prostovoljnega gasilca. Tudi on lahko otrokom nazorno predstavi delo gasilcev ali jih celo motivira za vključitev v prostovoljno gasilsko društvo.

Otroci v starosti od 7 do 11 let se vključijo v prostovoljna gasilska društva kot pionirji in pionirke ter tako že zelo zgodaj pričnejo pridobivati znanje o gasilstvu.

Učitelj/učiteljica:	Datum:
Osnovna šola:	Razred: 2. Zaporedna številka ure: 18.
UČNA TEMA: OGLED GASILSKE POSTAJE	
VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI: Učenci: * spoznajo poklicne gasilce; * spoznajo, kako poteka dan gasilca; * si ogledajo gasilsko postajo; * si ogledajo opremo gasilca; * si ogledajo gasilska vozila in njihovo opremo; * spoznajo, kaj je to intervencija in kako poteka; * spoznajo nujno opremo gasilca med intervencijo; * spoznajo, kako se izučimo za poklicnega gasilca.	
METODE DELA: ☐ didaktična igra ☐ igra vlog ☒ pogovor ☐ reševanje nalog/vaje ☐ delo z besedilom ☐ branje	PRIPOMOČKI: * delovni zvezek MOJ PRIROČNIK PRVE POMOČI (1. del), vaja na str. 29 (PRILOGA 2.1) LITERATURA: * /

☐ pisanje ☐ delo s slikovnim gradivom ☐ delo z računalnikom ☐ praktično delo ☒ terensko delo ☒ drugo (opazovanje in poslušanje) OBLIKE DELA: ☐ delo v parih ☐ skupinsko delo ☒ frontalno delo ☒ individualno delo	
--	--

DEJAVNOSTI UČITELJA	DEJAVNOSTI UČENCA
<u>UVODNA MOTIVACIJA</u> Z učenci odidemo na ogled gasilske postaje. Predstavimo jim poklicnega gasilca, ki nas bo spremljal, in jim povemo, da ga lahko v povezavi z njegovim poklicem vprašajo vse, kar jih zanima. <u>OSREDNJI DEL</u> Z učenci si ogledamo gasilsko postajo, gasilska vozila in opremo gasilca. Če želimo izvedeti več, lahko tudi učitelji gasilcu postavimo nekaj vprašanj. Poprosimo ga, naj učencem pove, kako se izučiti za poklicnega gasilca in kako se lahko že kot otroci izobražujemo na področju gasilstva. <u>ZAKLJUČNI DEL</u> Učence po ogledu gasilske postaje povprašamo o vtisih. V delovnem zvezku na str. 29 lahko napišejo ali narišejo, kar jim je najbolj ostalo v spominu z našega oglada. Predlagamo jim, naj za gasilce kaj narišejo ali napišejo, in izdelke otrok pošljimo na gasilsko postajo, kjer so nam omogočili drugačno in zanimivo učno uro.	Učenci se na gasilski postaji spoznajo s poklicnim gasilcem. Učenci opazujejo in se učijo o poklicu gasilca in njegovih dolžnostih. Ogledajo si gasilsko postajo, gasilska vozila in opremo gasilca. Gasilec učencem odgovori na vprašanja v povezavi s svojim poklicem. Učenci z učitelji in drugimi učenci delijo svoje vtise. V delovnem zvezku na str. 29 svoje vtise zabeležijo v obliki slike, risbe ali zapisa.

. razred

1. VSE TO ŽE VEM

Pri učenju prve pomoči je zelo pomembno, da imajo učenci veliko možnosti za vajo, utrjevanje in ponavljanje. Vsa snov mora temeljiti na praktičnem delu. Zato je v začetku 3. razreda najbolje, da skupaj z učenci ponovimo in osvežimo snov preteklega šolskega leta. Učenci morajo pristop k poškodovancu ali nenadno obolelemu obvladati, saj je to zelo pomemben člen pri nudenju prve pomoči.

Pri obravnavi teme NA RANO LE ČISTE ROKE bomo potrebovali nekaj pripomočkov, s katerimi bomo učencem nazorno predstavili širjenje bakterij. Pomembno je, da kar nekaj tednov prej pripravimo gojišča bakterij. Dogajanje lahko enkrat tedensko spremljamo.

Učitelj/učiteljica:		Datum:	
Osnovna šola:		Razred: 3.	Zaporedna številka ure: 1.
UČNA TEMA: VSE TO ŽE VEM			
VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI: Učenci: * delijo s sošolci svoje izkušnje s prvo pomočjo med počitnicami; * si z delovnimi zvezki prve pomoči za najmlajše osvežijo spomin na delo v preteklem šolskem letu; * ponovijo pomembnost skrbi za svojo varnost, umivanje rok pri oskrbi poškodb, klic na 112 ...; * v trojicah ali parih igrajo igre vlog in oskrbijo posamezne poškodbe oz. obolenja; * vadijo pristop k poškodovancu/nenadno obolelemu; * vadijo oskrbo alergijske reakcije; * vadijo oskrbo pika žuželke; * vadijo oskrbo alergične reakcije na pik; * vadijo oskrbo opekline; * vadijo oskrbo krvavitve iz nosu in oskrbo buške; * vadijo oskrbo ugriza; * vadijo oskrbo ureznine; * vadijo oskrbo odrgnine; * sodelujejo pri analizi oskrbe; * kritično ovrednotijo svoje delo; * se učijo sodelovanja v skupini in zaupanja drug drugemu; * vadijo spretnosti komuniciranja s poškodovancem/nenadno obolelim; * se navajajo na pomembnost poslušanja; * poskrbijo za urejenost svoje škatle za prvo pomoč in pripravljenost le-te za uporabo.			
METODE DELA: ☐ didaktična igra ☒ igra vlog ☒ pogovor ☐ reševanje nalog/vaje ☒ delo z besedilom ☐ branje ☐ pisanje ☒ delo s slikovnim gradivom ☐ delo z računalnikom ☒ praktično delo ☒ drugo (priprava materiala za poskus)		PRIPOMOČKI: * računalnik, LCD-projektor * škatla prve pomoči (PPT ŠKATLA PRVE POMOČI – 2. RAZRED) * VSE TO ŽE VEMO (PPT 3.1) * UKREPAM, KER ZNAM (PRILOGA 3.1) * večja vreča iz blaga * delovni zvezek MOJ PRIROČNIK PRVE POMOČI (1. del) * Priprava na uro NA RANO LE ČISTE ROKE (PRILOGA 3.2)	

OBLIKE DELA: ☐ delo v parih ☒ skupinsko delo ☒ frontalno delo ☐ individualno delo	LITERATURA: * Ahčan, U. (ur.). (2007). <i>Prva pomoč: priročnik s praktičnimi primeri</i> (1. izd., 1. ponatis). Rdeči križ Slovenije. * Zapiski s predavanj in vaj (Tečaj za bolničarja, 2011).
--	---

DEJAVNOSTI UČITELJA	DEJAVNOSTI UČENCA
<u>UVODNA MOTIVACIJA</u> Učence povabimo, naj nam za začetek povedo, kako so preživeli počitnice. Vprašajmo jih, ali se je poleti njim ali komu drugemu pripetila kakšna nezgoda, pri kateri so uspešno sodelovali. <i>V primeru, da se nam želi pridružiti kdo od učencev, ki v preteklem letu ni obiskoval prve pomoči, ga vključimo. Povemo mu, da bo prvo uro prisoten bolj kot opazovalec, vse naslednje ure pa se bo lahko skupaj s sošolci učil oskrbeti različne poškodbe. Pristop vsakokrat ponovimo, kar bo »novemu« učencu omogočilo, da si bo hitro pridobil znanje, ki ga drugi že imajo.</i> <u>OSREDNJI DEL</u> Učencem predvajamo PPT 3.1 (VSE TO ŽE VEMO), kjer so zbrane teme, ki smo jih z učenci obravnavali v preteklem šolskem letu. Z učenci se ob slikah pogovorimo in ponovimo načine ravnanja v primeru posameznih poškodb ali situacij. Če imajo učenci s seboj izpolnjene delovne zvezke, toliko bolje. Lahko jih malo prelistajo in si z njimi pomagajo. Učence usmerimo, da se razdelijo v trojice. Po potrebi pomagamo pri delitvi. Učencem pripravimo vrečo, v katero damo posamezne naloge iz priloge UKREPAM, KER ZNAM (PRILOGA 3.1). Najbolje je, da jih plastificiramo. Tako jih lahko uporabimo večkrat. Skupinam povemo, da imajo nekaj minut, da se dogovorijo, kako bi poškodbo/nenadno obolenje oskrbeli. Skupaj analiziramo delo vsake skupine posebej. Pazimo, da pri tem nismo žaljivi.	Učenci sodelujejo pri pogovoru. Kdor želi, svoje izkušnje deli z nami. Učenci ob slikah (PPT 3.1) ponovijo učno snov preteklega šolskega leta. Spomnijo se, kaj vse smo obravnavali in kako ukrepamo v posameznih situacijah. Učenci se samostojno razdelijo v trojice. Vsaka skupina izžreba eno nalogo. Učenci preberejo nalogo in razmislijo, kako bi poškodovancu/nenadno obolelemu pomagali. Po posvetu vsaka skupina oskrbi posamezno poškodbo/obolenje pred drugimi učenci. Učenci povedo, kaj je bilo prav, kaj je bilo dobro izvedeno in kaj bi lahko bilo bolje.

Po analizi vsake naloge posebej damo učencem priložnost, da se preizkusijo še v reševanju drugih nalog. Če imamo dovolj časa, lahko naloge poberemo in jih damo nazaj v vrečo. Učenci lahko ponovno izžrebajo nalogo. Tokrat naj skupine naloge rešujejo sočasno. <u>Pazimo, da skupina ne izžreba iste naloge kot prej.</u> <u>ZAKLJUČNI DEL</u> Učence opozorimo, da morajo škatle vedno po praktičnem delu urediti in pospraviti. Učenci lahko preverijo, ali imajo v škatli vse potrebno (ŠKATLA PRVE POMOČI – 2. RAZRED). Predhodno pripravimo 6 petrijev z agarjem in jih oštevilčimo. Navodila za pripravo so v PRILOGI 3.2, razlaga pa je v 5. poglavju (NA RANO LE ČISTE ROKE!): 0 – testna 1 – neumite roke 2 – roke, umite z vodo in osušene z brisačami 3 – roke, umite z milom in vodo ter osušene z brisačami 4 – roke, umite z vodo ter posušene na zraku 5 – roke, umite z milom in vodo ter posušene na zraku Učence razdelimo v 5 skupin ali parov. V vsaki skupini naj bo enako število učencev. Po zgornjih navodilih si učenci umijejo roke oz. si jih ne umijejo. Testno petrijevko pustimo zaprto in je ne odpiramo. Učencem povemo, da bomo s tem poskusom spremljali, kako se širijo bakterije. O tem bomo ponovno spregovorili čez 4 tedne. Pustimo jih, naj bodo malo radovedni. OPOMBA: Učenci imajo svoje škatle za prvo pomoč. V njih so steklenička z vodo, blazinica za hlajenje (imitacija), čista krpicica, aluplast, povoj in gaza (ŠKATLA PRVE POMOČI – 2. RAZRED).	Pozorni smo na to, da se učenci »poškodovanci oz. nenadno oboleli« izmenjujejo in da vsi pridejo na vrsto pri oskrbi poškodb/obolenj. Učenci pospravijo in uredijo svoje škatle, ki morajo biti vedno pripravljene za nadaljnjo uporabo. Učenci si umijejo roke po navodilu. Z neumitimi rokami rahlo odtisnejo svoje prste v petrijevko številka 1. Tisti, ki so si roke umili in jih obrisali z brisačo, svoje prste rahlo odtisnejo v petrijevko številka 2 itd. Opozorimo jih, naj bodo nežni. Najbolje je, če v agar s prsti ne naredijo vdolbin. Površino agarja naj le pobožajo.
---	---

2. ČE SE IZGUBIM ...

Otroci so radovedni in raziskujejo. V 3. razredu že veliko vedo o tem, kako moramo ravnati, če se izgubimo. Kljub temu pa je dobro, da si osvežimo spomin in damo otrokom še kakšen nasvet. Z njimi spregovorimo o tem, kaj narediti, če se izgubijo v gozdu, pa tudi o tem, kako ravnati, če se izgubijo na ulici, v nakupovalnem središču ... Ker v zadnjem času večkrat poslušamo o ugrabitvah otrok, je dobro, da učence podučimo tudi o tem, kaj narediti, da ne bodo pritegnili pozornosti nevarnih oseb. V situaciji, ko so izgubljeni, morajo dajati vtis, da se počutijo varno in da imajo starše v bližini. Če se izgubijo v gozdu, morajo biti pogumni. Tudi to je situacija, v kateri morajo ohraniti mirnost in se izogniti paničnim napadom. Navežemo na temo REGIJSKI CENTER ZA OBVEŠČANJE (2. razred). Iskali smo načine, kako pomagati Živi, da se bo znala pomiriti in narediti vse potrebno. Le tako se jim bo uspelo zbrati in ustrezno ukrepati, da jih bodo tisti, ki jih iščejo, lažje našli.

Otroci imajo zelo bujno domišljijo. Običajno pri obravnavanju takšne teme dobimo vprašanje: »Kaj pa če se izgubim na ulici in grem v trgovino in povem trgovki in je trgovka lopov?« ali »Kaj pa če se izgubim v gozdu in pride mimo medved in me napade?«

Z otroki o tej temi spregovorimo previdno, saj jih ne želimo prestrašiti. Povejmo jim, da je skoraj nemogoče, da bi se nepridipravi sprehajali mimo njih ravno tisti dan, tisto uro in tisti trenutek, ko so se oni izgubili. Uslužbenci so običajno na svojem delovnem mestu že nekaj časa. Ljudje jih poznajo, kar pomeni, da niso lopovi. Ravno tako jim povejmo, da je zelo malo možnosti, da bi jih v gozdu napadla žival ravno takrat, ko so zašli in ne najdejo poti nazaj.

Učitelj/učiteljica:		Datum:	
Osnovna šola:		Razred: 3.	Zaporedna številka ure: 2.
UČNA TEMA: ČE SE IZGUBIM ...			
VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI: Učenci: * spoznajo, kako ravnati, če se izgubimo v gozdu; * poznajo pripomočke, ki jih je dobro vzeti s seboj v gozd; * vedo, da se morajo v tveganih situacijah vedno najprej vprašati, ali je varno; * se učijo ravnati v konkretnih situacijah; * razlikujejo med varnimi in nevarnimi situacijami, v katerih se lahko znajdejo.			
METODE DELA: ☐ didaktična igra ☒ pogovor ☒ reševanje nalog/vaje ☐ delo z besedilom ☒ branje ☒ pisanje ☒ delo s slikovnim gradivom ☐ delo z računalnikom ☐ drugo OBLIKE DELA: ☐ delo v parih ☐ skupinsko delo		PRIPOMOČKI: * računalnik, LCD-projektor * IZGUBLJENI OTROK (PRILOGA 3.4) * ČE SE IZGUBIM V GOZDU – NASVETI (PPT 3.2) * MOJ NAHRBTNIK ZA POHAJKOVANJE PO GOZDU – rešitve s str. 1 (PPT 3.3) * delovni zvezek MOJ PRIROČNIK PRVE POMOČI (2. del), (PRILOGA 3.3), naloga na str. 1 LITERATURA: * Senker, C. (2006). <i>Skrb za varnost</i>. Grlica. * Llewellyn, C. in Gordon, M. (2006). <i>Previdno: Zunaj</i>. Grlica. * Volker, M. (23. 7. 2021). <i>Child Survival – Lost in the Woods</i>. Ussartf.org. https://ussartf.org/child_survival_.htm	

- frontalno delo
- individualno delo

* Lee, K. (1. 7. 2020). *How to Teach Your Kids What to Do If They Get Lost*. Verywell Family. <https://www.verywellfamily.com/what-to-teach-a-child-to-do-when-lost-620557>

DEJAVNOSTI UČITELJA	DEJAVNOSTI UČENCA
<u>UVODNA MOTIVACIJA</u> Učencem razdelimo delovne zvezke (PRILOGA 3.3). Povemo jim, da bomo tudi tokrat na delovne zvezke napisali svoje podatke in naslov. Prvo stran naj dopolnijo z ilustracijo. <u>OSREDNJI DEL</u> Učencem pustimo nekaj minut, da delovni zvezek prelistajo. Uvod v prvo dejavnost: Učence povabimo, naj se nam pridružijo v krogu. Usedemo se na tla, na blazinice. Na sredino kroga položimo sliko (PRILOGA 3.4). Na njej je otrok sredi gozda. Učence vprašamo: »Kaj menite, kaj se je zgodilo s tem otrokom in zakaj je tukaj sam?« Učence vprašamo, kako bi si oni pomagali, če bi se izgubili v gozdu? Z njihovimi predlogi pridemo do ključnih ugotovitev: ◇ Če se odpraviš v gozd, imej s seboj piščalko, žepno svetilko ... ◇ Da te ne bo strah, si lahko poješ, žvižgaš, pripoveduješ pravljice, narediš vse za boljše počutje. ◇ Za divje živali naj te ne skrbi, saj se le-te običajno umaknejo, ker ne marajo biti v bližini ljudi. ◇ Če slišiš ropot, zaropotaš nazaj: če je bila žival, bo pobegnila, če pa te kdo išče, te bo našel.	Učenci na prvo stran napišejo: MOJ PRIROČNIK PRVE POMOČI (na prvo črto) in IME IN PRIIMEK (na drugo črto). Učenci, ki so že preteklo šolsko leto obiskovali prvo pomoč, lahko na prvo stran napišejo tudi 2. DEL in svoj delovni zvezek iz 2. razreda dopolnijo z napisom 1. DEL (to lahko naredijo doma oz. v šoli, če ga imajo s seboj). Novi učenci naj ta podatek izpustijo. Uvodno stran svojega »priročnika« učenci ilustrirajo. Učenci se nam pridružijo v krogu. Sodelujejo v pogovoru. Skupaj pridemo do rešitve: »Otrok se je izgubil.« Učenci podajo predloge. Učence spodbudimo, naj pridejo do teh ugotovitev sami. Najprej podajo predloge sami.

Še vedno razmišljamo o načinu preživetja v gozdu (PPT 3.2):

- ◇ Če si s prijateljem, **NUJNO OStanita SKUPAJ**. To je pomembno zato, da drug drugega grejeta.
- ◇ **NE TAVAJ OKROG**. Če se odpraviš na pot, te tisti, ki te iščejo, lahko vsakič znova zgrešijo. Osebe, ki iščejo pogrešanega, običajno to počnejo počasi, saj iščejo sledi in znake. Če tekaš okrog, te ne morejo dohiteti. Paziti moraš tudi, da ne padeš in se poškoduješ. Če se to zgodi, ti bo še težje.
- ◇ **POSKRBI, DA TE NE ZEBe** in da ohranjaš telesno toploto. Ne smeš si sleči oblačil. Prekrij z oblačili vso kožo, če je mogoče, tudi glavo, saj preko nje izgubimo zelo veliko toplote.
- ◇ **POIŠČI SI ZAVETJE PRED DEŽJEM IN VETROM, A NAJ TO NE BO SKRIVALIŠČE**. Najboljše je kakšno večje drevo, tako da boš vseeno na vidnem mestu, da te iskalci lahko najdejo.
- ◇ **PUSTI ZA SEBOJ KAKŠEN ZNAK**. Če imaš kaj pri sebi, to lahko obesiš (zastavica iz papirja, ovitki od bonbonov, robčki ...). Nikoli pa kot znak ne puščaj oblačil. Lahko tudi napišeš na pomoč ali SOS na tla iz paličic ali kamnov, narišeš puščico ...
- ◇ Če je le mogoče, **POČAKAJ NEKJE NA ODPRTEM MESTU (GOZDNA JASA, TRAVNIK ...)**. Tako te bodo iskalci lažje našli. Še posebno, če te iščejo iz zraka. Če slišiš helikopter, se uleži na tla in krili z rokami in nogami. Tako te bodo hitreje zagledali.
- ◇ **NE LEŽI NA GOLIH TLEH**. Tla so lahko mokra ali hladna in nase prevzemajo tvojo telesno toploto. Naredi si posteljo iz vej, listja in mahu. Z listjem in vejami se lahko tudi pogrneš.
- ◇ **ČE NISI POVSEM PREPRIČAN, DA VEŠ, KAJ JE, NE JEJ**. V gozdu ni nikogar, ki bi pazil nate, če ti bo slabo ali če se zastrupiš. Brez hrane lahko zdržimo kar nekaj časa.
- ◇ **NE PRIBLIŽUJ SE VELIKIM REKAM ALI JEZEROM**, da ne padeš noter. Da bi se odžejal, poišči kaj manjšega. Če ne gre drugače, ti lahko pride prav tudi rosa na listih.

Učenci si ogledajo PPT 3.2. Tudi sami lahko povedo kakšno izkušnjo. Čim bolj jih vključimo v pogovor. Spodbudimo jih tudi z vprašanji, npr. »Zakaj se ne uležemo na gozdna tla?« ali »Zakaj ne smemo jesti vseh gozdnih sadežev, ki jih najdemo?«

<u>ZAKLJUČNI DEL</u>	
Učence povabimo, naj odprejo delovne zvezke na str. 1 in rešijo nalogo (PPT 3.3).	Učenci v del. zvezku rešijo nalogo na str. 1. Narišejo in napišejo, kaj morajo odnesti s seboj v gozd.

Učitelj/učiteljica:	Datum:	
Osnovna šola:	Razred: 3.	Zaporedna številka ure: 3.
UČNA TEMA: ČE SE IZGUBIM ...		
VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI:		
Učenci:		
* se zavedajo, da je zunaj (na igrišču, na cesti, v nakupovalnem središču, na predstavi, kjer je veliko ljudi ...) lahko nevarno; * vedo, na koga se obrnejo, če se izgubijo; * se zavedajo, da je pomembno, da odrasli, ki so zanje odgovorni, VEDNO vedo, kje so; * vedo, kdo je zanje odgovoren in kdaj; * vedo, da se morajo v tveganih situacijah vedno najprej vprašati, ali je varno; * se učijo ravnati v konkretnih situacijah; * razlikujejo med varnimi in nevarnimi situacijami, v katerih se lahko znajdejo.		
METODE DELA:	PRIPOMOČKI:	
☐ didaktična igra ☒ pogovor ☒ reševanje nalog/vaje ☒ delo z besedilom ☒ branje ☒ pisanje ☒ delo s slikovnim gradivom ☐ delo z računalnikom ☐ drugo	* računalnik, LCD-projektor * LAHKO SE IZGUBIM ... (PPT 3.4) * KO SE IZGUBIM – primeri (PRILOGA 3.5) * KO SE IZGUBIM – rešitve primerov – rešitve s str. 2 (PPT 3.5) * VARNO, NEVARNO (PRILOGA 3.6) * VARNO, NEVARNO – rešitve s str. 3 (PPT 3.6) * delovni zvezek MOJ PRIROČNIK PRVE POMOČI (2. del), nalogi na str. 2 in 3 (PRILOGA 3.3)	
OBLIKE DELA:	LITERATURA:	
☐ delo v parih ☒ skupinsko delo ☒ frontalno delo ☒ individualno delo	* Senker, C. (2006). <i>Skrb za varnost</i>. Grlica. * Llewellyn, C. in Gordon, M. (2006). <i>Previdno: Zunaj</i>. Grlica.	

DEJAVNOSTI UČITELJA	DEJAVNOSTI UČENCA
<u>UVODNA MOTIVACIJA</u> Učence spomnimo, da smo se prejšnjo uro veliko pogovarjali o tem, kako ravnati, če se izgubimo v gozdu. Tokrat pa jih spodbudimo z vprašanjem: »Kaj pa, če se izgubite kje v mestu, na ulici, v nakupovalnem središču, v gledališču ...?«	Učenci sodelujejo pri pogovoru. Podajo svoje predloge.

Z učenci skupaj razmišljamo in komentiramo slike (PPT 3.4): ◇ Počakaš na tistem mestu, kjer si se izgubil, in ne tavaš okrog. Ne iščeš staršev, starši bodo poiskali tebe. ◇ Ne kričiš: »Mami!« ali »Oči!«. Mamic in očijev je v nakupovalnih centrih veliko. Svoje starše pokliči po imenu in priimku. Dobro je, da poznaš ime in priimek svojih staršev. ◇ Ne hodi nikamor s tujci! Najprej moraš za dovoljenje vprašati starše. Če staršev ni v bližini, ostani, kjer si. ◇ Za pomoč prosi uslužbenca (prodajalke, frizerke, varnostnike ...), lahko pa se obrneš tudi na kakšno mamico, ki ima s seboj otroka. ◇ Zelo dobro je, če poznaš tel. številko svojih staršev. Nekoga od uslužbencev lahko prosiš, naj tvoje starše pokliče. Učence razdelimo v 4 skupine po 2 ali 3. Vsi v skupini (ali v paru) dobijo v reševanje isti primer, vsak na svojem lističu (PRILOGA 3.5). Lahko pa jim naloge razdelimo tudi naključno in jih nato pozovemo, naj se združijo v skupine glede na nalogo, ki so jo prejeli. Učenci z isto nalogo predstavljajo eno skupino. Učencem damo navodilo, naj skupaj preberejo besedilo in razmislijo, kako bi ravnali v takšni situaciji. Če je rešitev več, jih poiščejo. Med delom jih usmerjamo z vprašanji. Preverimo možne rešitve (PPT 3.5). <u>ZAKLJUČNI DEL</u> Učence vprašamo, kaj se moramo vsakokrat, ko se srečamo s kakšno neprijetno/nevarno situacijo, vprašati. Razdelimo jim učni list VARNO, NEVARNO (PRILOGA 3.6). Skupaj preverimo še rešitve (PPT 3.6).	Učenci se razdelijo v skupine. Preberejo nalogo in se posvetujejo o možnih rešitvah. Rešitve napišejo na lističe in jih prilepijo v delovne zvezke na str. 2 (PRILOGA 3.5). Primer in način ravnanja predstavijo tudi svojim sošolcem. Učenci povedo odgovor: »Ali je varno?« Učenci razrežejo učni list in sličice prilepijo v ustrezne okvirčke v delovnem zvezku na str. 3.
--	---

3. ZEMLJA SE TRESE (POTRES)

Potres je naravna nesreča, na nastanek katere ne moremo vplivati. Gre za nihanje tal, ki nastane zaradi premikov globoko v zemlji. Od moči potresnih valov je odvisno, kakšne posledice potres pusti. Močnejši potres ruši ceste in stavbe, podira drevesa in vse pred seboj. Lahko ga spremlja poplava, lahko pa povzroči tudi požar. Slovenija leži na območju potresne ogroženosti, zato je dobro, da smo na potres pripravljeni. Prav je, da pripravimo tudi otroke.

Pred potresom je pomembno, da se pogovorimo, kje so varna mesta v našem domu ali šoli: pod mizo, pod posteljo, pod podbojem vrat nosilne stene, ob nosilni steni ... Poiščimo čim več takšnih mest in jih otrokom pokažimo. Opomnimo jih, da gremo v primeru potresa do najbližjega varnega mesta. Ker se lahko potres zgodi tudi ponoči, je smiselno, da na steni nad posteljo nimamo obešenih slik in nameščenih polic, saj bi vse skupaj lahko padlo na nas. Med potresom nas ogrožajo vsi višje nameščeni predmeti: slike, omare, police, luči ...

Med potresom poskušajmo ostati čim bolj mirni in zbrani. Hitro se umaknimo do najbližjega varnega mesta: počepnimo pod trdno mizo, se postavimo med podboje vrat ali k nosilni steni, se umaknimo od steklenih površin in predmetov, ki bi lahko padli na nas, in si glavo zaščitimo z rokami. Dobro je tudi, da se nečesa oprimemo. Tam počakamo, da potres mine. Če smo v stavbi, je med potresom ne zapuščamo. To bi bilo prenevarno! Stopnice se lahko porušijo, v dvigalu lahko ostanemo ujeti, če se premikamo po prostoru, pa se na nas lahko zvrnejo težki padajoči predmeti in nas poškodujejo. Ravno tako ne skačemo skozi okno in med potresom ne iščemo svojih najljubših igralk ali hišnih ljubljencev. Mislimo nase in rešujemo sebe! Če smo zunaj, se hitro odpravimo nekam na odprto in se umaknimo od stavb, dreves, električne napeljave, reklamnih panojev ...

Po potresu je zelo pomembno, da se zavedamo, da potresu običajno sledijo popotresni sunki, zato še nekaj časa počakamo v zaklonišču. Če imamo to možnost, hitro in previdno zapustimo stavbo. Dvigalo ne uporabljamo. Odpravimo se do zbirnega mesta na prostem. Pri tem se izogibamo razbitemu steklu, električnim žicam in drugim nevarnostim. Pomembno je, da ne prižigamo vžigalic ali sveč! Če imamo možnost, poslušamo in upoštevamo navodila, ki jih dobimo po radiu.

Če ostanemo ujeti v ruševinah, skušajmo poklicati 112. Čez usta si poveznimo robček, da zaščitimo dihala pred prahom. Reševalce lahko opozorimo nase z enakomernim udarjanjem ob kovinski predmet ali ob zid. V takšnih situacijah so telefonske linije v veliki meri zasedene, zato svojcev ne kličemo, ampak jim pošiljamo sms sporočila in jih tako obveščamo, da smo v redu.

Po potresu lahko zaradi vseh okvar na električnih žicah, grelnih napravah, plinskih napeljavah, zaradi razlitja vnetljivih tekočin ali celo zaradi nepazljivosti nas ljudi izbruhne tudi požar – zato bodimo pozorni na električne iskre in uhajanje plina; ne prižigajmo luči, ampak si svetimo z baterijsko svetilko; ne uporabljajmo zvonca; grelne in kurilne naprave naj po potresu najprej pregleda strokovnjak.

Potresa ne moremo preprečiti, ker nanj nimamo vpliva. Zato pa se nanj dobro pripravimo in v tem trenutku ravnajmo premišljeno, skrbno in odgovorno.

- * Ministrstvo za obrambo, Uprava RS za zaščito in reševanje, Gasilska zveza Slovenije in Slovensko združenje za požarno varstvo. (2012). *Po potresu lahko tudi zagori!* [Zgibanka]. Uprava RS za zaščito in reševanje. http://www.sos112.si/slo/tdocs/zgibanka_potres_2012.pdf
- * Republika Slovenija, Ministrstvo za obrambo in Uprava RS za zaščito in reševanje. (2012). *Potres! Kako ravnati* [Brošura]. Uprava RS za zaščito in reševanje. http://www.sos112.si/slo/tdocs/brosura_otroci_potres_2012.pdf

- * Zavod za gradbeništvo Slovenije (ZAG), Agencija Republike Slovenije za okolje (ARSO) in Inštitut za vodarstvo, d. o. o.. (2012). *Ste pripravljeni na potres?* Uprava RS za zaščito in reševanje. http://www.sos112.si/slo/tdocs/brosura_odrasli_potres_2012.pdf

Učitelj/učiteljica:		Datum:	
Osnovna šola:		Razred: 3.	Zaporedna številka ure: 4.
UČNA TEMA: ZEMLJA SE TRESE ...			
VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI: Učenci: * spoznajo, kaj je potres in zakaj nastane; * razmišljajo, ali so že doživeli potres; * vedo, da moramo imeti evakuacijski načrt tudi v primeru potresa; * razmišljajo, kako ravnati v konkretnih situacijah; * razmišljajo, kaj storiti, da se bodo čim uspešneje zavarovali ob potresu; * spoznajo, da stavbe med potresom ne zapuščamo; * se seznanijo z varnostnimi ukrepi po potresu; * spoznajo, da potresu največkrat sledijo popotresni sunki; * spoznajo mesta na šoli, kamor se zatečemo med potresom; * vedo, kam moramo poklicati v primeru potresa; * spoznajo, kako opozorimo nase, če smo ostali v ruševinah; * skozi igro vadijo varnostne ukrepe; * spoznajo, da zaradi potresa lahko nastane tudi požar; * razmišljajo, kako bi lahko požar preprečili; * skušajo doma v vsakem prostoru poiskati vsaj eno varno mesto.			
METODE DELA: ■ didaktična igra ■ igra vlog ■ pogovor ■ reševanje nalog/vaje ☐ delo z besedilom ■ branje ■ pisanje ■ delo s slikovnim gradivom ☐ delo z računalnikom ☐ praktično delo ☐ drugo OBLIKE DELA: ☐ delo v parih ☐ skupinsko delo ■ frontalno delo ■ individualno delo		PRIPOMOČKI: * računalnik, LCD-projektor * EPICENTER (PPT 3.7) * POTRES – dani primeri (PPT 3.8) * delovni zvezek MOJ PRIROČNIK PRVE POMOČI (2. del), vaji na str. 4 (PRILOGA 3.3) * POTRES – rešitve s str. 4 (PPT 3.9) * štoparica LITERATURA: * Ministrstvo za obrambo, Uprava RS za zaščito in reševanje, Gasilska zveza Slovenije in Slovensko združenje za požarno varstvo. (2012). <i>Po potresu lahko tudi zagori!</i> [Zgibanka]. Uprava RS za zaščito in reševanje. http://www.sos112.si/slo/tdocs/zgibanka_potres_2012.pdf * Republika Slovenija, Ministrstvo za obrambo in Uprava RS za zaščito in reševanje. (2012). <i>Potres! Kako ravnati</i> [Brošura]. Uprava RS za zaščito in reševanje. http://www.sos112.si/slo/tdocs/brosura_otroci_potres_2012.pdf * Zavod za gradbeništvo Slovenije (ZAG), Agencija Republike Slovenije za okolje (ARSO) in Inštitut za vodarstvo, d. o. o.. (2012). <i>Ste pripravljeni na potres?</i> Uprava RS	

	za zaščito in reševanje. http://www.sos112.si/slo/tdocs/brosura_odrasli_potres_2012.pdf * Ring of Fire Science Company. (b. d.). <i>Earthquake facts</i> . Kids Earth Science. https://www.kids-earth-science.com/earthquake-facts.html
--	--

DEJAVNOSTI UČITELJA	DEJAVNOSTI UČENCA
<u>UVODNA MOTIVACIJA</u> Učenci že veliko vedo o evakuaciji, saj smo o njej govorili v 2. razredu. Naj nam kratko povedo, kar o evakuaciji vedo. Podrobneje smo govorili o evakuaciji v primeru požara. Vprašajmo jih, ali vedo še za kakšno situacijo, ko je dobro imeti evakuacijski načrt. Povejmo jim, da se bomo tokrat osredotočili na potrese. Vprašamo jih, kaj o potresu že vedo? <u>OSREDNJI DEL</u> Učencem povemo, da na potres ne moremo vplivati. Zato pa je smiselno, da smo dobro pripravljeni nanj. Zakaj sploh nastane potres? Učencem pokažemo primer na sliki in točko, od koder potres izvira. Pojasnimo jim tudi, da točko na površju zemlje, ravno nad tem premikom, imenujemo EPICENTER. Tam so posledice potresa najhujše (PPT 3.7). Učence vprašamo, ali menijo, da tudi med potresom takoj zapustimo stavbo, tako kot to storimo ob požaru? Skupaj pogledamo, kje v naši učilnici bi lahko bila varna mesta. Z učenci ponovno naštejemo varna mesta. Učencem povemo, kaj je treba narediti, ko strese potres: 1. hitro poiščeš varno mesto; 2. si zaščitiš glavo; 3. če so sunki močni, se MOČNO oprimeš mize, podboja vrat ...	Učenci sodelujejo pri pogovoru. Spomnimo jih na naravne nesreče in jih usmerimo, da bodo sami povedali odgovor. Evakuacijski načrt potrebujemo tudi v drugih primerih: poplava, potres, plazovi ... Učenci odgovorijo na vprašanje. Potres nastane zaradi globokih premikov v notranjosti zemlje. Učenci si ogledajo sliko. Učenci povedo, da v primeru potresa pohitimo do najbližjega varnega mesta in tam počakamo. Ne zapuščamo stavbe. Učenci si ogledajo prostor in povedo predloge. Če je varno, povemo, zakaj je varno, če pa je nevarno, ravno tako pojasnimo zakaj.

Najbolje, da učencem demonstriramo. Učencem povemo, da se bomo igrali igro POTRES. Pripravimo različne situacije: 1. Učenci sedijo. Ko zakličemo: »POTRES!«, poiščejo najbližje varno mesto pred potresom. 2. Učenci se gibajo po prostoru. Ko zakličemo: »POTRES!«, poiščejo najbližje varno mesto. 3. Učence odpeljemo na hodnik. Ko zakličemo »POTRES!«, stečejo do najbližjega varnega mesta. Učence lahko tudi štopamo in jim povemo, koliko časa so potrebovali. Čas od začetka potresa do prihoda vseh učencev na varno, skušamo še izboljšati. Pripravimo slike, na katerih imamo prikazane različne situacije (PPT 3.8). Z učenci določimo: kam se oseba na sliki lahko zateče, kje je varno mesto in kaj lahko naredi: ◇ Kam se zatečemo, če smo v prostoru, pisarni, sobi ...? ◇ Kaj naredimo, če se med potresom nahajamo zunaj? ◇ Kaj naredimo, če smo v trenutku potresa na obali ob vodi? ◇ Kaj pa, če smo v avtomobilu? ZAKLJUČNI DEL Učence pozovemo, naj rešijo nalogi v delovnem zvezku na str. 4. Skupaj pregledamo (PPT 3.9). Pri 2. nalogi naj si zamislijo vsak prostor svojega doma.	Po vsaki vaji učence pozovemo, naj si ogledajo, kam so se njihovi sošolci »skrili«. Povemo, ali so bili res vsi na varnem. Če se učenec umakne tja, kjer menimo, da ni varno, pojasnimo zakaj. Pozorni smo tudi na upoštevanje vseh treh navedenih korakov. Učenci si posamezno situacijo ogledajo, nato pa podajo svoje predloge. Po potrebi jih dopolnimo. Lahko se zatečemo med podboje vrat. Če je prazen prostor ob nosilni steni, tudi tja. Pazimo, da nam kaj ne pade na glavo. Umaknemo se od električne napeljave, od dreves in stavb, od reklamnih panojev, skratka od vsega, kar se lahko zruši ali podre na nas. Vržemo se na tla in si zaščitimo glavo. Sredi potresa se vržemo na tla na mestu, kjer ni nevarnosti, da se na nas kaj podre. Zaščitimo si glavo in počakamo. Potres lahko povzroči tudi močne valove, ki obalo lahko poplavijo, zato se takoj po potresu hitro umaknemo višje, stran od obale. Voznika prosimo, naj ustavi avto na najbližjem mestu, kjer ni dreves, stavb ... Počakamo v avtu, da potres mine. V delovnem zvezku na str. 4 rešijo prvo nalogo. Pri 2. nalogi napišejo seznam prostorov, zraven pa napišejo eno varno mesto, kamor bi se v posameznem prostoru svojega doma lahko zatekli.
--	--

4. KAJ POMENI VSA TA VODA?

Otroci se zgodaj zavedajo, da je voda lahko zelo zanimiva, privlačna in prijetna, primeren kraj za druženje, pa tudi za igranje. Zavedati pa se morajo tudi, da je voda lahko zelo nevarna.

Voda je v našem življenju vsakodnevno prisotna. Otroci se kopajo v kadi in bazenih, ob hišah imamo ribnike, v bližini naših domov tečejo reke ali potoki, nahajamo se v bližini jezer, poleti gremo na morje ...

Neprijetno srečanje z veliko količino vode nas mogoče ne doleti tako pogosto, lahko pa se zgodi. Razlitju velike količine vode po neki površini pravimo poplava. Gre za naravno nesrečo, ki jo lahko povzroči močno in dolgo trajajoče deževje, taljenje snega, golosek v gozdovih, dvignjena gladina podtalnice, porušen jez, visoka morska plima ...

Za primer poplave se je dobro predhodno pripraviti. Še posebej je to priporočljivo za ljudi, ki živijo na poplavnem območju. Dobro je, da imajo pripravljeno zalogo pitne vode in zalogo hrane, gumijaste škornje in rokavice, vodoodporna oblačila, nujna zdravila in opremo za prvo pomoč, baterijski radijski sprejemnik, baterijsko svetilko in rezervne baterije.

Ob **napovedani poplavi** moramo ves čas spremljati vremensko napoved in navodila pristojnih služb. Nujno spremljamo tudi odzivanje voda v naši okolici. Če imamo v svojem bivališču kletne prostore, ki jih lahko poplavi, poskrbimo, da v teh prostorih ni stvari, ki so za nas dragocene. Če je le mogoče, vse pohištvo in stvari premaknemo v višje ležeče prostore. Če je potrebno, izklopimo elektriko ter zapremo vodo in plin. Protipoplavne vreče zložimo ob stavbo in jo tako zavarujemo pred vdorom vode.

Če se **med poplavo** nahajamo v hiši, se umaknemo v višje prostore. Če smo na prostem, pa se umaknemo v višje ležeče predele, katerih voda še ni dosegla. Vodnih tokov ne prečkamo! To je lahko zelo nevarno. Lahko nas tok odnese ali pa se v motni in onesnaženi vodi okužimo in zbolimo. Previdni moramo biti tudi, ko se nahajamo v vozilu. Nikakor ne vozimo po poplavljenih cestah, saj lahko ostanemo ujeti v vozilu, tok pa vozilo odnese.

Po poplavi je treba iz stavb izčrpati vodo. Ker je voda lahko onesnažena, moramo biti pri tem ustrezno opremljeni. Po opravljenem delu se temeljito umijemo. Previdni smo pri uporabi elektrike, plina, vode in kanalizacije. Dobro je, da nam vse te napeljave pregleda strokovnjak. Vse predmete in naprave, ki so bile v stiku z vodo, je treba temeljito očistiti. Če to ni mogoče, je najbolje, da jih zavržemo. Hrane, ki je bila v stiku z vodo, ne jemo, vodo pa je običajno treba prekuhavati. Prostore dobro presušimo in prezračimo.

V trenutku, ko nujno potrebujemo pomoč, pa naj bo to pred poplavo, med njo ali po njej, pokličemo 112 in povemo ustrezne podatke (glej temo 2. razreda: KLIC NA 112).

- * Ministrstvo za obrambo, Uprava RS za zaščito in reševanje. (2013). *Na poplave se lahko pripravite* [Zgibanka]. Uprava RS za zaščito in reševanje. http://www.sos112.si/slo/tdocs/zgibanka_poplave_2013.pdf
- * Uprava RS za zaščito in reševanje. (b. d.). *Kako ravnamo ob poplavi*. <http://www.sos112.si/slo/page.php?src=np13.htm>

Učitelj/učiteljica:		Datum:	
Osnovna šola:	Razred: 3.	Zaporedna številka ure: 5.	
UČNA TEMA: KAJ POMENI VSA TA VODA?			
VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI: Učenci: * spoznajo, da je voda lahko prijetna, lahko pa je tudi nevarna; * ugotavljajo, kje se sami zadržujejo ob vodi (doma, med počitnicami, vikendi ...); * se učijo ravnati v konkretnih situacijah; * razmišljajo, kaj je pomembno za njihovo varnost; * vedo, da se morajo v tveganih situacijah vedno najprej vprašati, ali je varno; * razmišljajo, kako lahko sami poskrbijo za svojo varnost in varnost drugih; * razmišljajo, ali vse naštetu že upoštevajo; * razmišljajo, kako ravnamo ob poplavi; * se pogovarjajo o svojih izkušnjah z vodo.			
METODE DELA: ☐ didaktična igra ☐ igra vlog ☒ pogovor ☒ reševanje nalog/vaje ☒ delo z besedilom ☒ branje ☒ pisanje ☐ delo s slikovnim gradivom ☐ delo z računalnikom ☐ praktično delo ☒ drugo: ogled posnetka, predstavitev miselnih vzorcev OBLIKE DELA: ☐ delo v parih ☒ skupinsko delo ☒ frontalno delo ☒ individualno delo		PPRIPOMOČKI: * računalnik, LCD-projektor * BAZEN, REKA, MORJE, POPLAVA (PRILOGA 3.7) * OSNOVA ZA MISELNE VZORCE (PRILOGA 3.8) * POPLAVE – rešitve s str. 5 (PPT 3.10) * delovni zvezek MOJ PRIROČNIK PRVE POMOČI (2. del), vaje na str. 5 in 6 (PRILOGA 3.3) LITERATURA: * Ministrstvo za obrambo, Uprava RS za zaščito in reševanje. (2013). <i>Na poplave se lahko pripravi-te</i> [Zgibanka]. Uprava RS za zaščito in reševanje. http://www.sos112.si/slo/tdocs/zgibanka_poplave_2013.pdf * Uprava RS za zaščito in reševanje. (b. d.). <i>Kako ravnamo ob poplavi</i>. http://www.sos112.si/slo/page.php?src=np13.htm * Cronan, K. M. (2021). <i>Outdoor Water Safety</i>. KidsHealth. https://www.kidshealth.org/en/kids/swim.html# * American Red Cross. (b. d.). <i>How to Swim Safely in Rivers and Other Natural Environments</i>. https://www.redcross.org/get-help/how-to-prepare-for-emergencies/types-of-emergencies/water-safety/lake-river-safety.html * Thursday Pools®. (10. 4. 2019). <i>Kids' Water Safety / Thursday Pools</i> [Video]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=0o71KmM2Mmc * FotoAnka. (5. 11. 2012). <i>Poplave na Koroškem – Dravograd 5.11.2012</i> [Video]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=GpFbUBBCUQc&t=190s * Llewellyn, C. in Gordon, M. (2006). <i>Previdno: Ob vodi</i>. Grlica.	

DEJAVNOSTI UČITELJA	DEJAVNOSTI UČENCA
<u>UVODNA MOTIVACIJA</u> Učence povprašamo, ali lahko z nami delijo kakšno lepo izkušnjo, ki so jo doživeli v povezavi z vodo. Kje vse se v svojem življenju srečujemo z vodo? Moramo pa tudi paziti, saj je voda lahko nevarna. Kdaj je voda nevarna? <u>OSREDNJI DEL</u> Učencem povemo, da smo pripravili za njih 4 krajša besedila, in sicer: <i>Varni na morju</i>, <i>Varni v bazenu</i>, <i>Varni ob reki</i> in <i>Varni med poplavo</i>. Učence naključno razdelimo v 4 skupine in določimo vodje. Vodje izžrebajo eno od zgoraj naštetih tem. Učencem podamo navodila za delo: Besedilo preberejo in se pogovorijo, kako v določeni situaciji poskrbeti za svojo varnost. Skupinam razdelimo liste s temami, na katere izdelajo miselne vzorce (PRILOGA 3.8). Če bodo učenci izdelali miselni vzorec na list A4, ga lahko skopiramo za vse člane skupine. List prepognejo na 4 dele in ga prilepijo v delovni zvezek na str. 6. Namesto na liste lahko učenci miselni vzorec izdelajo tudi na plakat. Pomembno je, da je pri predstavitvi delo skupine dobro vidno. Učenci naj odprejo delovne zvezke na str. 5 in rešijo nalogi. Nalogi se nanašata na poplave, saj je to najbolj nepričakovano srečanje z vodo. Učence ponovno spomnimo, da v primeru kakršnekoli nevarnosti pokličemo 112.	Učenci nam povedo svoje prijetne izkušnje. Skupaj ugotovimo, da je voda ves čas prisotna v našem življenju. Vodo pijemo, se v njej kopamo, si umivamo roke, splakujemo z njo stranišče, umivamo posodo, kuhamo ... Voda je tudi v našem telesu. Brez nje bi preživeli le nekaj dni. V njej se zabavamo na morju, v reki, kadi, bazenu ... Z vodo moramo varčevati, ker je za naše preživetje zelo pomembna. Učenci nam povedo, kdaj oni menijo, da je voda nevarna. Po potrebi jih dopolnimo. Učenci izžrebajo besedilo (PRILOGA 3.7), ga v skupini preberejo in pripravijo miselni vzorec v okviru spodaj naštetih tem: ◇ VARNI NA MORJU ◇ VARNI OB REKI ◇ VARNI V BAZENU ◇ VARNI MED POPLAVO Vsaka skupina predstavi svojo temo vsem učencem. Miselne vzorce razstavimo na tabli. Pomembno je, da si med seboj nazorno predstavijo, kaj je nujno za našo varnost v različnih okoljih, kjer je prisotna voda. Pri izdelavi in predstavitvi sodelujejo vsi učenci. Zadnji predstavijo svoje delo učenci, ki so izžrebali besedilo o POPLAVAH. Učenci rešujejo obe nalogi samostojno. Po reševanju nalogi pregledamo in se pogovorimo o rešitvah (PPT 3.10). Učenci povedo, kaj povemo ob klicu na 112 v primeru nesreče ob bazenu, v reki, na morju in v primeru poplave.

<u>ZAKLJUČNI DEL</u> Za konec lahko učencem pokažemo posnetek poplav. Na spodnji povezavi najdemo posnetek poplave v Dravogradu iz leta 2012: https://www.youtube.com/watch?v=GpFbUBB-CUQc&t=197s Lahko poiščemo katerikoli drug posnetek poplave. Naj pa bo posnet v Sloveniji.	Učenci si ogledajo posnetek. Ob njem ozaveštujejo, kakšna je moč vode in zakaj je treba biti v takšnih situacijah dobro pripravljen.
--	---

5. NA RANO LE ČISTE ROKE!

Higiena rok je bila že v daljni preteklosti med prvimi higienskimi zahtevami. O tem pričajo staroindijski zapisi, ki predpisujejo umivanje rok pred jedjo, po jedi, po dotikanju določenih predelov telesa, pri širjenju bolezni, ki se prenašajo z dotikom ... Podobne predpise je bilo mogoče najti tudi pri Babiloncih, Perzijcih, Grkih in Rimljanih.

Tudi danes ni nič drugače. Higiena rok ostaja ključnega pomena. Na svojih dlaneh imamo mikroorganizme, ki se tam ves čas zadržujejo. Ti niso nevarni za okužbe. Večjo težavo predstavljajo mikroorganizmi, ki se le občasno znajdejo na naših dlaneh. Pravimo jim prehodna mikrobna populacija. Ti mikroorganizmi se na naših rokah naselijo ob stiku z drugimi predeli lastnega telesa, drugimi osebami ali okoljem. In ravno ti mikroorganizmi so tisti, ki širijo različna obolenja, ki jim zaradi poti prenosa pravimo kar **bolezni umazanih rok**. S temeljitim umivanjem rok lahko nezaželene obiskovalce z naših rok odplaknemo in s tem preprečimo prenos in razvoj bolezni.

Danes najdemo veliko različnih slikovnih in opisnih navodil, ki nam nazorno kažejo, kako si moramo umivati roke, da potem lahko rečemo, da so čiste. Ob izbruhu različnih epidemij nas po vseh mogočih medijih opozarjajo, naj skrbimo za higieno rok. V vsaki zdravstveni ustanovi visijo plakati z navodili, kako si pravilno in temeljito očistiti roke. Kljub temu pa smo premalo dosledni. Tako odrasli, ki moramo biti otrokom zgled, kot tudi otroci.

Umivanje rok, kot del vsakdanje higiene, je v življenju posameznika prisotno od malih nog. Otroke učimo, da je pomembno, da si umijejo roke po različnih dejavnostih: po igri v učilnici, po igri na igrišču, ko zapuščajo stranišče in seveda pred vsako jedjo in po jedi. Najbrž pa vsi opazimo, da je nekaterim otrokom to »opravilo« zelo težko. Če jih opazujemo, lahko hitro ugotovimo, da kar veliko otroških rok do vode skoraj ne pride. Prstki malo »pobingljajo« pod curkom vode in otrok ima že »čiste roke«.

Da bodo lažje razumeli, zakaj odrasli za čisto vsakdanje opravilo, kot je umivanje rok, pripravimo celo natančna navodila, nam bo prav prišel poskus, ki je opisan v PRILOGI 3.2 (priprava na uro NA RANO LE ČISTE ROKE). Z njim bomo učencem pokazali, kako se mikroorganizmi množijo in kaj moramo narediti, da tisto, kar je s prostim očesom nevidno, lahko vidimo. To jih bo zagotovo motiviralo, da si bodo v prihodnje roke umivali temeljiteje, saj bodo natančno vedeli, zakaj to počnejo.

Higieni rok se bomo posebej posvetili zato, ker želimo, da učenci ozaveštujejo, zakaj je umivanje rok pri nujenju prve pomoči tako zelo pomembno. Prve pomoči se učimo zato, da bomo drugim pomagali, in ne zato, da jim bomo s svojim posredovanjem naredili več škode kot koristi. Ne želimo, da bi se

okužili, ker smo bili neprevidni. Zato se moramo v vsakem trenutku zavedati, da je higiena pri oskrbi nujna! Še bolje je, če pri oskrbi uporabljamo rokavice za enkratno uporabo. Še posebej če pomagamo osebi, ki je ne poznamo. Tako pred različnimi okužbami zaščitimo tudi sebe.

- * Jereb, G. (2009). *Umivanje rok kot osnovni higienski ukrep pri preprečevanju bolezni*. Naša lekarna. <https://www.nasa-lekarna.si/clanki/clanek/umivanje-rok-kot-osnovni-higienski-ukrep-pri-preprecevanju-bolezni/>
- * Royston, A. (2010). *Zakaj si umivam roke?* Pomurska založba.
- * Jeong, S. (2011). *Naše čisto telo: Čiste roke in čisti zobje*. Skrivnost.

Učitelj/učiteljica:		Datum:	
Osnovna šola:		Razred: 3.	Zaporedna številka ure: 6.
UČNA TEMA: NA RANO LE ČISTE ROKE			
VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI: Učenci: * vedo, da si je treba pogosto umivati roke, da ne zbolimo; * spoznajo, kaj so mikroorganizmi (bakterije, virusi); * opazujejo kolonije mikroorganizmov in z analizo rezultatov ugotavljajo, da so mikroorganizmi povsod okrog nas; * med izvajanjem poskusov spoznajo, na kakšen način se mikroorganizmi primejo na kožo; * se naučijo, kako si temeljito umijemo roke; * spoznajo, da je tudi za celjenje ran zelo pomembna čistoča; * vedo, zakaj je nujno, da imamo čiste roke, ko sodelujemo pri oskrbi ran; * vedo, kdaj vse je umivanje rok potrebno; * se naučijo rokovati s svetlobnim mikroskopom; * si z mikroskopom ogledajo nekatere celice, ki jih imamo v telesu.			
METODE DELA: ☐ didaktična igra ☐ igra vlog ☒ pogovor ☐ reševanje nalog/vaje ☐ delo z besedilom ☐ branje ☐ pisanje ☐ delo s slikovnim gradivom ☐ delo z računalnikom ☒ praktično delo (izvajanje poskusov) ☒ drugo: delo z mikroskopom OBLIKE DELA: ☐ delo v parih ☒ skupinsko delo ☒ frontalno delo ☒ individualno delo		PPRIPOMOČKI: * računalnik, LCD-projektor * voda, moka, večja posoda, mikroskop – pridobimo pri učiteljih biologije; celice (telesne celice) – pridobimo jih pri učiteljih biologije; posodice z agarjem z rezultati (6) * knjiga <i>ZAKAJ SI UMIVAM ROKE?</i> * knjiga <i>NAŠE ČISTO TELO: ČISTE ROKE IN ČISTI ZOBJE</i> * priprava na uro <i>NA RANO LE ČISTE ROKE (PRILOGA 3.2)</i> * <i>TEMELJITO UMIVANJE ROK (PPT 3.11)</i> LITERATURA: * Jeong, S. (2011). <i>Naše čisto telo: Čiste roke in čisti zobje</i>. Skrivnost. * Jereb, G. (2009). <i>Umivanje rok kot osnovni higienski ukrep pri preprečevanju bolezni</i>. Naša lekarna. https://www.nasa-lekarna.si/clanki/clanek/umivanje-rok-kot-osnovni-higienski-ukrep-pri-preprecevanju-bolezni/ * Krka, tovarna zdravil, d. d., Novo mesto. (25. 9. 2009). <i>Pravilno umivanje rok</i>. https://www.krka.biz/media/bin/?bin.id=2599	

* Royston, A. (2010). *Zakaj si umivam roke?* Pomurska založba.

DEJAVNOSTI UČITELJA	DEJAVNOSTI UČENCA
<u>UVODNA MOTIVACIJA</u> Učence prosimo, naj nam pojasnijo, zakaj si moramo KAR NAPREJ umivati roke. Zakaj oni menijo, da je to tako. Učence spomnimo, da smo že pred nekaj tedni opravili poskus, ki je do zdaj že obrodil sadove. Danes se bomo posvetili rezultatom in se o njih pogovorili. Učencem povemo, da smo jim pripravili ta poskus zato, da jim bomo pojasnili, zakaj je TEMELJITO umivanje rok tako zelo pomembno. Da pa bodo razumeli rezultate, se moramo prej pogovoriti o posameznih pojmi. <u>OSREDNJI DEL</u> Povemo: »Na naših dlaneh imamo ves čas prisotne majhne mikroorganizme. Ali vemo, kaj so to mikroorganizmi?« Beseda mikro nam pove, da gre za izjemno majhne organizme. Kaj pa je to organizem? To je skupek organov. Npr. naše telo sestavljajo različni organi: srce, pljuča, možgani ... zato je naše telo organizem. Bakterije so mikroorganizmi. Ker so sestavljene iz ene same celice, jim pravimo tudi enocelični organizmi. Teh mikroorganizmov s prostim očesom ne vidimo. Za primerjavo jim lahko povemo, da je naše telo sestavljeno iz 100 bilijonov celic (Povemo jim, da je to veliko več kot milijon in milijarda, da si bodo lažje predstavljali.). Tako jim bo lažje razumeti, kako izjemno majhni so.	Učenci nam povedo, kar vedo o umivanju rok in nam pojasnijo na svoj način, zakaj je roke sploh treba umivati. Ker je minilo že nekaj tednov, naj učenci ponovijo, kaj smo pravzaprav počeli: v želatino (Agar Agar) smo odtisnili svoje prstne odtise. Razdeljeni smo bili v skupine in vsaka skupina si je po natančno določenem navodilu očistila roke oz. si jih ni očistila (PRILOGA 3.2). Učenci odgovorijo na vprašanje. Po potrebi pojasnimo. Učenci odgovorijo na vprašanje. Če imajo kakšno vprašanje, lahko vprašajo. Poskusimo jim odgovoriti.

To pa niso edini mikroorganizmi na naših rokah. Z dotikanjem različnih predmetov, snovi in določenih delov svojega telesa se na naše roke naselijo še eni mikroorganizmi. Ti niso na naših rokah ves čas prisotni in jih s temeljitim umivanjem rok lahko odplaknemo. Ti mikroorganizmi so tisti, ki širijo bolezni in okužbe. Roke si torej umivamo zato, da jih odplaknemo stran in jim preprečimo, da bi se množili. Z našim poskusom smo mi tem mikroorganizmom omogočili razmnoževanje. Učence vprašamo, zakaj menijo, da smo jih želeli razmnožiti? Povemo jim, da so to tako majhni organizmi, da jih lahko vidimo s prostim očesom šele takrat, ko jih je ZELO VELIKO na kupu. Pravimo, da so nastale kolonije (velika skupina skupaj živečih organizmov iste vrste). Mi smo torej s poskusom želeli ustvariti kolonije mikroorganizmov, da si bomo lahko ogledali, kako se v različnih okoljih množijo. Učence vprašamo, kje menijo, da jih bo največ. Da bo ura potekala čim bolj razgibano in pestro, učence razdelimo v 3 skupine in jim pripravimo 3 postaje: Na 1. postaji učencem s poskusom pokažemo, kako se bakterije primejo naših rok in da so roke dovolj čiste šele, ko jih temeljito očistimo s toplo vodo in milom. Učenci na 2. postaji spoznajo nov način, kako si ogledati nekaj tako majhnega, kot je celica. Tako bodo tudi lažje razumeli, zakaj smo v našem poskusku vzgojili kolonije mikroorganizmov: da jih lahko vidimo s prostim očesom. V knjigi <i>ZAKAJ SI UMIVAM ROKE</i> si na str. 12 lahko ogledajo, kakšne so bakterije. Knjiga <i>NAŠE ČISTO TELO: ČISTE ROKE IN ČISTI ZOBJE</i> pa jim bo nazorno prikazala, kje vse najdemo bakterije. Na 3. postaji bodo učenci spoznali, zakaj je pomembno, da si roke temeljito umivamo, in kako se bakterije množijo.	Pustimo učence, da malo razmišljajo. Učenci povedo svoje mnenje, ki ga zabeležimo. Učenci imajo na vsaki postaji zadolžitev: 1. postaja: V posodo damo vodo in moko. Učenci z rokami obe sestavini zmešajo v lepljivo maso. Moka se jim prime na roke kot lepilo. Najprej naj si očistijo roke z vodo, nato pa še z milom in toplo vodo. V katerem primeru so roke bolj čiste? 2. postaja: Učencem pripravimo mikroskop in nekaj celic. Lahko so to celice, ki gradijo naše telo. Učenci naj si jih pod mikroskopom ogledajo. Povemo jim tudi, katere celice si ogledujejo. Med izmenjavo pri ogledu celic skozi mikroskop lahko učenci prelistajo knjigi <i>ZAKAJ SI UMIVAM ROKE</i> in <i>NAŠE ČISTO TELO: ČISTE ROKE IN ČISTI ZOBJE</i>. V knjigi jim označimo, kaj naj si natančneje pogledajo. 3. postaja: Učenci si ogledajo kolonije mikroorganizmov, ki so nastale pri našem poskusu. Razmišljajo, kako so se te bakterije namnožile v razmeroma kratkem
---	---

Na vsaki postaji jih pustimo 5 minut, nato pa naredimo skupno analizo. Usedemo se v krog, na sredino pa položimo rezultate poskusa, da se ob njih skupaj pogovorimo. Na prvi postaji bodo učenci spoznali, da je pomembno, da si roke umivamo tudi z milom, ne le z vodo. Na drugi postaji bodo nekateri prvič v življenju videli, kako je videti ena sama celica našega telesa in kako zelo majhna je. Zanimivo jim bo tudi delo z mikroskopom. Na tretji postaji pa si bodo ogledali rezultate poskusa. Skupaj bomo prišli do ugotovitev: Ali je dovolj, če si roke umijemo z vodo? Ali je dovolj, da si hitro umijemo roke, a dodamo malo mila? Preverimo, če so bile roke, umite z milom, temeljito umite. Med seboj primerjamo posodice in ugotavljamo, kje je največ kolonij. Primerjamo še posodici, kjer so bile roke osušene z brisačo in na zraku. Ugotavljamo, da se bakterije nahajajo povsod, tudi v zraku. <u>ZAKLJUČNI DEL</u> Učence vprašamo, zakaj menijo, da smo celo uro namenili umivanju rok? Povemo jim, da naše telo pred okužbami ščiti koža. Kaj pa se zgodi, če imamo odprto rano? Če imamo odprto rano, imajo bakterije prosto pot v naše telo. Zato je zelo pomembno, da se ran dotikamo le z zelo čistimi rokami oz. še bolje, z rokavicami za enkratno uporabo. Rokavice pred okužbami zaščitijo tako poškodovanca kot tudi nas. Ker rane za celjenje potrebujejo čisto okolje, bomo tako preprečili nevarne okužbe, do katerih lahko pride nehiigiensko ravnanje pri oskrbi poškodb.	času. Samostojno ugotavljajo, kje jih je več in kje manj. Učenci se na postajah zabavajo, učijo, analizirajo, izmenjujejo mnenja. Ko obkrožijo vse tri postaje, se skupaj usedemo v krog in naše ugotovitve strnemo v celoto. Če si roke umijemo samo z vodo, to ni dovolj. Bakterije ostanejo na naših rokah. Če si roke umijemo z milom, a površno, tudi to ni dovolj, saj bakterije na nekaterih delih dlani ostanejo. Potrebno je temeljito čiščenje rok. Bolj kot so roke umazane, hitreje se bakterije množijo in več možnosti je, da zbolimo. Bakterije in virusi so povsod okrog nas. Najdemo jih tudi v zraku. Učenci se bodo najbrž sami spomnili, da smo pri oskrbi vsake poškodbe najprej nakazali umivanje rok. Če učencem pomagamo s podvprašanji, do vseh teh ugotovitev pridejo sami.
---	---

OPOMBA: Učence opozorimo, da je pri nudenju prve pomoči uporaba rokavic nujno potrebna, še posebno v situacijah, ko pomagamo tistim, ki jih ne poznamo. Mi jih za zdaj še ne bomo uporabljali. Če pa se bodo odločili za še globlje in širše učenje prve pomoči, jih bodo rokavice spremljale pri vsaki vaji, ki jim bo služila kot priprava za nudenje pomoči v resnični situaciji. Za konec jim pokažimo, kako si zares temeljito umijemo roke (PPT 3.11). Učence spomnimo na škatle prve pomoči, ki smo jih izdelali v preteklem šolskem letu. Naročim jim, naj jih imajo prihodnjič s seboj.	Učenci ob ogledu slik (PPT 3.11) ponavljajo kretnje čiščenja rok. Učenci si, preden zapustijo učilnico, temeljito umijejo roke.
--	---

6. JOJ, MOJ ZOB JE POŠKODOVAN!

Po vstopu v osnovno šolo veliko časa posvetimo mlečnim in stalnim zobem. Otrokom ni tuje pohajkovanje okrog z luknjami v ustih. Pravzaprav jim to pomeni poseben dogodek, o katerem smo vsi prisotni obveščeni. Mlečni zob, ki je ostal v roki, čuvajo kot zaklad, da ga bodo zvečer lahko pustili zobni miški. To je seveda takrat, ko zob izpade zato, da pusti stalnemu zobu prosto pot. Stalni zobje pa so najbolj dragoceni, ko zasedajo svoj položaj v ustih in nam tam ne povzročajo nikakršnih težav.

Poškodbe zobovja ne zajemajo le poškodbe trdih zobnih tkiv, ampak tudi poškodbe obzobnih tkiv. **Poškodbe trdih zobnih tkiv** zajemajo razpoke sklenine, zlom zobne krone, zlom zobne korenine in kronsko-koreninski zlom. Med **poškodbe obzobnih tkiv** pa spadajo omajanje zoba, premik, izbitje, pa tudi pretres zoba (zob je občutljiv na dotik). To so poškodbe, ki pogosteje doletijo otroke in mladostnike. Vzroki za nastanek so različni: padci, prometne nesreče, nasilna dejanja, nesreče pri športnih dejavnostih ...

Zavedati se moramo sledečega: vsaka neustrezno obravnavana poškodba zobovja lahko pusti posledice. Zato moramo pri poškodbi zoba ostati mirni in zbrani ter ustrezno ukrepati. Če se zob maje oz. je kakorkoli drugače poškodovan, mora poškodovanec k zobozdravniku v 24 urah. Če pa je zob odlomljen ali izbit, pa mora poiskati strokovno pomoč TAKOJ!

Učencem bomo podrobneje predstavili nudenje prve pomoči v primeru izbitega in odlomljenega zoba.

O **izbitem zobu** govorimo, kadar je cel zob nasilno izruvan iz svojega ležišča. Izbitega mlečnega zoba se ne vsadi nazaj v njegovo ležišče, vseeno pa mora poškodovanec k zobozdravniku. Krvavitev v ustni votlini po potrebi zaustavimo s pritiskom preko gaze na krvaveče mesto. Kadar gre za izbiti stalni zob, pa ga je treba čim prej vsaditi nazaj v njegovo ležišče. Tudi v tem primeru najprej zaustavimo krvavitev, nato pa poiščemo zob. Če je umazan, ga rahlo in zelo nežno speremo pod tekočo vodo. Pri tem se zobne korenine ne dotikamo, je ne brišemo, ne razkužujemo ali strgamo. Če ni umazan, ta korak izpustimo. Zob položimo v mleko, pitno vodo ali ga zavijemo skupaj s poškodovančevo slino v folijo za živila in takoj poiščemo ustrezno strokovno pomoč.

Uspešnost ponovne vsaditve zoba je odvisna od časa med **izbitjem in vsaditvijo** (idealno je, če poškodovanec dobi ustrezno strokovno oskrbo v 30 minutah) ter od **shranitve zoba v času med izbitjem in vsaditvijo** (v mleku celice pozobnice preživijo; če pa je korenina osušena, celice odmrejo v eni uri).

Kadar govorimo o oskrbi **odlomljenega zoba**, je prav tako nujen takojšnji obisk pri zobozdravniku. Prva pomoč v takšnem primeru je, da odlomljeni del zoba poiščemo, **ga oskrbimo enako kot izbiti zob** in poškodovanca takoj napotimo k zobozdravniku.

- * Ahčan, U. (ur.). (2007). *Prva pomoč: priročnik s praktičnimi primeri* (1. izd., 1. ponatis). Rdeči križ Slovenije.
- * Pogačar, E., Sotler, R. in Malić, Ž. (ur.). (2021). *Osnove prve pomoči: priročnik za usposabljanje kandidatov za voznike motornih vozil* (2. izd.). Rdeči križ Slovenije.
- * Radunz, I. (2009). *Majavi zobki. Vse o tvojih mlečnih zobeh*. Učila International.
- * Kosem, R. (2005). *Poškodbe zob in obzobnih tkiv ne počivajo*. Vita. https://www.revija-vita.com/vita/46/Po%C5%A1kodbe_zob_in_obzobnih_tkiv_ne_po%C4%8Divajo

Učitelj/učiteljica:		Datum:	
Osnovna šola:		Razred: 3.	Zaporedna številka ure: 7.
UČNA TEMA: JOJ, MOJ ZOB JE POŠKODOVAN!			
VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI: Učenci: * razmišljajo, kaj so to mlečni in kaj so to stalni zobje; * razmišljajo o tem, zakaj je vsak naš zob tako pomemben; * razmišljajo, kako oskrbimo odlomljen in kako izbiti zob; * se zavedajo, da je tudi poškodbo mlečnega zoba treba vzeti resno in obiskati zobozdravnika; * spoznajo, kje se smemo izbitega zoba dotikati, kje pa ne in zakaj ne; * spoznajo enega od načinov zaustavljanja krvavitve, in sicer pritisk na rano; * spoznajo, kako oskrbimo izbiti zob; * se preizkusijo v oskrbi poškodovanega zoba; * razvijajo spretnosti komunikacije in sposobnosti govornega nastopanja; * sodelujejo v skupini in krepijo medsebojno sodelovanje.			
METODE DELA: ☐ didaktična igra ☒ igra vlog ☒ pogovor ☒ reševanje nalog/vaje ☐ delo z besedilom ☐ branje ☐ pisanje ☐ delo s slikovnim gradivom ☐ delo z računalnikom ☒ praktično delo ☒ drugo: poslušanje OBLIKE DELA: ☐ delo v parih		PPRIPOMOČKI: * računalnik, LCD-projektor * škatla prve pomoči (PPT ŠKATLA PRVE POMOČI – 2. RAZRED) * ZOBKOVA ZGODBA (PPT 3.12) * NAŠI ZOBBE (PPT 3.13) * POŠKODBA ZOB – rešitve s str. 7–10 (PPT 3.14) * delovni zvezek MOJ PRIROČNIK PRVE POMOČI (2. del), vaje na str. 7–10 (PRILOGA 3.3) LITERATURA: * Ahčan, U. (ur.). (2007). <i>Prva pomoč: priročnik s praktičnimi primeri</i> (1. izd., 1. ponatis). Rdeči križ Slovenije. * Pogačar, E., Sotler, R. in Malić, Ž. (ur.). (2021). <i>Osnove prve pomoči: priročnik za usposabljanje kandidatov za voznike motornih vozil</i> (2. izd.). Rdeči križ Slovenije.	

☒ skupinsko delo ☒ frontalno delo ☐ individualno delo	* Radunz, I. (2009). <i>Majavi zobki. Vse o tvojih mlečnih zobeh</i>. Učila International. * Kosem, R. (2005). <i>Poškodbe zob in obzobnih tkiv ne počivajo</i>. Vita. https://www.revija-vita.com/vita/46/Po%C5%A1kodbe_zob_in_obzobnih_tkiv_ne_po%C4%8Divajo * ZZZS. (2010). <i>Anatomija (zgradba) zoba</i>. http://www.zzzs.si/moji_zobje/spoznajzobe-anatomija.html * Summit Dental Health (22. 5. 2018). <i>The Different Types of Teeth</i>. https://summitdentalhealth.net/the-different-types-of-teeth/ * Cotner, P. (b. d.). <i>Baby Teeth (deciduous teeth)</i>. Animated-Teeth.com. https://www.animated-teeth.com/baby-teeth/a-deciduous-baby-teeth.htm#-types.numbers
---	---

DEJAVNOSTI UČITELJA	DEJAVNOSTI UČENCA
<u>UVODNA MOTIVACIJA</u> Učencem preberemo ZOBKOVO ZGODBO (PPT 3.12). <u>OSREDNJI DEL</u> Učence vprašamo, ali so že kdaj utrpeli poškodbo zoba in kako so v takšni situaciji ukrepali oni oz. njihovi starši? Učencem pokažemo sliko, na kateri je prikazana zgradba zoba. Zgradbo zoba si pogledamo in učence vprašamo, kaj pomeni, da je zob odlomljen, in kaj pomeni, da je izbit (PPT 3.13). O odlomljenem zobu govorimo, ko se odlomi en del zoba. Lahko pa gre za izbiti zob. To pa je takrat, ko je v celoti izruvan iz svojega ležišča (PPT 3.13). Otroke vprašamo, kaj se je zgodilo Zobku. Je bil izbit ali odlomljen? Učence povabimo, naj odprejo delovne zvezke na str. 7. Skupaj rešimo naloge. Pustimo učencem, da so pri reševanju čim bolj samostojni (PPT 3.14).	Učenci se sprostijo ob poslušanju Zobkove zgodbe. Učenci povedo svoje izkušnje. Učenci odgovorijo na vprašanje, če znajo. Po potrebi pojasnimo. Zobko je bil izbit. Učenci že veliko vedo o nujenju prve pomoči. Pri zaporedju postopkov si pomagajo s slikami. Čim več naj rešijo samostojno. Po potrebi pojasnimo.

7. POZOR, STRUPENO!

Otroci so v svoji radovednosti lahko žrtve zastrupitev. Običajno gre za posledice igre ali raziskovanja okolja, v katerem živijo. Najpogosteje gre za zastrupitve z detergenti ali sredstvi za osebno nego, zdravili, alkoholom ali rastlinami.

Preventivno je smiselno, da imamo doma čistila in druge otrokom nevarne snovi shranjene na mestu, ki je za otroke nedosegljivo. Če pa že pride do zastrupitve, je pomembno, da jo čim prej prepoznamo in ustrezno ukrepamo. Zastrupitev je lahko očitna, lahko pa tudi ne, zato se velja držati pravila, da pomislimo na zastrupitev vedno, ko si ne znamo pojasniti bolnikovega stanja.

Zastrupitve z različnimi snovmi zahtevajo različno obliko nujenja prve pomoči. Mi se bomo osredotočili na zastrupitve z detergenti za ročno in strojno pranje ter na zastrupitve z jedkimi snovmi. Otroke lahko spomnimo tudi na tablete, o katerih smo govorili v 2. razredu. Naj sami povedo, kaj so se o tabletah naučili v preteklem šolskem letu in kako ravnamo, če jih najdemo doma.

Zaužitje **detergenta za ročno pranje** povzroča blago draženje prebavil. Lahko se močno peni. Znaki zastrupitve so: slabost, bruhanje, penjenje in driska. Prvo pomoč nudimo zastrupljencu tako, da najprej pokličemo pomoč, nato pa odstranimo strup po naslednjih korakih: očistimo ustno votlino (roko ovijemo v gazo in s kazalcem iz ust postrgamo ostanke detergenta) in mu damo jesti kruh, saj s tem zmanjšamo penjenje. Embalažo in vzorec detergenta shranimo.

Pri zaužitju **detergenta za strojno pranje** je nujenja prve pomoči zelo podobno. Ti detergenti se običajno manj penijo, zato zastrupljencu namesto kruha damo piti vodo po požirkih. Vsi ostali koraki si sledijo v istem vrstnem redu.

Med **jedke snovi** spadajo kisline, baze in jedke soli. Ob dotiku lahko povzročijo hude opekline kože in sluznice ali celo okvare notranjih organov. Zaužitje jedke snovi prepoznamo po teh znakih: bolečina v ustih, žrelu, za prsnico in v trebuhu, pordela in poškodovana sluznica ustne votline, slinjenje, težko požiranje, bruhanje krvavkaste vsebine, hripavost in dušenje. V okviru nujenja prve pomoči si najprej nadenemo rokavice, saj moramo v prvi vrsti poskrbeti za svojo varnost. S prstom, ovitim v gazo, očistimo ustno votlino (dobro očistimo sluznico pod jezikom in okoli obeh dlesni). Pomembno je, da zastrupljenec z nami sodeluje, saj nas v nasprotnem primeru lahko ugrizne. Zastrupljencu lahko damo tudi grgrati vodo, ki jo nato izpljune. Za razredčevanje strupa pa mu damo piti 1 do 2 dl navadne vode, ki naj jo spiže po požirkih. **Zastrupljenec, ki je zaužil jedko snov, ne sme bruhati!** Če bruha, škodljiva snov po že prizadetih delih prebavil potuje dvakrat, kar je za prizadeta mesta zelo nevarno. V primeru bruhanja naj s pitjem vode takoj preneha. Pokličemo zdravnika in povemo vse potrebno. Shranimo vzorec jedke snovi in embalažo ter poškodovanca odpeljemo v bolnišnico.

- * Ahčan, U. (ur.). (2007). *Prva pomoč: priročnik s praktičnimi primeri* (1. izd., 1. ponatis). Rdeči križ Slovenije.
- * Logar, P. (23. 10. 2018). *Zastrupitve s čistili pri otroku*. Ringaraja.net. https://www.ringaraja.net/clanek/zastrupitve-s-cistili-pri-otroku_4101.html

Učitelj/učiteljica:		Datum:	
Osnovna šola:	Razred: 3.	Zaporedna številka ure: 8.	
UČNA TEMA: POZOR, STRUPENO!			
VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI:			
Učenci:			
* se seznanijo z oznakami za nevarne snovi, ki se nahajajo na različnih embalažah; * vedo, da se s tabletami ne smemo igrati in jih vselej pustimo tam, kjer so; * spoznajo, kaj je to jedka snov; * spoznajo, kaj je to dražilna snov; * spoznajo, kako nas poškoduje jedka/dražilna snov; * se zavedajo, da je pomembno, da se vedno prej prepričamo, kaj pijemo ali jemo; * razmišljajo, kaj naredimo, če nehote popijemo detergent za posodo; * razmišljajo, kaj naredimo, če nehote popijemo detergent za strojno pranje; * razmišljajo, kaj naredimo, če nehote popijemo jedko snov; * razmišljajo, kako ukrepamo, če nehote pojemo tablete; * se učijo nuditi prvo pomoč zastrupljeni osebi.			
METODE DELA:		PPRIPOMOČKI:	
☐ didaktična igra ☐ igra vlog ☒ pogovor ☒ reševanje nalog/vaje ☐ delo z besedilom ☒ branje ☒ pisanje ☐ delo s slikovnim gradivom ☐ delo z računalnikom ☒ praktično delo		* računalnik, LCD-projektor * embalaže različnih detergentov, razpršil in drugih snovi * škatla prve pomoči (PPT ŠKATLA PRVE POMOČI – 3. RAZRED) * NEVARNE SNOVI – PIKTOGRAMI (PPT 3.15) * DETERGENT IN JEDKA SNOV (PPT 3.16) * POZOR, STRUPENO! – rešitve s str. 11–15 (PPT 3.17) * delovni zvezek MOJ PRIROČNIK PRVE POMOČI (2. del), vaje na str. 11–15 (PRILOGA 3.3)	
OBLIKE DELA:		LITERATURA:	
☐ delo v parih ☒ skupinsko delo ☒ frontalno delo ☒ individualno delo		* Ahčan, U. (ur.). (2007). <i>Prva pomoč: priročnik s praktičnimi primeri</i> (1. izd., 1. ponatis). Rdeči križ Slovenije. * Logar, P. (23. 10. 2018). <i>Zastrupitve s čistili pri otroku</i>. Ringaraja.net. https://www.ringaraja.net/clanek/zastrupitve-s-cistili-pri-otroku_4101.html * Zapiski s predavanj in vaj (Tečaj za bolničarja, 2011). * ECHA. (b. d.). <i>Nevarnost: kemikalije! Razlaga piktogramov za nevarnost</i>. https://echa.europa.eu/documents/10162/2621167/eu-osh_chemical_hazard_pictograms_leaflet_sl.pdf/727fa2b6-4ebe-42a6-94ce-d376c4470b21	

DEJAVNOSTI UČITELJA	DEJAVNOSTI UČENCA
<u>UVODNA MOTIVACIJA</u> Med čistili poiščimo embalažo različnih detergentov in jih prinesimo v šolo (na njih naj bodo čim bolj različni simboli za nevarne snovi). Učence	Učenci si embalažo različnih detergentov dobro ogledajo. Če sami ne opazijo pomembnih simbolov

povabimo, naj si jih dobro ogledajo in povedo svoje ugotovitve. Zanima nas, kateri podatek na embalaži je pomemben. Vprašamo jih, ali poznajo pomen katerega od teh slikovnih znamenj. <u>OSREDNJI DEL</u> Učencem predstavimo piktograme, ki simbolizirajo nevarne snovi (PPT 3.15). Preverimo, katere piktograme najdemo na embalaži in kaj pomenijo. Učencem nato povemo, da se bomo danes naučili, kako pomagati nekomu, ki se je zastrupil. Vprašamo jih, ali smo prejšnje šolsko leto že omenili, s čim se lahko zastrupimo? Kako ukrepamo, če tablete najdemo doma? Ob koncu ure bomo znali pomagati zastrupljen- cu, ki je popil detergent, in zastrupljen- cu, ki je popil jedko snov. Najprej pa je smiselno, da iz- vemo, za kakšne snovi gre (PPT 3.16). <u>Kaj je to detergent za ročno pranje?</u> <u>Kaj je to detergent za strojno pranje?</u> <u>Katera snov je jedka?</u> To je snov, ki lahko poškoduje ali uniči živo tkivo (npr. kožo) in materiale (blago, plastiko), s katerimi pride v stik. Lahko povzroči tudi opekline na koži. <u>Kaj je dražilna snov?</u> Dražilna snov je snov, ki povzroča draženje kože, oči, dihal, lahko tudi hude poškodbe oči. Veliko otrok se zastrupi prav s čistili, ker jih za- menjajo za kaj drugega. Čistila pa so lahko dra- žilna ali jedka.	za nevarne snovi, jim pomagajmo s kakšnim podvprašanjem, npr. »Ali opazite kakšna slikovna znamenja na embalaži?« Učenci nam slikovna znamenja pokažejo. Učenci bodo zagotovo prepoznali piktogram OKOLJU NEVARNO. Učenci si piktograme ogledajo. Učenci piktograme poiščejo na embalaži, mi pa jim preberemo, kaj pomenijo. S tabletami. Se jih ne dotikamo. Pustimo jih tam, kjer so. Je čistilo, ki ga doma uporabljamo za čiščenje posode. Je čistilo, ki ga uporabljamo za čiščenje oblačil in posode v pralnem ali pomivalnem stroju. Detergent za ročno in strojno pranje bodo najbrž prepoznali učenci sami.
--	--

Učence usmerimo, naj odprejo delovne zvezke na str. 11. Ob reševanju nalog skupaj ugotovimo, kako prepoznamo zastrupitve in kako si sledijo koraki pri nujenju prve pomoči (PPT 3.17). Učencem demonstriramo oskrbo zastrupljenca, ki je popil jedko snov. ◇ Preverimo VARNOST. Paziti moramo, da smo v primeru razlite jedke snovi zaščiteni (rokavice, obutev). ◇ Živijo, jaz sem _____. Ti/Vam lahko pomagam? ◇ Kako ti/vam je ime? ◇ Kaj se je zgodilo? ◇ Ali te/vas kaj boli? Kje te/vas boli? Kako se počutiš/počutite? ◇ Nadenemo si rokavice. ◇ V gazo ovijemo kazalec in sredinec ter nakažemo, da čistimo ustno votlino. ◇ Izvoli/izvolite vodo. PIJEŠ/PIJETE LAHKO LE ZELO POČASI, PO POŽIRKIH. ◇ Kličemo 112 in povemo, kaj se je zgodilo, ali pokličemo zdravnika in poskrbimo za prevoz v bolnišnico. ◇ S seboj odnesemo tudi embalažo in vzorec jedke snovi (v plastenki). Demonstriramo tudi drugi primer, in sicer, oskrbo zastrupljenca v primeru zastrupitve z npr. ročnim detergentom: ◇ Preverimo VARNOST. ◇ Živijo, jaz sem _____. Ti/Vam lahko pomagam? ◇ Kako ti/vam je ime? ◇ Kaj se je zgodilo? ◇ Ali te/vas kaj boli? Kje te/vas boli? Kako se počutiš/počutite? ◇ Pokličemo zdravnika v dežurno ambulantno in povemo, kaj se je zgodilo. Prosimo ga za napotke. ◇ Nadenemo si rokavice. ◇ V gazo ovijemo kazalec in sredinec ter nakažemo, da čistimo ustno votlino. ◇ Izvoli/Izvolite malo kruha. To bo ustavilo penjenje. ◇ Če je bil tak dogovor z zdravnikom, poskrbimo za prevoz zastrupljenca v dežurno ambulantno. S seboj nesemo tudi embalažo in vzorec detergenta.	Učenci naloge rešujejo čim bolj samostojno. Pri tem so jim v pomoč slike. Učenci spremljajo demonstracijo.
---	--

<u>ZAKLJUČNI DEL</u> Če čas dopušča, naj se učenci razdelijo v skupine po 3 in skušajo oskrbeti vsaj en primer zastrupitve. Če nam zmanjkuje časa, pa skupaj še enkrat ponovimo po korakih, kako oskrbimo zastrupitev z detergentom za ročno pranje, zastrupitev z detergentom za strojno pranje in zastrupitev z jedko snovjo. V naslednji uri bomo znanje o oskrbi poškodb usvojili tudi praktično. Učenci naj imajo s seboj delovni zvezek, ki so ga izdelali v 2. razredu (kdor ga ima). OPOMBA: Učenci imajo svoje škatle za prvo pomoč. V njih so steklenička z vodo, blazinica za hlajenje (imitacija), čista krpica, aluplast, povoj, gaza, rokavice (ŠKATLA PRVE POMOČI – 3. RAZRED).	Učenci se razdelijo v skupine po 3 in skušajo eno od zastrupitev čim bolj oskrbeti po vseh korakih oz. sodelujejo pri pripravi na praktično delo in pri ponavljanju postopkov, ki so potrebni pri nudenju prve pomoči zastrupljencu.
--	---

8. UTRJUJEMO SVOJE ZNANJE

Postopki oskrbovanja poškodb in obolenj bodo počasi postajali sestavljeni iz vedno več korakov, zato je dobro, da po obravnavi oskrbe dveh poškodb oz. obolenj poskrbimo za čim več praktičnega dela. Učenci bodo tako korake pri oskrbi najlažje usvojili in si zapomnili, kako si sledijo. Tokrat bomo pozornost posvetili oskrbi poškodbe zob in oskrbi zastrupljenca. Če imamo možnost, vključimo tudi katero od poškodb oz. obolenj iz 2. razreda. Tako si bodo učenci, ki so že preteklo leto obiskovali prvo pomoč, znanje osvežili, novi učenci pa se bodo pri tem nekaj novega naučili.

Učitelj/učiteljica:	Datum:	
Osnovna šola:	Razred: 3.	Zaporedna številka ure: 9.
UČNA TEMA: UTRJUJEMO SVOJE ZNANJE		
VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI: Učenci: * ponovijo, kako oskrbimo odlomljeni in izbiti zob; * ponovijo po korakih, kako nudimo prvo pomoč zastrupljencu, ki se je zastrupil z jedko snovjo; * ponovijo po korakih, kako nudimo prvo pomoč zastrupljencu, ki se je zastrupil z detergentom; * vadijo oskrbo odlomljenega zoba; * vadijo oskrbo izbitega zoba; * vadijo oskrbo zastrupitve z jedko snovjo; * vadijo oskrbo zastrupitve z detergentom za ročno/strojno pranje; * vadijo oskrbo poškodb glave (buška, krvavitev iz nosu, pretres možganov); * se učijo sodelovanja v skupini in zaupanja drug drugemu; * razvijajo spretnosti komunikacije in sposobnosti govornega nastopanja; * skrbijo za urejenost svoje škatle in pripravljenost za ponovno uporabo.		

METODE DELA: ☐ didaktična igra ☒ igra vlog ☒ pogovor ☐ reševanje nalog/vaje ☐ delo z besedilom ☐ branje ☐ pisanje ☐ delo s slikovnim gradivom ☐ delo z računalnikom ☒ praktično delo OBLIKE DELA: ☐ delo v parih ☒ skupinsko delo ☒ frontalno delo ☐ individualno delo	PPRIPOMOČKI: * škatla prve pomoči (PPT ŠKATLA PRVE POMOČI – 3. RAZRED) * embalaža različnih detergentov in jedkih snovi * PRIMERI ZA UTRJEVANJE (PRILOGA 3.9) * PRIMER IMITACIJE IZBITIH IN ODLOMLJENIH ZOB (PRILOGA 3.10) * po potrebi tudi KOLIKO ZNAM (PRILOGA 2.18) * delovni zvezek MOJ PRIROČNIK PRVE POMOČI (1. del) * delovni zvezek MOJ PRIROČNIK PRVE POMOČI (2. del), str. 7–15 (PRILOGA 3.3) LITERATURA: * Ahčan, U. (ur.). (2007). <i>Prva pomoč: priročnik s praktičnimi primeri</i> (1. izd., 1. ponatis). Rdeči križ Slovenije. * Zapiski s predavanj in vaj (Tečaj za bolničarja, 2011).
---	--

DEJAVNOSTI UČITELJA	DEJAVNOSTI UČENCA
<u>UVODNA MOTIVACIJA</u> Z učenci še enkrat pregledamo in ponovimo vse, kar vemo o oskrbi odlomljenega in izbitega zoba ter o prvi pomoči zastrupljencu, ki je zaužil detergent za ročno/strojno pranje oz. jedko snov. Učenci naj se razdelijo v skupine po 3, mi pa pripravimo postaje in vnaprej določimo, na kateri postaji bo posamezna poškodba/obolenje. Učence povabimo, naj si izberejo postajo. Ko imamo skupine na postajah, v izbranem vrstnem redu skupinam razdelimo naloge (PRILOGA 3.9). Če imamo otrok več, lahko za ponovitev uporabimo še primere poškodb/obolenj iz 2. razreda, ki jih večina učencev že zna oskrbeti (PRILOGA 2.18). <u>Dobro je, da na določene postaje dodamo tudi embalažo detergenta oz. jedke snovi ali imitacijo odlomljenega oz. izbitega zoba. Zobe lahko izdelamo iz kartona, papirja, lesa ali kakšne druge snovi (PRILOGA 3.10).</u> Tako bomo učence privajali na to, da včasih predmeti iz okolice veliko povedo.	Učenci odprejo delovne zvezke na str. 7 in spremljajo korake za vsako od poškodb/obolenj. Če vedo, naj nam oni povedo, kako si postopki sledijo, mi pa jih po potrebi le dopolnimo oz. popravimo. Učencem damo 5 minut, da si ob delovnih zvezkih in posvetu v skupini osvežijo znanje za oskrbo dodeljene poškodbe/obolenja. Z nasveti pomagamo skupinam, da bo poškodovana ali zastrupljena oseba res ustrezno oskrbljena.

OSREDNJI DEL

Učence povabimo k vsaki postaji, kjer spremljajo demonstracijo nujenja prve pomoči. Izbiti in odlomljeni zob učenci zelo hitro oskrbijo. Da bi preprečili dolgočasenje učencev na teh dveh postajah, dodamo še oskrbo ene od poškodb glave. K izbitemu zobu lahko damo oskrbo buške, k odlomljenemu zobu pa oskrbo krvavitve iz nosu.

Ko končamo demonstriranje, učence pozovemo, naj se s postaje, na kateri so oskrbo poškodbe/obolenja ponazorili sošolcem, pomaknejo na naslednjo postajo. Dobro je, da so postaje oštevilčene. Tako pri prehajanju s postaje na postajo nimamo težav.

Učitelji spremljamo delo učencev po postajah. Posebej bodimo pozorni na oskrbo v primeru zastrupitev. Opozarjajmo učence na nepravilnosti in jih sproti popravljajmo.

Če kje opazimo težave, lahko prihodnjič pri praktičnem delu ponovno sami demonstriramo oskrbo in damo delu na tej postaji prednost. Tako se prepričamo, da učenci obravnavane primere res znajo oskrbeti.

ZAKLJUČNI DEL

Učence vprašamo, pri katerem primeru menijo, da bi potrebovali še vaje. Glede na njihovo in našo analizo lahko pripravimo dodatno uro tako, da učenci delajo po postajah, mi pa se zadržujemo pri tisti postaji, pri kateri poteka oskrba »težavnega« primera. Lahko pa skupaj ponovimo celotno oskrbo, sami ponovno demonstriramo, nato pa vse skupine izvajajo isti primer. Možnosti imamo več.

Učence opozorimo na urejenost škatle za prvo pomoč.

OPOMBA: Učenci imajo svoje škatle za prvo pomoč. V njih so steklenička z vodo, blazinica za hlajenje (imitacija), čista krpica, aluplast, povoj, gaza, rokavice (ŠKATLA PRVE POMOČI – 3. RAZRED).

Učenci po posameznih postajah pokažejo oskrbo posamezne poškodbe/obolenja, kar uporabimo kot demonstracijo dela po postajah. Učence pri delu popravimo in opozorimo na nepravilnosti, saj mora biti demonstracija dobro in pravilno izvedena.

Učenci samostojno vadijo in obkrožijo vse postaje. Menjava poteka na 3–4 minute.

Učenci naj povedo, pri kateri postaji menijo, da bi potrebovali še več praktičnega dela, oz. oskrba katerega primera jim je povzročala največ težav.

Učenci uredijo svoje škatle za prvo pomoč.

9. IMOBILIZACIJA IN ZVIN GLEŽNJA

Poškodba sklepov je ena najpogostejših poškodb. Če otroci še niso utrpeli nobene poškodbe sklepa, pa prav gotovo poznajo koga, ki se je s to nevšečnostjo že srečal. Sklepi so gibljiva zveza med kostmi v našem telesu. Poleg mišic in nadzora živčnega sistema so ravno sklepi tisti, ki nam omogočajo premikanje. Sestavni del sklepov so tudi vezi, ki povezujejo eno kost z drugo, sklep obdajajo in mu nudijo oporo. Skrbijo, da se kosti pri premikanju gibljejo le toliko, kolikor jim je po naravi dovoljeno in omogočeno.

Eden od sklepov je tudi gleženj, ki mu pravimo skočni sklep. Kadar nerodno stopimo, pademo oz. doskočimo, skočni sklep (gleženj) prisilimo, da se premakne v zanj neobičajen položaj. Takrat pride do poškodbe, ki je lahko opredeljena kot zvin ali izpah. Zvin bomo razlikovali od izpaha po tem, da se bo sklep vrnil v prvotni položaj, medtem ko pri izpahu sklep ostane v »novem«, nenormalnem položaju. Pri lažjem zvinu gležnja pride le do natega vezi, ki sklep obdajajo, pri resnejši obliki zvina pa se vezi lahko delno ali popolnoma pretrgajo. Znaki, ki kažejo na zvin gležnja, so: bolečina, oteklina in modrice. Mesto poškodbe je običajno toplejše od okolice.

Pri oskrbi zvina gležnja razvežemo vezalke in obutev razrahljamo. Poškodovani sklep povijemo z elastičnim povojem in pazimo, da ne stisnemo preveč. Poškodovani ud malo podložimo in hladimo s hladnim obkladkom. Tako bomo preprečili otekanje in zmanjšali bolečino. Po potrebi tudi imobiliziramo. Da si bomo postopke oskrbe zvina lažje zapomnili, si v spomin lahko vtisnemo kratico PLOD (P-očitek oz. imobilizacija, L-ed oz. hlajenje, O-bveza, D-vig nad raven srca).

- * Ahčan, U. (ur.). (2007). *Prva pomoč: priročnik s praktičnimi primeri* (1. izd., 1. ponatis). Rdeči križ Slovenije.

Učitelj/učiteljica:		Datum:	
Osnovna šola:		Razred: 3.	Zaporedna številka ure: 10.
UČNA TEMA: IMOBILIZACIJA IN ZVIN GLEŽNJA			
VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI: Učenci: * se seznani s pojmom imobilizacija; * spoznajo, zakaj sploh imobiliziramo poškodovani ud; * na sliki prepoznajo zvin gležnja; * spoznajo, kako imobiliziramo zvin gležnja; * se učijo zvin gležnja oskrbeti in imobilizirati; * se učijo sodelovanja v skupini in zaupanja drug drugemu; * krepijo medsebojno sodelovanje in komunikacijo; * poskrbijo za urejenost svoje škatle in pripravljenost za ponovno uporabo.			
METODE DELA: ☐ didaktična igra ☒ igra vlog ☒ pogovor ☒ reševanje nalog/vaje ☐ delo z besedilom ☒ branje ☒ pisanje ☒ delo s slikovnim gradivom		PPRIPOMOČKI: * računalnik, LCD-projektor * škatla prve pomoči (PPT ŠKATLA PRVE POMOČI – 3. RAZRED) * imitacija odeje * rute (če jih imamo dovolj, jih lahko razdelimo učencem, da jih pospravijo v škatle) * TELOVADBA SKLEPOV (PRILOGA 3.11) * IMOBILIZACIJA KOLENA (PRILOGA 3.12)	

☐ delo z računalnikom ☒ praktično delo OBLIKE DELA: ☐ delo v parih ☒ skupinsko delo ☒ frontalno delo ☒ individualno delo	* ZVIN GLEŽNJA – rešitve s str. 16–18 (PPT 3.18) * delovni zvezek MOJ PRIROČNIK PRVE POMOČI (2. del), str. 16–18 (PRILOGA 3.3) LITERATURA: * Ahčan, U. (ur.). (2007). <i>Prva pomoč: priročnik s praktičnimi primeri</i> (1. izd., 1. ponatis). Rdeči križ Slovenije. * Zapiski s predavanj in vaj (Tečaj za bolničarja, 2011).
---	--

DEJAVNOSTI UČITELJA	DEJAVNOSTI UČENCA
<u>UVODNA MOTIVACIJA</u> Učence povabimo k telovadbi in vaje sproti demonstriramo (PRILOGA 3.11). <u>OSREDNJI DEL</u> Učencem povemo, da smo razgibali kar nekaj sklepov v svojem telesu. Sklepi so namreč zveza med našimi kostmi. Ali lahko v vseh sklepih izvajamo enake gibe? Pojasnimo, da je to zato, ker so sklepi med seboj različni. Skupaj z mišicami in vezmi, ki prav tako povezujejo kosti med seboj, nam sklepi omogočajo gibanje. Vezi skrbijo za to, da so naši gibi omejeni. Omejeni so toliko, kolikor je to za nas sprejemljivo in udobno. Danes se bomo malo več pogovarjali o natančno določenem sklepu, in sicer gležnju. Učence pozovemo, naj vsi malo zaokrožijo s stopali in povedo, ali čutijo, da je gibanje v gležnju omejeno. Včasih se zgodi, da narobe stopimo, skočimo ali pademo. Takrat prisilimo ta svoj sklep, da se premakne še bolj, v njemu nenaraven položaj (otrokom pokažemo ta položaj tako, da se z eno nogo naslonimo na zunanji rob stopala). In ker se običajno še z vso svojo težo upremo ravno na to nogo in ravno v tem položaju, je tista vez, ki obdaja sklep in povezuje kost s kostjo, prešibka, da bi ta gib preprečila. Tako pride do poškodbe, o kateri se bomo danes pogovarjali, in to je ZVIN GLEŽNJA. Vezi, ki sklep obdajajo, se nategnejo, lahko pa se tudi delno ali v celoti pretrgajo.	Učenci telovadijo skupaj z nami. Učenci naj poskusijo in bodo sami ugotovili, da npr. v komolcu ne moremo tako zaokrožiti z roko kot lahko v zapestju. Učenci povedo svoja opažanja.

Učence vprašamo, ali so že kdaj imeli poškodovano roko, nogo ... in so dobili tudi opornico ali ruto pestovalnico. Čemu služi ruta pestovalnica oz. opornica? Nato jih vprašamo, ali kdo ve, kaj pomeni IMOBILIZACIJA. Beseda je zelo težka, zato jim jo napišemo tudi na tablo. Povabimo 2 učenca. Prvemu ne imobiliziramo nič, drugemu pa imobiliziramo npr. levo koleno (PRILOGA 3.12). Naj bosta v istem ležečem položaju. Nato vprašamo prvega učenca: »Ali lahko pokrčiš levo koleno?« Nato vprašamo isto vprašanje še drugega učenca. Učencem povemo, da smo drugemu učencu naredili imobilizacijo kolena. Še enkrat jih vprašamo, če morda zdaj vedo, kaj bi to pomenilo. Pojasnimo. Če je nekaj mobilno, pomeni, da se premika in je gibljivo. Zato se vozimo z avtoMOBILOM. Imobilno pa je tisto, kar je nepremakljivo oz. negibljivo. Poskrbeli smo za negibljivost kolena. Imobilizacijo izvajamo na poškodovanih udih. Doseči želimo, da se poškodovani ud ne premika. Zakaj pa nočemo, da bi se premikal? Pojasnimo. Ko smo bolni, potrebujemo mir in počitek. Kadar je poškodovan eden od naših udov, prav tako potrebuje mirovanje in počitek. Z imobilizacijo zmanjšamo bolečine, preprečimo dodatne poškodbe in omogočimo mirovanje poškodovanega dela telesa. Kateri del telesa pa se bomo mi naučili danes imobilizirati? Zaradi katere poškodbe? Povzamemo: Danes se bomo naučili, kako zvin gležnja prepoznati, kako ga oskrbeti in kako ga imobilizirati.	Učenci z nami delijo svoje izkušnje. Če kdo ve, pove odgovor. Učenec pokrči levo koleno. Učenec pove, da ne more pokrčiti levega kolena. Pustimo učencem nekaj časa za razmislek. Zagotovo bodo sami ugotovili, da smo mu preprečili gibanje kolena. Učenci povedo svoje mnenje. Gleženj. Zaradi zvina.
---	---

Učence povabimo, naj odprejo delovne zvezke na str. 16. Začnemo reševati naloge (PPT 3.18). Demonstriramo oskrbo zvina gležnja. ◇ Preverimo VARNOST. ◇ Živijo, jaz sem _____. Ti/Vam lahko pomagam? ◇ Kako ti/vam je ime? ◇ Kaj se je zgodilo? ◇ Ali te/vas boli? Kje te/vas boli? ◇ Lahko pogledam? ◇ Umijemo si roke, razrahljamo obutev, povijemo poškodovani sklep. ◇ Ali te/vas tišči? ◇ Če je odgovor ne, pričnemo hlajenje skozi povoj s hladilno blazinico. Sicer prej razrahljamo povoj. ◇ Če je mogoče, nogo dvignemo. ◇ Po potrebi jo tudi imobiliziramo. (PPT 3.18). <u>ZAKLJUČNI DEL</u> Po zaključeni demonstraciji se učenci razdelijo v skupine po 3. Razdelimo jim rute za imobilizacijo. Učencem povejmo, naj naštejejo tudi znake in opažanja, ko bodo prepoznali zvin gležnja, da si jih bodo bolj vtisnili v spomin. Npr. »Vidim, da imate gleženj otečen in precej topel. Ali vas zelo boli?« Učencem povemo, da povijanje gležnja pri prvi pomoči ni nujno potrebno, čeprav ga bomo mi povijali. Vprašamo jih: »V katerem primeru pa menite, da bi bilo NUJNO gleženj tudi poviti?« OPOMBA: Učenci imajo svoje škatle za prvo pomoč. V njih so steklenička z vodo, blazinica za hlajenje (imitacija), čista krpica, aluplast, povoj, gaza, rokavice, trikotna ruta (ŠKATLA PRVE POMOČI – 3. RAZRED).	Učenci skušajo naloge rešiti čim bolj samostojno. Učenci spremljajo demonstracijo. Učenci se razdelijo v skupine in oskrbijo zvin gležnja. Če čas dopušča, naj to naredijo trikrat, tako da je vsak v skupini enkrat poškodovanec. V primeru zvina in rane na gležnju. Učenci uredijo in pospravijo svoje škatle prve pomoči.
---	--

10. (ZAPRTI) ZLOM GOLENI

Kosti v našem telesu so med seboj povezane z gibljivo ali negibljivo zvezo in skupaj sestavljajo človeški skelet, ki daje našemu telesu obliko, varuje pomembne organe in nam omogoča gibanje. Kost je sestavljena iz kostnega, hrustančnega, vezivnega in maščobnega tkiva, kostnega mozga, žil in živcev. Kadar pride do delnega ali popolnega pretrganja kostnega ali hrustančnega tkiva, govorimo o **zlomu kosti**. Kost je zelo močna in lahko prenese velike obremenitve, vendar pa se v primeru, ko nanjo deluje sila, ki to njeno trdnost in prožnost preseže, kost zlomi. Primer za to je npr. padec smučarja, ki ima noge trdno nameščene v smučarskih čevljih, celotno telo pa se pri padcu premakne v drugo smer, ali močan udarec po roki s kovinsko palico itd.

Razlikujemo zaprte in odprte zlome. **Zaprta zlom** je zlom, ki nima povezave z zunanjim okoljem, kar pomeni, da na koži ni rane, medtem ko je pri **odprtem zlomu** na koži rana. Odprtim zlomom pravimo tudi zapleteni zlomi. V 3. razredu se bomo učili oskrbeti zaprta zloma. Učencem le omenimo, da obstaja tudi odprta zloma.

Čeprav zlom goleni ni eden pogostejših zlomov pri otrocih, bomo med zlomi spodnjih okončin obravnavali kar tega. Golen je sestavljena iz dveh kosti: golenice in koželjnice. Nahaja pa se med kolenom in gležnjem. Lahko gre za zlom obeh kosti, lahko pa se zlomi le ena od obeh kosti.

Zlom prepoznamo po oteklini na mestu zloma, kjer občutimo tudi močno bolečino. Gibljivost poškodovanega uda je omejena, opazimo pa lahko, da je naš ud na dotičnem mestu spremenjene oblike. Temu pravimo deformacija. Ob pritisku na predel zloma lahko čutimo in slišimo škrtanje. Zavedati se moramo, da znaki zloma niso vedno prisotni. Še posebej moramo biti previdni pri otrocih. Pri njih je zlom težje prepoznaven, saj se mlada kost zlomi drugače kot starejša. Pomemben znak zloma pri otroku je, da poškodovanega uda ne uporablja.

Ko nudimo poškodovancu prvo pomoč, vedno govorimo o sumu na zlom. Zlom z gotovostjo potrdi šele rentgensko slikanje, ki ga poškodovanec opravi v zdravstveni ustanovi.

V našem primeru sumimo na zlom goleni, zato moramo nogo imobilizirati v celoti. Najbolje je, da poškodovano nogo imobiliziramo ob zdravo nogo s štirimi trikotnimi rutami. Med nogi položimo nekaj mehkega (brisačo, odejo, oblačilo, rute ...), da poškodovanca ne tišči. Poškodovancu, pri katerem sumimo na zlom, ne smemo dati ne jesti ne piti, saj ga najverjetneje čaka operacija. Čim prej poskrbimo za ustrezen prevoz v bolnišnico.

- * Ahčan, U. (ur.). (2007). *Prva pomoč: priročnik s praktičnimi primeri* (1. izd., 1. ponatis). Rdeči križ Slovenije.
- * Ahčan, U., Slabe, D. in Šutanovac, R. (ur.). (2008). *Prva pomoč: priročnik za bolničarje* (1. izd.). Rdeči križ Slovenije.

Učitelj/učiteljica:		Datum:	
Osnovna šola:	Razred: 3.	Zaporedna številka ure: 11.	
UČNA TEMA: (ZAPRTI) ZLOM GOLENI			
VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI: Učenci: * vedo, čemu je namenjena imobilizacija; * se spomnijo, da je imobilizacija pri ranah, zlomih, zvinih zelo pomembna; * spoznajo, kje v našem telesu se nahaja golen; * spoznajo, kakšen je postopek oskrbe v bolnišnici, če si zlomimo kost (natančneje golen); * spoznajo način imobilizacije pri sumu na zlom goleni; * se učijo nuditi prvo pomoč poškodovancu s sumom na zlom goleni; * se učijo sodelovanja v skupini in zaupanja drug drugemu; * krepijo medsebojno sodelovanje in komunikacijo; * vadijo in razvijajo komunikacijo s poškodovancem; * poskrbijo za urejenost svoje škatle in pripravljenost za ponovno uporabo.			
METODE DELA: ☐ didaktična igra ☒ igra vlog ☒ pogovor ☒ reševanje nalog/vaje ☐ delo z besedilom ☒ branje ☒ pisanje ☒ delo s slikovnim gradivom ☐ delo z računalnikom ☒ praktično delo ☒ drugo: poslušanje zgodbe in izvedba poskusa OBLIKE DELA: ☐ delo v parih ☒ skupinsko delo ☒ frontalno delo ☐ individualno delo		PRIPOMOČKI: * računalnik, LCD-projektor * škatla prve pomoči (PPT ŠKATLA PRVE POMOČI – 3. RAZRED) * imitacija odeje ali odeja * rute * knjiga <i>AU, KAKO BOLI! O mali nerodi in njegovem popotovanju k Luki</i> * DEFORMACIJA KOSTI – primer (PRILOGA 3.13) * Slika ZAPRTEGA ZLOMA GOLENI (PPT 3.20) * ZAPRTI ZLOM GOLENI – rešitve s str. 19–21 (PPT 3.19) * delovni zvezek MOJ PRIROČNIK PRVE POMOČI (2. del), str. 19–21 (PRILOGA 3.3) LITERATURA: * Ahčan, U. (ur.). (2007). <i>Prva pomoč: priročnik s praktičnimi primeri</i> (1. izd., 1. ponatis). Rdeči križ Slovenije. * Ahčan, U., Slabe, D. in Šutanovac, R. (ur.). (2008). <i>Prva pomoč: priročnik za bolničarje</i> (1. izd.). Rdeči križ Slovenije. * Hilgendorff, A. (2007). <i>Au, kako boli!</i> Tehniška založba Slovenije. * Zapiski s predavanj in vaj (Tečaj za bolničarja, 2011).	

DEJAVNOSTI UČITELJA	DEJAVNOSTI UČENCA
<u>UVODNA MOTIVACIJA</u> Učence vprašamo, ali vedo, kje v našem telesu se nahaja golen. Povemo jim, da je golen kost, ki je sestavljena iz dveh kosti: golenice in mečnice. Najprej jim preberemo zgodbo z naslovom <i>O MALI NERODI IN NJEGOVEM POPOTOVANJU K LUKI</i>, ki jo najdemo v knjigi <i>Au, kako boli!</i> Po branju učencem povemo, da smo skozi zgodbo lahko malo bolje spoznali, kako poteka zdravljenje poškodovanca, pri katerem sumimo na zlom goleni, v bolnišnici. Prosimo jih, naj obnovijo po korakih. Naučili se bomo, zakaj pri takem poškodovancu posumimo na zlom goleni, kako golen pri tem sumu oskrbimo in kako poškodovancu nogo imobiliziramo. Naučili se bomo torej, kaj vse je potrebno, preden poškodovanec sploh pride do bolnišnice.	Učenci odgovorijo na vprašanje, če vedo. Učenci poslušajo zgodbo. Učenci povedo, kako poteka zdravljenje poškodovanca v bolnišnici.
<u>OSREDNJI DEL</u> Učence povabimo, naj odprejo delovne zvezke na str. 19. Skupaj ugotavljamo, kateri znaki nas opozorijo na to, da gre lahko za zlom (PPT 3.19). Pomagamo jim s pojasnjevanjem težjih besed. Npr. če je določen del telesa zaradi poškodbe drugačne oblike, kot je sicer (torej v nepoškodovanem stanju), pravimo, da je deformiran. To pomeni, da je eden od znakov tudi deformacija. To bodo najboljše razumeli, če jim pokažemo sliko deformirane noge v predelu goleni. Nogo na sliki lahko primerjajo kar s svojo (PPT 3.20). Povemo jim tudi, da ob pritisku na predel zloma čutimo in slišimo škrtanje. To jim lahko ponazorimo z odlitkom iz mavca (PRILOGA 3.13). Vpričo njih ga lahko zlomimo in jim pokažemo, kako zveni, če oba dela odlitka podrgnemo med seboj na zlomljenem predelu. Pojasnimo, da do škrtanja v predelu goleni pride zato, ker se odlomki kosti drsajo drug ob drugega.	Učenci sodelujejo pri reševanju naloge na str. 19. Čim več skušajo rešiti sami. Učenci si ogledajo sliko, ki prikazuje zaprti zlom goleni (PPT 3.20). Učenci spremljajo poskus z mavčnim odlitkom (PRILOGA 3.13).

Za nas bo mogoče še preprosteje, če to prikažemo kar s kredo, a je bolj nazorno z mavčnim odlitkom. Učence opozorimo, da z gotovostjo ne moremo vedeti, ali je noga resnično zlomljena. To nam potrdijo šele v bolnišnici, zato vedno govorimo o SUMU NA ZLOM. Kljub temu ravnamo, kot da je noga zlomljena. Previdnost ni nikoli odveč. Če imajo učenci pri reševanju nalog težave, jim pomagamo (PPT 3.19). Ponovno jih spomnimo na imobilizacijo. Naj nam povedo, zakaj je imobilizacija sploh potrebna. Vprašamo jih, ali menijo, da je imobilizacija potrebna tudi pri zlomih. Pojasnimo jim, da je imobilizacija potrebna pri ranah, zvinih, izpahih (še ena oblika poškodbe sklepov), pa tudi pri zlomih. Povemo jim tudi, da osebe, ki imajo zlom v obravnavanem predelu, najverjetneje čaka operacija. Vprašamo jih, ali menijo, da je dobro ali ne, da poškodovanec je in pije, preden gre na operacijo. Po potrebi jim pojasnimo, da uživanje hrane in pijače pred operacijo ni nikoli zaželeno, saj pacient lahko bruha. Tako ima osebje v operacijski sobi kup težav, namesto da bi se osredotočili na poškodbo, zaradi katere je operacija sploh potrebna. Zato se držimo pravila, da poškodovancu s sumom na zlom nikoli ne damo jesti ali piti. Demonstriramo oskrbo pri sumu na zlom gole- ni. ◇ Preverimo VARNOST. ◇ Živijo, jaz sem _____. Ti/Vam lahko pomagam? ◇ Kako ti/vam je ime? ◇ Kaj se je zgodilo? ◇ Ali te/vas boli? Kje te/vas boli? ◇ Ali lahko pogledam? ◇ Umijemo si roke in pogledamo mesto poškodbe. Razrahljamo obutev.	Učenci nadaljujejo reševanje nalog na str. 20 in 21 (PPT 3.19). Spomnijo se na imobilizacijo in pojasnijo, čemu je potrebna. Učenci odgovorijo na vprašanje. Učenci povedo svoje ugotovitve.
---	---

◇ Ugotovimo sum na zlom goleni, zato nogo ustrezno imobiliziramo. Osebi ne damo ne jesti ne piti. ◇ Pokličemo 112 in poskrbimo za ustrezen prevoz v bolnišnico (PPT 3.19). ZAKLJUČNI DEL Po zaključeni demonstraciji se učenci razdelijo v skupine po 3. Razdelimo jim rute za imobilizacijo. Učencem povemo, naj naštejejo tudi znake in opažanja, ko bodo prepoznali oz. posumili na zlom goleni. Tako si bodo znake lažje zapomnili. Učitelji spremljamo delo učencev in jih opozorimo na morebitne nepravilnosti. OPOMBA: Učenci imajo svoje škatle za prvo pomoč. V njih so steklenička z vodo, blazinica za hlajenje (imitacija), čista krpica, aluplast, povoj, gaza, rokavice, trikotna ruta (ŠKATLA PRVE POMOČI – 3. RAZRED).	Učenci spremljajo demonstracijo oskrbe poškodbe pri sumu na zlom goleni. Učenci se razdelijo v skupine in oskrbijo zlom goleni. Če čas dopušča, naj to naredijo trikrat, tako da je vsak v skupini enkrat poškodovanec. Po končani vaji učenci uredijo in pospravijo svoje škatle prve pomoči ter jih pripravijo za ponovno uporabo.
--	---

11. (ZAPRTI) ZLOM PODLAKTI

Ker za zlome veljajo neka splošna pravila, si nekoliko več o zlomih lahko preberete v poglavju (ZAPRTI) ZLOM GOLENI. Ravno zlom podlakti pa je poškodba, s katero se otroci srečajo pogosteje. Vzrok za to poškodbo je najpogosteje padec na roko.

Podlaket sestavljata dve kosti, in sicer podlahtnica in koželjnica. Lahko se zlomi le ena od njiju, najpogosteje pa pride do zloma obeh kosti hkrati. Znaki, ki nas privedejo do suma na zlom podlakti, so isti kot pri sumu na zlom goleni: bolečina, oteklina, spremenjena oblika, omejeno gibanje v poškodovanem predelu. Tudi oskrba poteka enako: pogledamo mesto bolečine, potrdimo sum na zlom podlakti, imobiliziramo podlaket in poskrbimo za prevoz poškodovanca v bolnišnico.

- * Ahčan, U. (ur.). (2007). *Prva pomoč: priročnik s praktičnimi primeri* (1. izd., 1. ponatis). Rdeči križ Slovenije.
- * Ahčan, U., Slabe, D. in Šutanovac, R. (ur.). (2008). *Prva pomoč: priročnik za bolničarje* (1. izd.). Rdeči križ Slovenije.

Učitelj/učiteljica:		Datum:	
Osnovna šola:	Razred: 3.	Zaporedna številka ure: 12.	
UČNA TEMA: (ZAPRTI) ZLOM PODLAKTI			
VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI: Učenci: * razmišljajo o poškodbah roke, ki so jih utrpeli sami; * se seznanijo z zgradbo roke; * spoznajo kosti, ki sestavljajo podlaket; * spoznajo, kako oskrbimo poškodovanca pri sumu na zlom podlakti; * spoznajo, kako imobiliziramo poškodbo podlakti; * se naučijo izdelati ruto pestovalnico; * se spomnijo, da je imobilizacija pri ranah, zlomih in zvinih zelo pomembna; * se učijo nuditi prvo pomoč ponesrečencu s sumom na zlom podlakti; * se učijo sodelovanja v skupini in zaupanja drug drugemu; * krepijo medsebojno sodelovanje in komunikacijo; * vadijo in razvijajo komunikacijo s poškodovancem; * poskrbijo za urejenost svoje škatle in pripravljenost za ponovno uporabo.			
METODE DELA: ☐ didaktična igra ☒ igra vlog ☒ pogovor ☒ reševanje nalog/vaje ☐ delo z besedilom ☒ branje ☒ pisanje ☒ delo s slikovnim gradivom ☐ delo z računalnikom ☒ praktično delo ☐ drugo OBLIKE DELA: ☒ delo v parih ☒ skupinsko delo ☒ frontalno delo ☐ individualno delo		PRIPOMOČKI: * računalnik, LCD-projektor * škatla prve pomoči (PPT ŠKATLA PRVE POMOČI – 3. RAZRED) * rute * IZDELAJMO RUTO PESTOVALNICO IN IMOBILIZIRAJMO PODLAKET (PPT 3.21) * KOSTI ROKE (PRILOGA 3.14) * ZAPRTI ZLOM PODLAKTI – rešitve s str. 22–24 (PPT 3.22) * Slika ZAPRTEGA ZLOMA PODLAKTI (PPT 3.23) * delovni zvezek MOJ PRIROČNIK PRVE POMOČI (2. del), str. 22–24 (PRILOGA 3.3) LITERATURA: * Ahčan, U. (ur.). (2007). <i>Prva pomoč: priročnik s praktičnimi primeri</i> (1. izd., 1. ponatis). Rdeči križ Slovenije. * Zapiski s predavanj in vaj (Tečaj za bolničarja, 2011). * Boniface, B., Condamine, L. in Loiseau, B. (1997). <i>Človeško telo</i>. Educa, str. 54, 55.	

DEJAVNOSTI UČITELJA	DEJAVNOSTI UČENCA
<u>UVODNA MOTIVACIJA</u> Učence vprašamo, ali so že kdaj imeli poškodovano roko in za kakšno poškodbo je šlo. Učence vprašamo tudi, kaj menijo, da potrebuje poškodovana roka. Učence pozovemo, naj pozorno opazujejo in jim demonstriramo izdelavo rute pestovalnice. Nato jim povemo: »Izdelali smo RUTO PESTOVALNICO, ki jo bomo potrebovali pri oskrbi poškodb roke, zato se jo bomo vsi naučili izdelati.« Učence nato razdelimo v pare. Vsak par dobi eno ruto. Po potrebi pomagamo. Demonstriramo še enkrat po korakih, kar na sebi. <u>OSREDNJI DEL</u> Učencem pokažemo sliko okostja roke. Skupaj pogledamo, katere kosti gradijo roko (PRILOGA 3.14). Učencem povemo, da se bomo danes učili nuditi prvo pomoč poškodovancu, pri katerem sumimo na zlom podlakti. Podlaket je sestavljena iz dveh kosti: koželjnice in podlahtnice. Lahko sta zlomljeni obe, lahko pa tudi samo ena. Učence povabimo, naj odprejo delovne zvezke na str. 22. Skupaj pregledamo rešitve (PPT 3.22). Naj nam povedo, kaj pomeni, da je prišlo do deformacije roke v predelu podlakti. Pokažemo jim tudi sliko, na kateri lahko prepoznajo zaprti zlom podlakti (PPT 3.23). Učence povabimo, naj odprejo delovne zvezke na str. 23 in rešijo naloge, ki nam narekujejo, kako oskrbimo poškodovanca v primeru suma na zlom podlakti. Preverimo rešitve (PPT 3.22).	Učenci odgovorijo na vprašanje. Učenci se bodo sami spomnili, da tudi roka za okrevanje potrebuje mir in počitek. Učenci spremljajo demonstracijo izdelave rute pestovalnice (PPT 3.21). Prvi učenci v paru vadijo izdelavo rute pestovalnice. Pregledamo, ali so jo vsi namestili pravilno. Ko se prepričamo, ruto pestovalnico namestijo še drugi učenci v paru. Nadaljujemo šele, ko jo namesti vsak učenec. Učenci si ogledajo okostje roke (PRILOGA 3.14). Prepoznajo, kateremu delu roke pravimo podlaket. Učenci rešijo nalogo na str. 22. Ker smo zlome na splošno že obravnavali, lahko nalogo rešijo samostojno. Učenci si ogledajo sliko, ki prikazuje zaprti zlom podlakti (PPT 3.23). Učenci rešujejo naloge na str. 23 in 24 v delovnem zvezku.

Demonstriramo oskrbo pri sumu na zlom podlakti. ◇ Preverimo VARNOST. ◇ Živijo, jaz sem _____. Ti/Vam lahko pomagam? ◇ Kako ti/vam je ime? ◇ Kaj se je zgodilo? ◇ Ali te/vas boli? Kje te/vas boli? ◇ Ali lahko pogledam? ◇ Umijemo si roke in pogledamo mesto poškodbe. Odstranimo nakit. ◇ Ugotovimo sum na zlom podlakti, zato roko ustrezno imobiliziramo. Osebi ne damo ne jesti ne piti. ◇ Pokličemo 112 in poskrbimo za ustrezen prevoz v bolnišnico. Pri demonstraciji naj nam pomagata dva učenca. Eden drži roko <u>v komolcu</u>, drugi pa podpira <u>poškodovani del</u> in <u>drži roko v zapestju</u>. ZAKLJUČNI DEL Po zaključeni demonstraciji se učenci razdelijo v skupine po 3. Razdelimo jim rute za imobilizacijo. Učencem povejmo, naj naštejejo tudi znake in opazanja, ko bodo prepoznali oz. posumili na zlom podlakti. Tako si bodo znake lažje zapomnili. Učitelji spremljamo delo učencev in jih opozorimo na morebitne nepravilnosti. OPOMBA: Učenci imajo svoje škatle za prvo pomoč. V njih so steklenička z vodo, blazinica za hlajenje (imitacija), čista krpica, aluplast, povoj, gaza, rokavice, trikotna ruta (ŠKATLA PRVE POMOČI – 3. RAZRED).	Učenci spremljajo demonstracijo oskrbe zloma podlakti. Dva učenca pa tudi sodelujeta. Učenci se razdelijo v skupine in oskrbijo zlom podlakti. Če čas dopušča, naj to naredijo trikrat, tako da je vsak v skupini enkrat poškodovanec. Po končani vaji učenci uredijo in pospravijo svoje škatle prve pomoči ter jih pripravijo za ponovno uporabo.
---	--

12. VAJA DELA MOJSTRA

Učencem ponovno omogočimo nekoliko več praktičnega dela. Najbolje bo, da vključimo vse poškodbe in obolenja, ki smo se jih učili oskrbeti med letom, dodamo pa lahko tudi katero od poškodb oz. obolenj iz preteklega šolskega leta. Bodimo pozorni na njihovo delo in jih po potrebi sproti opozarjamo na nepravilnosti. Povratno informacijo naj učenci dobijo takoj po končani vaji, saj bodo tako morebitne napake lažje ozavestili in jih tudi odpravili.

Učitelj/učiteljica:		Datum:	
Osnovna šola:	Razred: 3.	Zaporedna številka ure: 13.	
UČNA TEMA: VAJA DELA MOJSTRA			
VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI: Učenci: * ponovijo, kako oskrbimo odlomljeni in izbiti zob; * ponovijo po korakih, kako nudimo prvo pomoč zastrupljencu, ki se je zastrupil z jedko snovjo; * ponovijo po korakih, kako nudimo prvo pomoč zastrupljencu, ki se je zastrupil z detergentom; * ponovijo, kako oskrbimo zvin gležnja; * ponovijo, kako oskrbimo zlom goleni; * ponovijo, kako oskrbimo zlom podlakti; * vadijo oskrbo odlomljenega zoba; * vadijo oskrbo izbitega zoba; * vadijo oskrbo zastrupitve z jedko snovjo; * vadijo oskrbo zastrupitve z detergentom za ročno/strojno pranje; * vadijo oskrbo zvina gležnja; * vadijo oskrbo zloma goleni; * vadijo oskrbo zloma podlakti; * se učijo sodelovanja v skupini in zaupanja drug drugemu; * krepijo medsebojno sodelovanje in komunikacijo; * vadijo in razvijajo komunikacijo s poškodovancem/nenadno obolelim; * poskrbijo za urejenost svoje škatle in pripravljenost za ponovno uporabo.			
METODE DELA: ☐ didaktična igra ☒ igra vlog ☒ pogovor ☒ reševanje nalog/vaje ☐ delo z besedilom ☐ branje ☐ pisanje ☐ delo s slikovnim gradivom ☐ delo z računalnikom ☒ praktično delo ☒ drugo (kviz) OBLIKE DELA: ☐ delo v parih ☒ skupinsko delo ☒ frontalno delo ☐ individualno delo		PRIPOMOČKI: * računalnik, LCD-projektor * škatla prve pomoči (PPT ŠKATLA PRVE POMOČI – 3. RAZRED) * imitacija odeje * rute * imitacija zob * embalaža detergenta za ročno/strojno pranje, embalaža jedke snovi * POŠKODBE – kviz (PPT 3.24) * VAJA DELA MOJSTRA – primeri (PRILOGA 3.15) * OCENJEVALNI LISTI (PRILOGA 3.16) * delovni zvezek MOJ PRIROČNIK PRVE POMOČI (2. del), str. 7–25 (PRILOGA 3.3) LITERATURA: * Ahčan, U. (ur.). (2007). <i>Prva pomoč: priročnik s praktičnimi primeri</i> (1. izd., 1. ponatis). Rdeči križ Slovenije. * Ahčan, U., Slabe, D. in Šutanovac, R. (ur.). (2008). <i>Prva pomoč: priročnik za bolničarje</i> (1. izd.). Rdeči križ Slovenije.	

DEJAVNOSTI UČITELJA	DEJAVNOSTI UČENCA
<u>UVODNA MOTIVACIJA</u> Za učence pripravimo kratek kviz, pri katerem učenci skušajo ugotoviti, za katero poškodbo oz. obolenje gre. Odgovarjajo v skupinah po 3 (PPT 3.24). Ko končamo kviz, učencem še ne povemo rezultatov. <u>OSREDNJI DEL</u> Pripravimo jim delo po postajah (PRILOGA 3.15), ki jih tudi oštevilčimo, da bo delo potekalo brez prekinitev. Ker ne moremo sočasno spremljati vseh skupin, izberemo eno ali dve postaji, za kateri presodimo, da je najbolj smiselno, da smo prisotni, in tam spremljamo delo učencev. Lahko jih na teh dveh postajah tudi ocenjujemo z ocenjevalnimi listi (PRILOGA 3.16). Pazimo le, da bosta to zaporedni postaji, da res spremljamo delo na obeh postajah hkrati. Učencem povemo, da ne gre za ocenjevanje zaradi točk. To je povratna informacija, s katero bodo natančno vedeli, kje delajo napake in katero oskrbo bodo morali še vaditi. Prav tako bo to povratna informacija za nas. Dobili bomo vpogled v znanje učencev in preverili, ali potrebujejo še kakšno dodatno razlago, nasvet, opozorilo. V skupini dva člana oskrbita poškodbo/obolenje, eden pa je poškodovanec/oboleli. NUJNO pa se na postajah poškodovanci oz. oboleli ves čas izmenjujejo. Ne dovolimo, da je na vsaki postaji isti član poškodovanec oz. oboleli. <u>Če imamo možnost, da vajo izvajamo 2 šolski uri, lahko učenci še enkrat obidejo vse postaje, mi pa jih tokrat ocenjujemo na dveh drugih postajah.</u> Učencem posredujemo povratno informacijo takoj po opravljeni vaji.	Učenci se razdelijo v skupine po 3. Kviz je pripravljen tako, da se pokaže najprej ena od osmih asociacij na neko poškodbo oz. obolenje. Učenci lahko takoj odgovarjajo, za katero poškodbo oz. obolenje gre. Če ugotovijo takoj, dobijo največje število točk (8). Če pa odgovorijo napačno, za to poškodbo/obolenje nimajo več možnosti odgovaranja in dobijo 0 točk. Učenci se samostojno razdelijo v skupine po 3 in si izberejo eno od postaj, pri kateri bodo začeli. Za začetno razvrstitev po postajah lahko tudi žrebajo številke. Skupina, ki izžreba številko 3, gre najprej na 3. postajo itd. Učenci prejmejo navodila za delo. Na vsaki postaji jih čaka opis dogodka oz. nesreče, pri kateri morajo ustrezno ukrepati. Eden iz skupine prebere opis dogodka in skupina ima čas za kratek pogovor. Nato se pripravijo in začnejo delo. Za pripravo damo učencem 2 minuti, za izvedbo vaje pa 5 minut. V tem času jim bo uspelo tudi pospraviti stvari nazaj v svoje škatle. Učenci zamenjajo postajo na 7 minut.

<u>ZAKLJUČNI DEL</u> Z učenci pogledamo ocenjevalne liste in jim predstavimo ugotovitve, rezultate. Če bomo npr. opazili, da je pri isti vaji več skupin izgubilo točke, lahko tisto poškodbo/obolenje vključimo tudi pri naslednjem ponavljanju. Če npr. ugotovimo, da jim gre oskrba izbitih zob zelo dobro od rok, lahko prihodnjič oskrbo te poškodbe izpustimo ali smo na njeno izvedbo manj pozorni. Za konec učencem predstavimo še zbrano število točk posameznih skupin pri kvizu in razglasimo zmagovalno skupino. OPOMBA: Učenci imajo svoje škatle za prvo pomoč. V njih so steklenička z vodo, blazinica za hlajenje (imitacija), čista krpicica, aluplast, povoj, gaza, rokavice, trikotna ruta (ŠKATLA PRVE POMOČI – 3. RAZRED).	Učenci poslušajo še skupno analizo oskrbe poškodb in obolenj. Povemo jim, kaj so zelo dobro oskrbeli, in jih pohvalimo za njihovo delo. Pove- mo jim tudi, pri čem so se še pojavljale napake in kaj bomo morali še ponoviti. Po končani vaji učenci uredijo in pospravijo svoje škatle prve pomoči ter jih pripravijo za ponovno uporabo.
---	--

13. NEZAVEST – HITRO NA BOK!

Nezavest bomo otrokom najlažje razložili kar s primerom. Na tleh vidimo osebo, ki leži in je videti, kot da spi. Preverimo varnost in pristopimo. Osebo primemo za ramena in jo glasno ogovorimo: »Gospod/ Gospa, me slišite?« Če bi se oseba pričela normalno pogovarjati z nami, pomeni, da je pri zavesti. Ker pa se na naše ogovarjanje ne odzove, sumimo, da je nezavestna. Takoj zakličemo: »Na pomoč!«, da bi priklicali pomoč iz okolice. Če je otrok sam, lahko v tem trenutku že pokliče 112.

Po klicu na pomoč nas zanima, ali ta oseba diha. Da bi to ugotovili, moramo najprej sprostiti dihalno pot. Dihalno pot sprostimo tako, da eno dlan položimo na čelo nenadno obolelega ali poškodovanega, dva prsta druge dlani pa položimo na kost na konici brade. Glavo nato zvrnemo nazaj in jo držimo v tem položaju, hkrati pa se s svojim ušesom približamo ustom in nosu osebe, ki ji nudimo prvo pomoč. V tem položaju **sočasno**:

- **poslušamo**, ker želimo slišati znake dihanja;
- **čutimo**, ker želimo sapo neodzivnega začutiti na svojem licu, in
- **gledamo**, ker želimo videti, ali se dviga in spušča prsni koš.

To počnemo **10 sekund**. Ko ugotovimo, da **se oseba ne odziva, a diha**, jo damo v **stabilni bočni položaj** in takoj pokličemo 112. Lahko bi se nam zgodilo, da bi ugotovili, da oseba ne diha. Kljub temu bomo z učenci zaenkrat spregovorili le o ravnanju, ko ugotovimo, da **oseba diha**.

Stabilni bočni položaj je položaj, ki je za nezavestno osebo najprimernejši. V tem položaju osebi zagotovimo sproščeno dihalno pot, saj tako jezik ne more zdrsniti v grlo in povzročiti zadušitve. Preprečimo tudi zadušitev zaradi morebitnih izbljuvkov ali bruhanja, saj v omenjenem položaju vse to izteka iz telesa. Ker osebi glavo podložimo, preprečimo, da bi vdihovala, kar je izbruhala.

Nameščanje poškodovanca/nenadno obolelega v stabilni bočni položaj, če klečimo ob njegovem desnem boku:

1. Osebo obrnemo na hrbet in ji odstranimo očala ter trde predmete iz žepov.
2. Nato poklekne ob desni bok osebe in njeno desno roko položimo v položaj pravega kota v komolcu, kjer je podlaket v vzporednem položaju z glavo in dlanjo, obrnjeno navzgor.
3. Z levo roko primemo osebo za nasprotno oz. njeno levo roko in dlan te roke položimo na nasprotno oz. desno lice osebe.
4. Z desno roko osebo primemo pod nasprotnim oz. njenim levim kolonom ter ga potegnemo kvišku tako, da stopalo leži na tleh. Svoje dlani preložimo, in sicer z desno roko primemo osebo za zunanjo stran pokrčenega kolena, levo roko pa premaknemo na ramo njene nasprotne roke, katere dlan je na licu, in osebo zvrnemo na bok proti sebi.
5. Glavo osebe zvrnemo malo nazaj in lice podložimo z dlanjo njene leve roke, ki je tam že nameščena. Tako sprostimo dihalno pot.
6. Nasprotno oz. levo nogo osebe, ki je sedaj nameščena čez desno nogo, popravimo v pravi kot, in sicer tako, da je golen leve noge vzporedna z desno nogo. S tem poskrbimo za stabilnejši položaj poškodovane ali nenadno obolele nezvestne osebe.
7. Osebo spremljamo in preverjamo njeno dihanje v krajših časovnih intervalih.

- * Ahčan, U. (ur.). (2007). *Prva pomoč: priročnik s praktičnimi primeri* (1. izd., 1. ponatis). Rdeči križ Slovenije.
- * Zapiski s predavanj in vaj (Tečaj za bolničarja, 2011).

Učitelj/učiteljica:		Datum:	
Osnovna šola:		Razred: 3.	Zaporedna številka ure: 14.
UČNA TEMA: NEZAVEST – HITRO NA BOK!			
VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI: Učenci: * skozi igro v skupini gradijo medsebojno zaupanje; * spoznajo, kaj je stanje nezvesti; * spoznajo, zakaj se onesvestimo; * spoznajo, kako pristopimo k osebi v nezvesti; * spoznajo, kako preverimo, ali oseba diha; * spoznajo, kako si sledijo koraki, ko je nekdo v nezvesti oz. ko je nekomu slabo; * v parih vadijo pristop k poškodovancu/nenadno obolelemu v nezvesti; * se učijo sodelovanja in zaupanja drug drugemu; * razvijajo spretnosti komunikacije s poškodovancem/nenadno obolelim.			
METODE DELA: ■ didaktična igra ■ igra vlog ■ pogovor ■ reševanje nalog/vaje ■ delo z besedilom ■ branje ■ pisanje □ delo s slikovnim gradivom □ delo z računalnikom ■ praktično delo □ drugo		PRIPOMOČKI: * računalnik, LCD-projektor * škatla prve pomoči (PPT ŠKATLA PRVE POMOČI – 3. RAZRED) * SOCIALNE IGRE ZAUPANJA (PRILOGA 3.17) * NEZAVEST 1 – rešitve s str. 26–29 (PPT 3.25) * delovni zvezek MOJ PRIROČNIK PRVE POMOČI (2. del), str. 26–29 (PRILOGA 3.3)	
OBLIKE DELA: ■ delo v parih		LITERATURA: * Ahčan, U. (ur.). (2007). <i>Prva pomoč: priročnik s praktičnimi primeri</i> (1. izd., 1. ponatis). Rdeči križ Slovenije. * Zapiski s predavanj in vaj (Tečaj za bolničarja, 2011). * Allué, J. M. (2004). <i>Velika knjiga iger: 250 iger za vse starosti</i>. Didakta.	

■ skupinsko delo ■ frontalno delo □ individualno delo	* Pérez, E. (2000). <i>100 najboljših iger</i>. Didakta. * Virk Rode, J., Belak-Ožbolt, J. (1998). <i>Socialne igre v osnovni šoli</i> (1. natis). Zavod Republike Slovenije za šolstvo. * Krnel, D. (ur.). (2014). <i>Dihanje ljudi in živali</i>. Zavod Republike Slovenije za šolstvo. https://eucbeniki.sio.si/nit5/1394/index2.html
---	---

DEJAVNOSTI UČITELJA	DEJAVNOSTI UČENCA
<u>UVODNA MOTIVACIJA</u> Igramo se socialno igro zaupanja (PRILOGA 3.17). Na izbiri imamo tri igre (<i>Najdi svoj par</i>, <i>Slepi stražar</i> ali <i>Vodenje slepca</i>), lahko pa se odločimo za katero drugo igro po svoji izbiri. Pomembno je le, da igra vsebuje tudi elemente, s katerimi učenci drug drugemu izkažejo zaupanje. Tako jih bomo pripravili na vlogo nezvestne osebe, ki se mora popolnoma sprostiti, da jo drugi učenci uspešno položijo v stabilni bočni položaj. Otrokom pojasnimo, da nam bo to prišlo prav pri obravnavanju naslednjega stanja, ki je lahko posledica bolezni ali poškodbe. <u>OSREDNJI DEL</u> Učence vprašamo, ali vedo, kaj je to nezvest in kako jo prepoznamo. Povemo, da je to stanje osebe, v katerem je videti, kot da spi. Se ne odzove, ko jo pokličemo, in nam ne odgovori, ko jo kaj vprašamo. Vprašamo jih še: »V katerih primerih pa pride do nezvesti pri neki osebi? Poznate vi kakšen primer?« Mogoče so učenci že slišali, da se včasih reče tudi, da je nekdo omedlel. Ko omedlimo, prav tako izgubimo zavest, a le za nekaj trenutkov. Učencem pojasnimo, kaj je omedlevica: ◇ Omedlevica se pojavi, kadar pride do premajhne oskrbe možganov s kisikom. Kisik do možganov prinese kri. Naša kri kroži v krvnem obtoku, ki je speljan po	Učenci aktivno sodelujejo v igri. Pomembno je, da začutijo, da je uspeh igre odvisen od tega, da zgradimo zaupanje, pa tudi od tega, da pokažemo, da smo vredni zaupanja. Če kdo ve, mu dovolimo, da pojasni s svojimi besedami. Učenci odgovorijo, če vedo.

celem telesu, vse do možganov (obtok pomeni sklenjeno pot, po kateri se v našem primeru pretaka kri). Če iz določenih vzrokov pride do motnje v tem krvnem obtoku, omedlimo.

Naštejmo nekaj primerov, ki jih bodo učenci lažje razumeli:

- ◇ slabost pri odvzemu krvi – nekateri ljudje omedlijo, ko vidijo svojo kri;
- ◇ slabost zaradi neprezračenega prostora – včasih je v nekaterih prostorih zelo slab zrak ali pa je prostor povsem neprezračen in zato lahko omedlimo;
- ◇ slabost zaradi bolečin – lahko imamo tako močne bolečine v delu telesa, da omedlimo;
- ◇ šibkost med boleznijo ali po njej – ko smo bolni, nam včasih hrana ne tekne, zato jemo manj, postanemo šibkejši in včasih je dovolj že to, da prehitro vstanemo iz postelje – pred očmi se nam zatemni, začne nam piskati v ušesih, izgubimo tla pod nogami in omedlimo;
- ◇ bolezen, npr. sladkorna bolezen – previsoka ali prenizka količina sladkorja v krvi prav tako lahko povzroči nezavest;
- ◇ prometne ali druge nesreče, padci, poškodbe glave ... – prav tako povzročijo nezavest.

Lahko jim pojasnimo še te vzroke nezavesti, ni pa nujno:

- ◇ **Procesi v glavi** – V naši glavi vse poteka po določenih korakih, ki si sledijo. Gre za kup postopkov, ki so pomembni za delovanje našega celotnega telesa. Do motnje teh procesov lahko pride na različne načine (poškodbe glave, epileptični napad, vnetja) in tudi to povzroči nezavest.
- ◇ **Presnovne motnje** prav tako lahko povzročijo nezavest. Sem spada podhladitev (če si izmerimo telesno temperaturo, kadar smo popolnoma zdravi, nam termometer pokaže 36 °C; če smo kje na mrazu, v razmerah, kjer nimamo priložnosti, da bi se pogreli, pa temperatura našega telesa pade pod 32 °C; takrat

Učenci sledijo primerom, ki so natančneje in preprosteje pojasnjeni, da jih lažje razumejo. Če katerega od primerov poznajo, jim damo besedo, da svoje izkušnje delijo z nami.

pravimo, da smo podhlajeni), lahko pa nam odpove kateri od organov, ki skrbi za pravilno delovanje našega telesa (srce, pljuča, jetra, ledvica). Lahko je kriva tudi sladkorna bolezen (pri sladkorni bolezni gre za težave z uravnavanjem sladkorja v krvi). Zagotovo pa omenimo, da nezavest lahko povzročijo tudi zastrupitve. Vprašajmo jih, katere zastrupitve smo mi obravnavali. Nadaljujemo: ◇ Zastrupitve povzročijo še zdravila, ki smo jih omenili že v preteklem šolskem letu, droge, alkohol ali plini kot npr. ogljikov oksid, ki se nahaja v izpušnih plinih avtomobilov. Gre za plin brez barve, vonja in okusa. Če ga vdihujemo, se zastrupimo. Lahko pademo v nezavest, lahko pa je še huje. Velika verjetnost je, da bomo na nezvestno osebo naleteli v nekoliko bolj nenavadnih okoliščinah. Če bomo videli nekoga, ki spi lepo prislonjen na drevo, zagotovo ne bomo pomislili, da je nezavesten. Če pa vidimo nekoga, ki leži na tleh sredi ulice, na pločniku, v trgovini, v garaži, pod električno napeljavo ... pa bomo najbrž pomislili, da je nekaj narobe. In ko zagledamo nekoga, ki leži na tleh, kaj najprej naredimo? Učence povabimo, naj odprejo delovne zvezke na str. 26. Skupaj napišimo nekaj primerov, na katere lahko naletimo in v katerih je zelo pomembno, da najprej poskrbimo za svojo varnost. Učence povabimo, naj tudi sami podajo kakšen predlog. Če je predlog primeren, napišimo tistega, ki so ga predlagali učenci. Sicer si lahko pomagamo še s primeri v PPT 3.25. Ko ugotovimo, da je varno, pristopimo. Kaj pa če ugotovimo, da ni varno? Kako ukrepamo v takšnem primeru?	Učenci bodo zagotovo vedeli odgovor. Povejmo jim, da tudi pri takšnih zastrupitvah lahko pride do nezvesti, še posebej če bi oseba popila večjo količino detergenta ali jedke snovi. Učenci se bodo mogoče sami spomnili, da je vedno na prvem mestu NAŠA VARNOST. Če ni tako, to še nekajkrat poudarimo. Najprej poskrbimo za svojo varnost, sicer ne moremo pomagati poškodovani ali nenadno oboleli osebi. Učenci rešijo nalogo na str. 26. Če ni varno, pokličemo številko 112, povemo, kaj se je zgodilo, ali opišemo prizor, na katerega smo naleteli, in počakamo, da pride pomoč.
--	---

Zdaj pa nadaljujemo. Preverili smo, ali je varno, in ugotovili, da je in da se lahko približamo. Učence vprašamo, kaj menijo, da naredimo za tem? Odprejo naj delovne zvezke na str. 27 in skupaj pogledamo, kako bomo ravnali. Kaj pa vprašamo osebo? Učencem povemo, da postavimo osebi vsa vprašanja, ne glede na to, ali nam odgovarja ali ne. Če nam ne odgovori na nobeno vprašanje, nadaljujemo, in sicer tako, da osebo obrnemo na hrbet (če ne leži na hrbtu) in najprej preverimo, ali ima kaj v ustih. Lahko je to košček hrane, zob, bruhanje Temu pravimo TUJEK. Pred nadaljnjim reševanjem k demonstraciji povabimo učenca. Naj se uleže na trebuh. Otrokom demonstriramo, kakšni so postopki do trenutka, ko ugotovimo, da moramo osebo dati v stabilni bočni položaj. Tega položaja za zdaj še ne omenjamo. Učencem povemo: »Najprej moramo nekaj glasno zavpiti. Kaj menite, da je to, kar mi glasno zavpijemo?« Ponovimo, da je to nujno, saj tako opozorimo ljudi v okolici, da nujno potrebujemo pomoč. Potem vprašamo otroke: »Ali zdaj vemo, ali ta oseba diha ali ne?« »To je zelo pomemben podatek, ki ga moramo ugotoviti. Kako pa ugotovimo, ali nekdo diha?« Učencem demonstriramo celoten postopek, začnemo pa od začetka. Govorimo glasno: • PREVERIMO VARNOST. Se predstavimo in vprašamo: 1. »Ali vam/ti lahko pomagam?« • Če se oseba ne odzove, pristopimo do nje od spredaj, jo primemo za ramena in vprašamo: 2. »Ali ste/si v redu?« 3. »Ali me slišite/slišiš?«	Približamo se osebi od spredaj, se predstavimo in vprašamo, ali lahko pomagamo. Če se ta ne odzove, jo primemo za ramena in jo glasno odgovorimo. Pustimo učencem, da povedo svoje predloge. Če bo kdo vedel/ugotovil, to takoj napišemo pod ustrezno zaporedno številko v 2. nalogi, ki se nahaja na str. 27. Sicer pomagamo (PPT 3.25). Učenci to zapišejo v nalogi na str. 28. Učenci bodo najbrž vedeli, da je to: »NA POMOČ!«, saj smo o tem govorili že v 2. razredu. Učenci povedo, da tega ne vemo. Učenci povedo, če imajo kak predlog.
--	--

- Obrnemo osebo na hrbet, jo primemo z eno roko za čelo, z drugo pa ji odpremo usta in pogledamo, ali je v njih tujek.
- Ker še vedno ne odgovori, zakričimo: »NA POMOČ!« in preverimo, ali diha.
- To naredimo tako, da klečimo ob osebi, obrnjeni k njej. Osebo primemo z eno roko za čelo, z dvema prstoma druge roke pa pod brado, kjer je kost, in ne na mehkem delu. Glavo zvrnemo nazaj. **To naredimo zato, da sprostim dihalno pot (pojasnimo v nadaljevanju).**
- Glavo držimo v prej omenjenem položaju, nato pa svoj obraz sklonimo nad obraz nenadno obolele ali nezvestne osebe, jo gledamo v prsni koš in delamo troje: ČUTIMO, POSLUŠAMO IN OPAZUJEMO. In kako to počnemo? Postavimo si 3 vprašanja:
 - Ali na svojem licu čutim njegovo/njeno sapo?
 - Ali slišim njegovo/njeno dihanje?
 - Ali vidim, da se mu/ji dviga in spušča prsni koš?
- Ker se bomo za zdaj učili, kako ukrepati v primeru, ko oseba diha, bomo vedno ugotovili, da diha. Kako ravnamo po naši ugotovitvi, pa bomo vadili prihodnjič.

Kot smo omenili med demonstracijo, se vrnemo k **sproščeni dihalni poti** in učence vprašamo, ali vedo, kaj to pomeni.

Dihalna pot je pot, po kateri gre zrak od naših ust oz. nosu do pljuč in nazaj (Dihanje ljudi in živali, 2014). Če smo nezvestni, nam lahko jezik, ki v tistem trenutku ni napeta mišica, ampak je tudi on »videti, kot da spi«, zdrsne nazaj in to pot zapre. Tako se lahko tudi zadušimo. Če pa zvrnemo glavo nazaj, pa jeziku to preprečimo. In s tem poskrbimo, da zrak prihaja in odhaja brez ovir v telo poškodovanca ali nenadno obolelega.

Če imajo učenci še kakšno vprašanje, jim odgovorimo. Sicer nadaljujemo.

Postopek ponovimo dvakrat, nato pa povabimo učence, naj rešijo še naloge na str. 28 in 29 v naših delovnih zvezkih. Zapišimo postopoma ob pomoči PPT 3.25.

Učenci pozorno spremljajo demonstracijo. Ko demonstracijo ponovimo, nas lahko oni vodijo, kaj moramo narediti, mi pa jih samo popravimo, če je to potrebno. Nato skupaj rešimo naloge v delovnih zvezkih na str. 28 in 29.

<u>ZAKLJUČNI DEL</u> Učence povabimo, naj se razdelijo v pare in vadijo opisani postopek od začetka do trenutka, ko končajo: »Ugotovil/ugotovila sem, da diha.« Učitelji spremljamo delo učencev in jih opozorimo na morebitne nepravilnosti. Povemo jim, da bomo prihodnjič še vadili, kako ravnamo v primeru nezvesti, in da se s tem, ko nezvestna oseba diha, naš postopek oskrbe in nujenja prve pomoči še ne konča. OPOMBA: Učenci pri tej vaji ne bodo potrebovali škatle za prvo pomoč, čeprav jih je dobro navajati, naj jo imajo s seboj in pri roki. Do trenutka, ko pridemo na mesto, kjer je poškodovanec/nenadno oboleli, namreč ne vemo, ali bomo potrebovali pripomočke iz škatle.	Učenci v parih vadijo celoten postopek. Pazimo, da delo opravita oba v paru. Če je potrebno, naj imajo pred seboj odprt delovni zvezek.
--	--

Učitelj/učiteljica:	Datum:	
Osnovna šola:	Razred: 3.	Zaporedna številka ure: 15.
UČNA TEMA: NEZAVEST – HITRO NA BOK!		
VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI: Učenci: * ponovijo, kaj lahko povzroči nezvest; * ponovijo, kako pristopimo k nezvestni osebi; * ponovijo, kako preverimo, ali oseba diha; * ponovijo, kako si sledijo začetni koraki, ko je nekdo v nezvesti; * spoznajo, kaj je stabilni bočni položaj; * spoznajo, zakaj damo osebo v stabilni bočni položaj; * spoznajo, da osebe v nezvesti nikoli ne pustimo same; * spoznajo, da moramo v takšnem primeru takoj poklicati 112; * v parih vadijo pristop k nezvestni osebi in stabilni bočni položaj; * v skupinah vadijo oskrbo nezvestne osebe; * se učijo sodelovanja v skupini in zaupanja drug drugemu; * razvijajo spretnosti medsebojne komunikacije.		
METODE DELA: ☐ didaktična igra ☒ igra vlog ☒ pogovor ☒ reševanje nalog/vaje ☐ delo z besedilom ☒ branje ☒ pisanje ☐ delo s slikovnim gradivom	PRIPOMOČKI: * računalnik, LCD-projektor * škatla prve pomoči (PPT ŠKATLA PRVE POMOČI – 3. RAZRED) * NEZAVEST 2 – rešitve s str. 30–32 (PPT 3.26) * delovni zvezek MOJ PRIROČNIK PRVE POMOČI (2. del), str. 26–32 (PRILOGA 3.3)	

☐ delo z računalnikom ☒ praktično delo ☐ drugo OBLIKE DELA: ☒ delo v parih ☒ skupinsko delo ☒ frontalno delo ☐ individualno delo	LITERATURA: * Ahčan, U. (ur.). (2007). <i>Prva pomoč: priročnik s praktičnimi primeri</i> (1. izd., 1. ponatis). Rdeči križ Slovenije. * Keggenhoff, F. (2006). <i>Prva pomoč: Pomagam prvi!</i> Prešernova družba. * Zapiski s predavanj in vaj (Tečaj za bolničarja, 2011).
---	---

DEJAVNOSTI UČITELJA	DEJAVNOSTI UČENCA
<u>UVODNA MOTIVACIJA</u> Kratko ponovimo, o čem smo se pri prejšnji uri pogovarjali: O kakšni poškodbi oz. stanju poškodovanca/nenadno obolelega smo se pogovarjali pri prejšnji uri? Kaj vse pa lahko pri človeku povzroči nezavest? Kako pristopimo k osebi, za katero sumimo, da je v nezvesti? Oseba nam ne odgovori. Kaj naredimo potem? Kako pa to naredimo? Ali nam lahko dva prostovoljca pokažeta celoten postopek? Še zadnje vprašanje: Kaj smo ugotovili? <u>OSREDNJI DEL</u> Učencem povemo, da se tukaj oskrba našega poškodovanca ali nenadno obolelega ne konča, saj se moramo naučiti še, kako položiti to osebo	Učenci pri pogovoru sodelujejo. Lahko imajo delovne zvezke odprte. O nezavestni osebi. Poškodbe glave, zastrupitve, padec, omedlevica, sladkorna bolezen, šibkost zaradi bolezni, slabost ob pogledu na kri, slabost zaradi slabo prezračenega prostora ... Učenci naj povedo s svojimi besedami. Preverimo varnost, se predstavimo, vprašamo, ali lahko pomagamo. Če oseba ne odgovori, jo vprašamo še, ali je vse v redu in ali nas sliši. Hkrati jo rahlo primemo za ramena. Zakličemo: »NA POMOČ!« in preverimo, ali diha. Če oseba ne leži na hrbtu, jo na hrbet obrnemo, pokleknejo poleg nje, preverimo, ali ima v ustih tujek, nato pa ji zvrnemo glavo nazaj, se nad njo sklonimo ter poslušamo, čutimo in gledamo. Dva učenca sodelujeta pri demonstraciji in pokažeta celoten pristop k nezavestni osebi. Po potrebi ju malo usmerjamo. Ugotovili smo, da oseba diha, saj čutimo sapo na licu, slišimo dihanje in vidimo dvigovanje prsnega koša.

v najustreznejši položaj, da se njeno stanje ne poslabša. Učence vprašamo, ali kdo ve, kakšen bi bil ta položaj? Povemo jim, da je najprimernejši položaj za to osebo, da leži na boku. Ta položaj ima tudi določeno ime. Pravimo mu STABILNI BOČNI POLOŽAJ. Učence vprašamo, zakaj menijo, da moramo osebo položiti na bok? V bočnem položaju: ◇ zagotovimo, da je pot, po kateri gre zrak do naših pljuč in nazaj, brez ovir – prosta dihalna pot; ◇ če oseba bruha ali ima v ustih odvečno slino, mogoče celo kri pri poškodbi, v tem položaju vse to izteka iz ust. Tako preprečimo, da bi to poškodovanca ali nenadno obolelega dušilo; ◇ zmanjšamo pa tudi možnost vdihovanja tujkov. Kaj pa bi pomenilo STABILNI bočni položaj? Zakaj ravno stabilni? Učencem pojasnimo, kaj ta beseda pomeni: STABILNO je nekaj, kar se ne more premakniti v drugačen položaj, ampak ostane v tem položaju. Če rečemo, da je nekaj stabilno, npr. omara, pomeni, da se ne more prevrniti. Če rečemo, da je stol NESTABILEN, pomeni, da lahko pademo, če se usedemo nanj. Npr. ko rečemo, da je stanje nekoga v bolnišnici stabilno, običajno to pomeni, da se ne bo poslabšalo. Prav tako velja STABILNOST za ta bočni položaj. To je položaj, v katerem je telesu poškodovanca ali nenadno obolelega najudobneje, prepreči nastanek zapletov, hkrati pa prepreči nadaljnje premikanje poškodovanca (npr. zaradi ravnotežja). Poškodovanec se ne more prevrniti npr. nazaj na hrbet ali kaj podobnega. Ostane »STABILEN«.	Učenci odgovorijo, če vedo. Učenci podajo svoje mnenje.
--	---

Zdaj pa bomo stabilni bočni položaj demonstrirali. Učence povabimo v krog, k sodelovanju pa povabimo enega od učencev. Začnemo od začetka, saj je dobro, da učenci ta postopek vidijo večkrat (postopek je opisan v prejšnji učni pripravi). Nadaljujemo: Ugotovili smo, da naš poškodovanec oz. nenadno oboleli diha, zato ga bomo postavili v stabilni bočni položaj: 1. Klečimo ob njem. Najprej preverimo, ali ima očala ali nosi kaj drugega, kar bi ga lahko oviralo. Tudi iz žepov odstranimo trde predmete. 2. Začnemo z roko, ki je najbližja nam, in jo postavimo v črko U. 3. Njegovo nasprotno dlan položimo na njegovo lice, ki je bližje nam in ga primemo za ramo. 4. Z drugo roko primemo njegovo nasprotno nogo v kolenu in jo dvignemo. Stopalo naj ima na tleh. 5. Z eno roko ga držimo za ramo, z drugo za koleno (zunanja stran). Počasi ga zvrnemo k sebi. 6. Glavo mu zvrnemo nazaj in jo podložimo z dlanjo, ki je že na njegovem licu. 7. Nogo popravimo tako, da oblikujemo med korakom narobe obrnjeno črko U. To je zdaj stabilni bočni položaj. Ponovimo demonstracijo z drugim učencem. Zraven govorimo, kaj počnemo. Učence po demonstraciji povabimo, naj odprejo delovne zvezke na str. 30, in rešimo nalogo 5. K vsaki sličici napišemo nekaj besed, ki nam bodo pomagale, da se spomnimo, kako poškodovanca pravilno postavimo v stabilni bočni položaj (PPT 3.26). Učence vprašamo, kaj naredimo, ko smo osebo položili v stabilni bočni položaj.	Učenci ob PPT 3.26 rešijo nalogo 5 na str. 30, 31 in 32. Verjetno bodo sami vedeli, da pokličemo 112.
---	---

Opozorimo jih, da osebe v nezvesti nikoli ne pustimo same. Učence povabimo, naj se razdelijo v pare in vadijo samo stabilni bočni položaj. Vsi ga morajo vsaj enkrat izvesti. <u>ZAKLJUČNI DEL</u> Učenci se po uspešno izvedenem stabilnem bočnem položaju razdelijo v trojice in vadijo celoten postopek, od preverjanja varnosti do klica na 112. Učitelji spremljamo delo učencev in jih opozorimo na morebitne nepravilnosti. OPOMBA: Učenci pri tej vaji ne bodo potrebovali škatle za prvo pomoč, čeprav jih je dobro navajati, naj jo imajo s seboj in pri roki. Do trenutka, ko pridemo na mesto, kjer je poškodovanec/nenadno oboleli, namreč ne vemo, ali bomo potrebovali pripomočke iz škatle.	Učenci samostojno rešijo nalogo 6. Učence spremljamo pri izvajanju stabilnega bočnega položaja. Po potrebi jih popravimo in jim svetujemo. V pomoč so jim lahko odprti delovni zvezki. Učenci vadijo celoten postopek. Eden od učencev je nezvestni, dva ga oskrbita. Otroke naučimo tudi, da lahko eden poškodovancu/nenadno obolelemu namesti roko na lice in ga prime za ramo, drugi pa mu dvigne koleno. Skupaj naj ga počasi zvrneta proti sebi. To bo zanje lažje. Pri oskrbi sodelujeta 2 učenca. Če nam čas dopušča, naj ponovijo postopek vsaj dvakrat, da lahko pri oskrbi sodelujejo vsi učenci, torej v drugem primeru je poškodovanec/oboleli drug učenec.
---	---

14. VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE!

Ker smo uspešno predelali vse poškodbe in obolenja, načrtovana za 3. razred, je zdaj na vrsti preizkus znanja. Učenci bodo dobili priložnost za utrjevanje in ponavljanje, hkrati pa tudi za ocenjevanje. Končna ura naj bo z vidika poškodb oz. obolenj zasnovana tako, da vsi delajo vse, da ponovijo čim več snovi oz. oskrbijo čim več poškodb/obolenj. Prav tako pa naj imajo priložnost za vrednotenje. V vlogi ocenjevalcev se lahko marsičesa naučijo, saj nenehno ponavljajo zaporedje pri oskrbi poškodovancev oz. nenadno obolelih.

Ob koncu morajo biti za svoje delo pohvaljeni. Posebej izpostavimo pohvale za ekipno delo, pa tudi za spodbuden odnos znotraj ekip in med ekipami. Lahko jim omogočimo tudi, da pokažejo svoje celoletno delo pred učenci prvih in drugih razredov, s čimer bomo učence, ki bodo prihodnje leto vpisani v 2. in 3. razred, povabili in motivirali k obiskovanju interesne dejavnosti Prva pomoč za najmlajše. Učenci bodo prav gotovo z veseljem pokazali, kaj vse so se naučili. To pa bo mlajše učence zagotovo pritegnilo k udeležbi.

Učitelj/učiteljica:		Datum:	
Osnovna šola:	Razred: 3.	Zaporedna številka ure: 16.	
UČNA TEMA: VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE!			
VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI: Učenci: * vadijo oskrbo izbitega zoba; * vadijo oskrbo zastrupitve z jedko snovjo; * vadijo oskrbo zastrupitve z detergentom za ročno/strojno pranje; * vadijo oskrbo zvina gležnja; * vadijo oskrbo zloma goleni; * vadijo oskrbo zloma podlakti; * vadijo oskrbo nezvestne osebe; * vadijo in razvijajo komunikacijo s poškodovancem/nenadno obolelim; * se preizkusijo v ocenjevanju in vrednotenju svojega dela; * se preizkusijo v korektnem podajanju povratne informacije; * se učijo sodelovanja v skupini in zaupanja drug drugemu; * krepijo medsebojno sodelovanje in komunikacijo; * poskrbijo za urejenost svoje škatle in pripravljenost za ponovno uporabo.			
METODE DELA: ☐ didaktična igra ☒ igra vlog ☒ pogovor ☐ reševanje nalog/vaje ☐ delo z besedilom ☒ branje ☐ pisanje ☐ delo s slikovnim gradivom ☐ delo z računalnikom ☒ praktično delo ☒ drugo (ocenjevanje) OBLIKE DELA: ☐ delo v parih ☒ skupinsko delo ☒ frontalno delo ☐ individualno delo		PRIPOMOČKI: * škatla prve pomoči (PPT ŠKATLA PRVE POMOČI – 3. RAZRED) * imitacija odeje * rute * imitacija zob * embalaža detergenta za ročno/strojno pranje, embalaža jedke snovi * VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE (PRILOGA 3.18) * OCENJEVALNI LISTI (PRILOGA 3.16) * OCENJEVALNI LISTI (PRILOGA 3.19) * delovni zvezek MOJ PRIROČNIK PRVE POMOČI (2. del), str. 7–32 (PRILOGA 3.3) LITERATURA: * Ahčan, U. (ur.). (2007). <i>Prva pomoč: priročnik s praktičnimi primeri</i> (1. izd., 1. ponatis). Rdeči križ Slovenije. * Ahčan, U., Slabe, D. in Šutanovac, R. (ur.). (2008). <i>Prva pomoč: priročnik za bolničarje</i> (1. izd.). Rdeči križ Slovenije.	

DEJAVNOSTI UČITELJA	DEJAVNOSTI UČENCA
<u>UVODNA MOTIVACIJA</u> Za učence pripravimo postaje (PRILOGA 3.18) in liste za ocenjevanje (PRILOGI 3.16 in 3.19). Večino ocenjevalnih listov imamo že iz poglavja VAJA DELA MOJSTRA (PRILOGA 3.16), ocenjevalna lista za poškodbo in obolenje, ki še manjkata, pa najdemo v novi prilogi (PRILOGA 3.19). Ker ne moremo sočasno spremljati vseh skupin, si bomo delo olajšali tako, da nam bodo pri ocenjevanju in vrednotenju svojega dela pomagali učenci. Učence povabimo, naj se razdelijo v skupine po 3, nato pa razporedimo na isto postajo po 2 skupini. Običajno so skupine ves čas iste, pa nič zato. Tako bomo vedeli, kateri skupini gre nekoliko bolje pri praktičnem delu, in združili po eno skupino, ki potrebuje malo več vaje, in po eno skupino, ki ji gre pri oskrbi zelo dobro. Podamo jim navodila za delo. Učenci krožijo po postajah. Na prvi postaji dela prva skupna, druga ocenjuje; na drugi postaji dela druga skupina, prva ocenjuje; na tretji postaji dela prva skupina, druga ocenjuje; na četrti postaji dela druga skupina, prva ocenjuje ... <u>V skupini, ki ocenjuje, dva člana ocenjujeta, eden je poškodovanec/nenadno oboleli. NUJNO pa se na postajah poškodovanci/nenadno oboleli ves čas izmenjujejo. Ne dovolimo, da je na vsaki postaji isti član poškodovanec/nenadno oboleli.</u> Učencem povemo, da ne gre za ocenjevanje zaradi točk. To je povratna informacija, s katero bodo izvedeli, ali znajo dovolj ali morajo še vaditi. Tekmujejo sami s seboj. Z učenci spregovorimo tudi o pravičnem ocenjevanju. Ker so ocenjevalci trije, jim povemo, da jim zaupamo, da se bodo med seboj pravično ocenili. Povemo jim še, da se tudi skozi ocenjevanje veliko naučimo.	Učenci se najprej razdelijo v skupine po 3, nato pa jih učitelji razdelimo tako, da delata skupaj po 2 skupini. Učenci prejmejo navodila za delo. Na vsaki postaji jih čakajo ocenjevalni listi in seveda opis dogodka oz. nesreče, pri kateri morajo ustrezno ukrepati. Skupina, ki ocenjuje, vzame ocenjevalni list, pogleda kriterije in se pripravi na ocenjevanje. Tudi poškodovanec oz. nenadno oboleli si ogleda kriterije in poškodbo oz. obolenje, ki ga mora odigrati. Skupina, ki izvaja vajo, prebere opis dogodka in se pripravi na delo. Za pripravo damo učencem 3 minute, za izvedbo vaje in analizo pa 5 minut.

Učencem povemo, kakšen je vrstni red postaj, da pri menjavi ne pride do zmešnjave. Najlažje je, če postaje kar oštevilčimo. <u>OSREDNJI DEL</u> Skupine se razvrstijo po postajah in pričnejo delo. Učitelji spremljamo delo skupin in pomagamo tam, kjer je naša pomoč potrebna. Lahko tudi sproti pobiramo ocenjevalne liste, seštevamo točke in ugotavljamo, katere poškodbe/obolenja učenci oskrbijo bolje, katere slabše. Tako sproti spremljamo njihovo znanje. Najbolje je, če se postavimo na postajo, na kateri imamo oskrbo nezvestne osebe. Velika verjetnost je, da nas bodo tam najbolj potrebovali, tako skupina, ki ocenjuje, kot tudi skupina, ki izvaja vajo. <u>Če imamo možnost, naj ponavljanje poteka 2 šolski uri. Ko obidejo krog, gredo še enkrat, le da praktično delo prične druga skupina, prva pa ocenjuje ... Tako lahko vse skupine izvajajo praktično delo na vsaki postaji.</u> <u>ZAKLJUČNI DEL</u> Z učenci pogledamo ocenjevalne liste in jih seznanimo z ugotovitvami, rezultati: katera vaja jim je šla najbolje od rok, katero poškodbo/obolenje bomo prihodnje šolsko leto še utrjevali? Kako so se odrezali kot ekipa? Kako jim je šlo ocenjevanje? Pohvalimo jih za trud in delo danes, pa tudi za vse šolsko leto, saj bo napredek zagotovo viden. Posebej izpostavimo timsko delo, ki je za nudenje prve pomoči ključnega pomena. Prav tako jih pohvalimo za dobro opravljeno delo ocenjevalcev. Po potrebi lahko poudarimo, kako pomembno je, da smo pri ocenjevanju pravični. Če je potrebno, lahko izpostavimo tudi katero od težav, če smo jo opazili, vendar se potrudimo, da nanjo nakažemo previdno in da jih s pravimi besedami spodbudimo k izboljšanju v prihodnjih letih.	Učenci naj nam pomagajo pri pripravi prostora in postaj za delo. Ocenjevalci naj imajo poleg vsake postaje mizo, pri kateri sedijo in ocenjujejo delo skupine. Učenci pričnejo delo. Eni ocenjujejo in dajejo povratno informacijo, drugi izvajajo vajo. Na naslednji postaji skupini zamenjata vlogo. Učenci zamenjajo postajo na 8 minut. Učenci poslušajo skupne rezultate in tudi sami povedo, na katerih področjih se sami počutijo najboljše usposobljeni. Po končani vaji učenci uredijo in pospravijo svoje škatle prve pomoči in jih pripravijo za ponovno uporabo.
---	---

OPOMBA: Učenci imajo svoje škatle za prvo pomoč. V njih so steklenička z vodo, blazinica za hlajenje (imitacija), čista krpicica, aluplast, povoj, gaza, rokavice, trikotna ruta (ŠKATLA PRVE POMOČI – 3. RAZRED).	
--	--

15. OGLED REŠEVALNE POSTAJE

Učence lahko odpeljemo na ogled najbližje reševalne postaje, lahko pa na obisk povabimo reševalca.

Učenci se tako seznani s poklicem zdravstvenega reševalca in njegovim delom v celoti. Spoznajo, kaj reševalci počnejo na terenu, kakšna je obleka in oprema reševalca, kakšne primere so že imeli, kakšna vozila uporabljajo, kako so vozila opremljena, kakšna znanja morajo imeti, kako se pri svojem delu počutijo ...

Oseba, ki je zaposlena na reševalni postaji, ima veliko praktičnih izkušenj in otrokom, pa tudi nam, lahko odgovori na vprašanja iz prve roke. Za učence bodo to povsem drugačne informacije, saj jih bodo dobili od osebe, ki vsakodnevno pomaga ljudem na terenu.

Mogoče bo to pri učencih vzbudilo še večji interes za učenje prve pomoči. Tudi sami bodo začutili, da se z majhnimi koraki že učijo za isti cilj, ki ga imajo tudi tam zaposleni ljudje: pomagati v stiski in reševati življenja.

Učitelj/učiteljica:	Datum:
Osnovna šola:	Razred: 3. Zaporedna številka ure: 17.
UČNA TEMA: OGLED REŠEVALNE POSTAJE	
VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI: Učenci: * si ogledajo reševalno postajo; * spoznajo, kako poteka dan zdravstvenega reševalca; * si ogledajo opremo reševalca; * spoznajo delo in zadolžitve zdravstvenega reševalca; * spoznajo, kako poteka intervencija; * si ogledajo reševalno vozilo in opremo reševalnega vozila; * spoznajo, kako se izučimo za zdravstvenega reševalca.	
METODE DELA: ☐ didaktična igra ☐ igra vlog ☒ pogovor ☐ reševanje nalog/vaje ☐ delo z besedilom ☐ branje ☐ pisanje ☐ delo s slikovnim gradivom ☐ delo z računalnikom ☐ praktično delo	PRIPOMOČKI: * delovni zvezek MOJ PRIROČNIK PRVE POMOČI (2. del), vaja na str. 33 (PRILOGA 3.3) LITERATURA: * /

■ terensko delo ■ drugo (opazovanje in poslušanje) OBLIKE DELA: ☐ delo v parih ☐ skupinsko delo ■ frontalno delo ■ individualno delo	
---	--

DEJAVNOSTI UČITELJA	DEJAVNOSTI UČENCA
<u>UVODNA MOTIVACIJA</u> Z učenci odidemo na ogled reševalne postaje. Predstavimo jim zdravstvenega reševalca, ki nas bo spremljal, in jim povemo, da ga lahko v povezavi z njegovim poklicem vprašajo vse, kar jih zanima. <u>OSREDNJI DEL</u> Z učenci si ogledamo reševalno postajo, reševalno vozilo in opremo zdravstvenega reševalca. Če želimo izvedeti več, lahko tudi učitelji zdravstvenemu reševalcu postavimo nekaj vprašanj. Poprosimo ga, naj učencem pove, kako se izučiti za zdravstvenega reševalca. <u>Zelo veliko pomenijo praktične izkušnje, po katerih lahko zdravstvenega reševalca povprašamo. Informacije iz prve roke so vedno najdragocenejše.</u> <u>ZAKLJUČNI DEL</u> Učence po ogledu reševalne postaje povprašamo po vtisih. V delovnem zvezku na str. 33 lahko napišejo ali narišejo, kar jim je najbolj ostalo v spominu z našega ogleda. Predlagamo jim, naj za reševalce kaj narišejo ali napišejo, in izdelke otrok pošljemo na reševalno postajo, kjer so nam omogočili učno uro.	Učenci se na reševalni postaji spoznajo z zdravstvenim reševalcem. Učenci opazujejo in se učijo o poklicu zdravstveni reševalec in o njegovih dolžnostih. Ogledajo si reševalno postajo, reševalno vozilo in opremo zdravstvenega reševalca. Zdravstveni reševalec učencem odgovori na vprašanja v povezavi s svojim poklicem. Učenci z učitelji in drugimi učenci delijo svoje vtise. V delovnem zvezku na str. 33 svoje vtise zabeležijo v obliki slike, risbe ali zapisa.

16. OGLED POLICIJSKE POSTAJE

V okviru skrbi za varnost naših učencev vsaka šola sodeluje z najbližjo policijsko postajo. Lahko se pozanimamo, kateri policisti skrbijo za varnost v našem šolskem okolišu, in jih povprašamo, ali jih lahko obiščemo na policijski postaji. Če na policijski postaji ne sprejemajo obiskov učencev, pa se bodo prav gotovo odzvali povabilu in nas obiskali na šoli.

Poprosimo jih, naj naše učence seznani s poklicem policista. Učenci si bodo z velikim zanimanjem ogledali tudi opremo policista in poslušali o različnih zadolžitvah, ki jih med delovnim dnem opravlja policist. Če smo na obisku, pa nam bodo najverjetneje pokazali tudi policijska vozila, pripore ter druge prostore na policijski postaji.

Nekateri otroci so mogoče nekoliko zadržani do policistov. Ta obisk jim bo zagotovo pomagal, da se bodo v primeru, ko bodo potrebovali pomoč, brez oklevanja obrnili na policista.

Učitelj/učiteljica:		Datum:	
Osnovna šola:		Razred: 3.	Zaporedna številka ure: 18.
UČNA TEMA: OGLED POLICIJSKE POSTAJE			
VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI: Učenci: * si ogledajo policijsko postajo; * si ogledajo pripore; * spoznajo, kako poteka dan policista; * si ogledajo opremo policista; * si ogledajo opremo policista med intervencijo; * spoznajo delo in zadolžitve policista; * si ogledajo policijska vozila in opremo posameznih vozil; * se seznani, kako se izučimo za policista, kriminalista.			
METODE DELA: ☐ didaktična igra ☐ igra vlog ☒ pogovor ☐ reševanje nalog/vaje ☐ delo z besedilom ☐ branje ☐ pisanje ☐ delo s slikovnim gradivom ☐ delo z računalnikom ☐ praktično delo ☒ terensko delo ☒ drugo (opazovanje in poslušanje)		PRIPOMOČKI: * delovni zvezek MOJ PRIROČNIK PRVE POMOČI (2. del), vaja na str. 33 (PRILOGA 3.3) LITERATURA: * /	
OBLIKE DELA: ☐ delo v parih ☐ skupinsko delo ☒ frontalno delo ☒ individualno delo			

DEJAVNOSTI UČITELJA	DEJAVNOSTI UČENCA
<u>UVODNA MOTIVACIJA</u> Z učenci odidemo na ogled policijske postaje. Predstavimo jim policista, ki skrbi za varnost otrok v našem šolskem okolišu. Dovolimo jim, da mu postavijo vprašanja v povezavi z njegovim poklicem. <u>OSREDNJI DEL</u> Z učenci si ogledamo policijsko postajo, pripore (če so prazni), policijska vozila in opremo policijskih vozil. Ogledamo si tudi opremo policista. Če želimo izvedeti več, lahko tudi učitelji policistu postavimo nekaj vprašanj. Poprosimo ga, naj učencem pove, kako se izučiti za policista in kriminalista. <u>ZAKLJUČNI DEL</u> Učence po ogledu policijske postaje povprašamo o vtisih. V delovnem zvezku na str. 33 lahko napišejo ali narišejo, kar jim je najbolj ostalo v spominu z našega ogleda. Predlagamo jim, naj za policiste kaj narišejo ali napišejo, in izdelke otrok pošljemo na policijsko postajo, kjer so nam omogočili učno uro.	Učenci na policijski postaji spoznajo policista. Učenci opazujejo in se učijo o poklicu policista in njegovih dolžnostih. Ogledajo si opremo policista, policijsko postajo in policijska vozila. Policist učencem odgovori na vprašanja v povezavi s svojim poklicem. Učenci z učitelji in drugimi učenci delijo svoje vtise. V delovnem zvezku na str. 33 svoje vtise zabeležijo v obliki slike, risbe ali zapisa.

CENA: 25 €

ISBN 978-961-6103-52-7

9 789616 103527